

מועצה מקומית חריש

דוח מבקר המועצה

דוח מס' 7

שנת 2021

מרץ 2022

תוכן עניינים

<u>פרטים</u>	<u>דף</u>
מכתב נלווה ליו"ר המועצה	3-4
פרק א' – עיקר הממצאים	5-13
פרק ב' – מעקב אחר תיקון ליקויים	14-27
פרק ג' 1 – ביקורת גביה	28-51
פרק ג' 2 – ביקורת תברים	52-70
פרק ד' – תלונות הציבור	71-75
עקרונות יסוד עבודתו של המבקר	76-86

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המועצה. לפי סעיף 145 ו' (ו') בצו המועצות המקומיות לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בדוח זה או חלק ממנו או תוכנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה ולא יפרסם ממצא ביקורת של מבקר המועצה; ואולם ראש המועצה או מבקר המועצה רשאי, באישור ועדת הביקורת, להתיר פרסום כאמור. לפי סעיף 334 א' בפקודה: המפרסם דו"ח או חלקו או תוכנו או ממצא ביקורת ומפר בכך את סעיף 170 ג' (ו') או תנאי בהיתר שניתן לו לפי האמור, דינו - מאסר שנה.

תאריך 29/03/2022

לכבוד :-

מר' יצחק קשת - ראש המועצה

א.נ,

הנדון : דוח מבקר המועצה

הנני מתכבד להגיש את דוח מבקר המועצה לשנת 2021, בהתאם לסעיף 145 לצו המועצות המקומיות.

ברצוני להודות לך על האמון שנתת בי, ועל תמיכתך בעבודתי, ומקווה כי הדוחות שאני מגיש יעזרו לרשות להתנהל תוך שמירה על הוראות החוק וטוהר המידות.

הדוח כולל ביקורת מעמיקה על מספר תחומים בפעילות המועצה וביניהן ביקורת גביה וביקורת תברים וזה בנוסף למעקב לאחר תיקון ליקויים משנים שעברו, כולי תקווה כי תמצא בו כלי עזר מועיל לשיפור ניהול ותפקוד המועצה בנושאים אלו.

בהתאם לאמור בצו, מועבר בזה עותק מהדוח לוועדת הביקורת על פי סעיף 145 לצו המועצות המקומיות :

א- המבקר יגיש לראש הרשות אחת לשנה דוח על ממצאי הביקורת שערך. בעת הגשת הדוח ימציא המבקר העתק ממנו לוועדת הביקורת.

ב- בתוך שלושה חודשים מיום קבלת דוח המבקר, יגיש ראש הרשות לוועדת הביקורת

את הערותיו על הדוח וימציא למועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו .

ג- ועדת הביקורת תדון בדוח המבקר ובהערות ראש המועצה עליו , ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה בתוך חודשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש המועצה .

ד- תוך חודשיים מן היום שבו הגישה ועדת הביקורת את סיכומיה והצעותיה , תקיים המועצה דיון מיוחד בהם , ותחליט בדבר אישור ההצעות .

ה- הוגש דוח הביקורת למועצה , יעביר ראש המועצה העתק ממנו לשר .

בכבוד רב,

עבד אלחלים בקלה , רו"ח

מבקר המועצה ונציב תלונות הציבור

ביקורת גביה

מס' סעיף	תאור הליקוי	המלצת הביקורת	תגובת הרשות
1	אין במועצה הפרדת תפקידים, אין תפקיד נפרד של קופאי וכל מערכת הגביה מתופעלת על ידי חברת הגביה ללא הפרדת תפקידים נאותה עם ניהול הרשאות	הפרדת תפקידים הנה אחד ממנגנוני הבקרה הפנימית להערכת הביקורת ניתן לשפר את המצב הקיים בקביעת נוהלים ובקורות הן ע"י הפרדת תפקידים והן של התאמות גביה וספירות פתע לקופה אשר יבוצעו ע"י מחלקת הגזברות. כמובן בנוסף לצמצום הרשאות גישה וסיסמאות עם הרשאות מוגבלות לכל עובד ועובד.	בחודש ינואר 2022 נקלטה עובדת רשות אשר משמשת בין היתר כקופאי וכגורם בקרה ופיקוח אחר עבודת חברת הגביה. בנוסף, העירייה ביקשה וקיבלה עוד בשנת 2021 נחיצות למנהלת מחלקת הכנסות וארנונה לחזק את איכות השירות ופעילות הגביה ברשות.
2	הביקורת מציינת גידול ניכר בשטח חיוב ארנונה סה"כ חיוב ארנונה גדל מ 13 מיליון בשנת 2018 ל 23 מיליון בשנת 2019 ול 39 מיליון בשנת 2020 ול 56 מיליון בשנת 2021. הדבר מעיד על בנייה המסיבית בחריש. הבעיה שעיקר הגידול הנו בארנונה ממגורים ולא עסקים		העירייה עושה ככל יכולתה. אין במצב ליקוי של פעולת העירייה אלא של המדינה בבניית העיר ומתן כלל המענים.
3	נמצא שעל אף הגידול ב 430% בחיוב השנתי בשנים 2018-2021 ועל אף האכלוס המסיבי חברת הגביה לא נערכה לקליטת עובדי גביה במרכז שירות לתושב ולא הצליחה לקלוט עובדים מוכשרים, בפועל חברת הגביה ולאחר העומס הרב והתלונות הרבות של התושבים קלטה עובדים שאין להם שום ניסיון בגביה מה שהצריך זמן הדרכה והכשרה ומה שהגדיל את העומס על המערכת.	הביקורת ממליצה על עריכת תוכנית עבודה והתאמתה מול חברת הגביה בכדי לחייב את החברה באספקת עובדים מיומנים למתן שירות במחלקה	המכרז יצא על כמות עובדים המותאמת לאותה תקופה וכחלק מתוכנית העבודה נוספו עובדים במהלך השנים ולכן צריך לעשות חלוקה בין השנים מאחר ועיקר הבעיה נוצרה בשנת 2020 מחוסר יכולת של חברת הגביה לגייס עובדים מקצועיים למרות דרישתנו (תקופת הקורונה). במסגרת זו דרשה העירייה החלפת מנהל המחלקה שלא הצליח לתת את המענה הראוי. גם לאחר החלפת מנהל, בתקופת הקורונה לא היה ניתן, למרות מאמצים רבים שהשקיעה העירייה יחד עם חברת הגביה (שעל פי ההסכם צריכה לדאוג לעובדים), למצוא עובדים בעלי ניסיון ובשל כך העירייה חיפשה ואיתרה עובדים עבור חברת הגביה על מנת שהחברה תלמד אותם לתת את המענה הנדרש.
4	המועצה אינה עומדת בדרישה הרגולטורית לערוך סקר מדידות פעם בחמש שנים; לפי התייעוד שבידי הביקורת, עד לעריכת סקר המדידות החלקי שהחלה בשנת 2018, המועצה לעולם לא ערכה מדידות של כלל הנכסים ביישוב. נכון למועד הביקורת, המועצה סיימה סקר מדידות בחלק מהבניינים חדשים; לא בוצע סקר נכסים כולל עד היום.	הביקורת ממליצה על עריכת סקר ארנונה כולל לכל הנכסים בתחום מועצת חריש הסקר והמדידות עדיף שיהיו מקושרים GIS ובכך המועצה תדע לעדכן את הסקר ולעקוב אחרי ביצוע בכל עת ועת.	בשל העובדה כי רוב הבניינים חדשים, לא נדרשנו לזה באופן מערכתי. על מנת לחסוך כספי ציבור, היזמים התבקשו החל מנקודת זמן מסוימת להעביר מדידות של הבניינים כולל שטחים משותפים כחלק מהליך קבלת תעודת גמר. בחודש 09/2021 החלה הרשות תהליך להטמעת נתוני סקר המדידות ב-GIS.

<p>בשל העובדה כי רוב הבניינים חדשים, לא נדרשנו לזה באופן מערכתי. על מנת לחסוך כספי ציבור, היזמים התבקשו החל מנקודת זמן מסוימת להעביר מדידות של הבניינים כולל שטחים משותפים כחלק מהליך קבלת תעודת גמר.</p>	<p>הביקורת ממליצה על ביצוע סקר נכסים כולל לכלל הנכסים בחריש, הדבר יביא לגידול בהכנסות המועצה מארנונה מכל הסוגים.</p>	<p>מעבר למחויבות הרגולטורית לבצע סקר מדידות, הסקר מהווה הכלי האפקטיבי ביותר כדי לזהות שינויים בנכסים או טעויות בחיוב נכסים, כולל נכסים שאינם מחויבים בארנונה, שינויים בגודל הנכס או שאינם מסווגים בצורה נכונה. זו גם הדרך הטובה ביותר לאמת את גודל הנכס במבנה חדש, או לאחר הרחבת נכס קיים. לפי התיעוד שבידי הביקורת, עד לעריכת סקר המדידות שהחלה בשנת 2018, המועצה לעולם לא ערכה מדידות של כלל הנכסים ביישוב. נכון למועד הביקורת, המועצה ביצעה סקר מדידות בחלק מהבניינים חדשים. יצוין כי כל עוד המועצה אינה עורכת סקר מדידות מלא בכלל הנכסים ביישוב היא מפסידה כסף רב – בין היתר בעקבות הצורך לתקן את גודל הנכסים בהתאם לשינויים שחלו לנכסים במשך השנים ובין הפסד מאי חיוב שטחים משותפים שלא מחויבים בחלק מהבניינים.</p>	<p>5</p>
<p>הרשות לא התמקדה בתחום זה בשל העובדה שהבניינים חדשים ויש מדידה ראשונית שהועברה על ידי הקבלנים. כמובן שתיבנה תכנית רב שנתית על פי הכללים.</p>	<p>יש לערוך נוהל מסודר לביצוע מדידות עם מעקב עבור נכסים שנמדדו ונכסים שטרם נמדדו.</p>	<p>אין נוהל לביצוע מדידות ואין מעקב מסודר עבור אילו נכסים נמדדו ואילו לא נמדדו. המעקב היחידי הוא דרך מערכת הגביה שמצריך כניסה לכל נכס ונכס בכדי לבדוק אם בוצע מדידה או לא.</p>	<p>6</p>
<p>ראשית התושבים חויבו על הדירות אך לא על כלל השטחים המשותפים. חלק מתפקידיה של חברת הגביה שהעסיקה העירייה הוא לעדכן שטחים במערכות הגביה באופן שוטף ולקדם מדידות. במסגרת בקרה ומעקב שוטפים דווח לגובר העירייה בפרוטוקול רשמי שהנושא בוצע. מדובר בכשל חמור של חברת הגביה ובשל כך בין השאר הופסקה עבודתו של מנהל מחלקת הגביה בתחילת שנת 2021.</p>	<p>יש לבצע חיוב ארנונה עם סיום מדידת כל בניין ובניין ולאחר משלוח מכתב לתושב עם תסריט מפורט והסבר להליך.</p>	<p>המועצה לא חייבה בהתאם למדידה החדשה את כל התושבים, בפועל חלק מהבניינים שנמדדו בשנים 2018 חויב לראשונה בהתאם למדידה החדשה בשנת 2021 דבר שגרם הפסד רב למועצה. מדובר בכ 20 בניינים ומעל ל 400 נכסי אב. מחלקת הגביה טענה שאי החיוב בזמן נבע ממגבלות קורונה על אף שקורונה החלה ב מרץ 2020!!!</p>	<p>7</p>
<p>הוראות החוק היו ידועות למנהל מחלקת הגביה שפעל בניגוד לחוק ולהנחיות בעלי התפקיד בעירייה. הכנסת הנכסים בטרם סיום תפקיד של מנהל המחלקה הייתה על מנת לחפות על המחדל, דבר שגרם לנזק גדול לעירייה. העירייה הביאה להפסקת פעילות חברת הגביה והחלפתה החל מינואר 2022.</p>	<p>היה מן הראוי שהמועצה תפעל באופן הדרגתי, דהיינו עם סיום מדידתו של כל בניין ובניין, המועצה הייתה אמורה לשלוח לתושב פירוט המדידה עם תסריט ותיתן לתושב את ההזדמנות לבדוק ולהשיג על המדידה ורק לאחר מכן יחויב התושב. ובכך המועצה הייתה חוסכת מצד אחד את עוגמת הנפש שנגרמה לתושב ומקטינה את מספר הפניות למרכז לתושב והעומס שנגרם. בנוסף המועצה הייתה מרוויחה גביה שוטפת עבור הפרשי מדידה לשנים 2019 ו 2020.</p>	<p>נמצא שהמועצה שלחה מכתב תוצאות סקר מדידת נכסים / הודעת שומה – לאחר חיוב הארנונה בהתאם למדידה החדשה. המועצה ביצעה סקר נכסים חלקי לחלק מהבניינים החל משנת 2018 ועד סוף 2020. אולם החיוב לחלק נכבד מהמדידות הנ"ל בוצע אך ורק בתחילת שנת 2021. בניגוד להוראות החוק, המועצה לא שלחה מכתב תוצאות סקר מדידה בהתאם לחוק לתושבים ולא נתנה לתושבים את האופציה להשיג על המדידה לפני החיוב בפועל. לטענת חברת הגביה הפעולה הייתה אמורה להתבצע על ידי המודד, טענה שאינה מוצדקת הואיל והם היו אמורים להתריע לפני החיוב בפועל. הנ"ל לא רק פגע בתושבים אלא הביא למבול של פניות מוצדקות למרכז לתושב מתושבים אשר גילו להפתעתם</p>	<p>8</p>

		ששטח הדירה שלהם גדל וחיוב הארנונה שלהם גדל מה עוד גילו חיוב רטרור מתחילת 2021 שהביא לחוב כספי לכל אחד ואחד מהם. וזאת בלי לתת להם את האפשרות לבדוק או להשיג על החיוב.	
אחוז הגביה נשאר סביב 85% עקב העובדה שבכל שנה מתאכלסות אלפי יח"ד חדשות ומתחיל הליך גביה מול אלפי תושבים חדשים. המציאות היא שלא מתחילים שנה מנקודת הסיום של שנה קודמת אלא נדרשים לייצר הליכי גביה מול תושבים חדשים	יש להגביר האכיפה בכל סוגי השירותים	אחוזי גבייה מפיגורים הנה במגמת ירידה מ-57% בשנת 2019 ל-37% בשנת 2020 25% בשנת 2021 בעוד שבגביה השוטפת המועצה לא מצליחה לגבות מעבר ל-87%	9
העירייה הוציאה מכרז לגביה משפטית בה זכה משרד עו"ד ידוע ומוכר בתחום כבר בשנת 2019 גם נושא זה הוא חלק מהמחדלים של חברת הגבייה הקודמת ולכן בין השאר הוחלפה	יש להגביר אכיפה בכל סוגי הכנסות בנוסף יש לנקוט בהליכי מיון לחובות מסופקים ומחיקת חובות אבודים עפ"י חוק	הירידה באחוזי גביה מארנונה ומים פיגורים נובעת מכמה גורמים בחלקם כתוצאה מאי טיפול בחייבים הבעייתיים, אי ביצוע אכיפה מסיבית ואי נקיטת הליכי גבייה מסיבים כנגד חייבים בעייתיים. קיימים חובות שאינם ברי עיקול, חובות ישנים שחל עליהם חוקי התישנות וחובות אבודים. לדעת הביקורת יש לנקוט במיון של החובות הנ"ל לסעיפי חובות מסופקים ולנקוט בגינם בנוהל מחיקת חובות, השארתם של החובות הנ"ל במערכת הגביה מעוותת את התמונה ומראה אחוזי גביה שאינם נכונים ואינם משקפים ויתרת חובות שאיננה ריאלית	10
	יש להעמיק אכיפה וגביית החוב	ניתוח של טבלת עומק החוב מראה מצב שטיפול ב-167 מקרים מתוך 4,561 חייבים ליום 31.12.2019 היה מביא לגביית 43% סך של 2,307 אלף ₪	11
החיתוך נעשה ב-30.6 אך עיקר העבודה מול קבלנים נעשית לפני סוף שנה. עיקולי החשבונות בוצעו בעיקר לקראת סוף השנה.	יש לבצע פעולות אכיפה ועיקולים כנגד כל החייבים	ניתוח של חובות גדולים מראה מצב אבסורדי של אי אכיפה, וכל מה שנעשה עד היום כנגד רוב החייבים הנו הליך של טופס 1 בלבד דהיינו התראה ראשונה לפני עיקול, כלומר לא בוצעו עיקולים בפועל	12
הרשות מסדירה חובות עובדים במסגרת פעולות האכיפה השוטפים. המועצה כבר מזמן החלה בהליך וידוא שאין חובות לפני קליטת עובדים	יש להסדיר ולגבות חובות העובדים בהקדם	נמצאו חובות עובדים בסך של 274 אלף ₪ המועצה לא נוקטת בהליכים מספיקים להסדרת החובות הנ"ל נכון ל-06/2021	13

<p>ההמלצה מקובלת</p>	<p>יש לקבוע נוהל בעניין העברת תיקי גבייה של חובות בעייתיים למשרד עורכי דין. יש לחדד ולקבוע שכספים נגבים אך ורק במשרדי המועצה</p>	<p>14 אין נוהל כתוב ומוסדר להעברת תיקים בעייתיים לטיפול משפטי על ידי עורך דין לטענת חברת הגביה כל התיקים שהועברו טרם נגבה בהם כספים</p>	
<p>הקווים המנחים של משרד הפנים לא אפשרו לנו לתקן דברים שחייבים לתקן בצו הארנונה. הקווים המנחים אינם רלוונטיים לצורך שלנו. הגשת התיקונים נעשו בתמיכה ובשיתוף מחוז חיפה משרד הפנים.</p>	<p>יש להגיש הבקשות בהתאם לנוהלי משרד הפנים</p>	<p>15 בקשות של שינוי סיווג והעלאות בתעריפי ארנונה אשר הוגשו על ידי המועצה בשנים 2020 ו 2021 נדחו על ידי משרד הפנים וזאת בעקבות אי הגשת הבקשות בהתאם להנחיות של משרד הפנים, הדבר מביא להפסד הכנסות עתידיות של המועצה</p>	
<p>עם הגשת הערר הראשון במועצה, המועצה פעלה במהירות וביעילות להקמת ועדת ערר. לא הייתה כל פגיעה בתושבים כי הגשת ערר היא זכות שעומדת להם ללא קשר לקיום ותפקוד הועדה. עובדה, שכאשר הוגש ערר הוקמה הועדה</p>		<p>16 בפועל נבחרה וועדת ערר במועצה בתאריך 19.04.2020 לפני תאריך זה לא הייתה וועדת ערר במועצה. עד לתאריך 08/2021 הוגשו 26 עררים לוועדת הערר והוועדה דנה והחליטה בחלק נכבד מהם</p>	
<p>לא מדובר בגביה כפולה והרישומים נערכו אחת לתקופה. בנוסף, גויסה עובדת מיומנת האמונה בין היתר גם על ההתאמות בין הנה"ח לגביה. ההמלצה מקובלת והרשות תפעל לייצר תהליך סדור ונוהל עבודה בנושא.</p>	<p>הביקורת ממליצה על קיום התאמות מלאות וסדירות בין מערכת הגביה למערכת הנה"ח. יש לבצע התאמה רטרו לכלל הכרטיסים ולדאוג לנוהל התאמות בין שתי המחלקות</p>	<p>17 מבדיקה שנעשתה התברר שלא קיימת התאמה מלאה של התקבולים ושל החוזרים, אי קיום התאמות במלואם בין מערכת הגביה לבין מערכת הנה"ח גורם לאי דיוק ביתרות החייבים ומביא להפסד הכנסות למועצה מצד אחד ולטרטור התושבים מצד שני אשר שילמו אולם התשלום שלהם לא עודכן במערכת בזמן.</p>	

ביקורת תברים :

<p>הרשות במהלך חודש 09/21 ערכה נוהל בנושא תב"רים הכולל את התהליך מתחילתו ועד סופו. הנוהל יאושר מול הגורמים הרלוונטיים.</p>	<p>יש לאשר נוהל תב"רים מפורט</p>	<p>1 לא נמצאו נוהלי עבודה כתובים ומאושרים במועצה בתחום ניהול תב"רים , גזבר המועצה החדש הכין בחודש 09.2021 נוהל לאישור תב"ר.</p>
<p>הרשות ערכה במהלך חודש 09/21 נוהל בנושא תב"רים הכולל את התהליך מתחילתו ועד סופו - במסגרת הנוהל יש התייחסות לשלב ייזום הפרויקט והאישורים הנדרשים מול הגורמים הרלוונטיים ברשות.</p>	<p>יש לעבוד בהתאם לנוהל ייזום פרויקט .</p>	<p>2 הביקורת מעירה כי יש למסד את נושא ייזום הפרויקט כך שבקשות לייזום תב"ר יגיעו מהאגפים השונים על גבי טופס" בקשה לתב"ר/תוספת לתב"ר" לטופס זה יצורפו תחשיב ובו פירוט הרכב עלויות התקציביות המתוכננות. עוד יכלול הטופס את הצעת התקציב הנחוץ לביצוע תכנית הפיתוח בהתבסס על אומדנים המבוססים על מחירי השוק. בתחשיב יכלול המנהל את כל העלויות הנלוות לעבודה כגון הוצאות תכנון, מדידות, חיבורי חשמל, התייקרויות צפויות, תקורה לחברה מפתחת מע"מ, תשלומים לחברות חשמל, תקשורת, וכיו"ב. בבקשה לתב"ר/תוספת לתב"ר ירשמו מקורות המימון - הן מגורמי חוץ והן מקרנות העירייה", וכן ש"כשיש השתתפות מגורמי חוץ או מממשלה, יש לצרף לבקשה את אישור ההקצבה</p>
<p>בשנת 2018, 2019, 2021 נסגרו 4, 25 , 29 תב"רים בהתאמה הרשות פועלת ותמשיך לפעול לסגירת תב"רים ישנים.</p>	<p>יש לבצע מעקב רבעוני על התב"רים ולהביא לאישור סגירה במליאה</p>	<p>3 נמצא שהמועצה לא סוגרת תב"רים בניגוד להנחיות משרד הפנים, בהתאם לכך נערכה סקירה מקיפה ע"י הגזבר החדש ונסגרו תב"רים בהתאם להנחיות</p>
<p>מדובר במקרי קצה משנים קודמות. הרשות לא פועלת כך כיום.</p>	<p>יש לחדד נוהלים אין להתחיל ביצוע שום תב"ר ללא קבלת אישור משרד הפנים</p>	<p>4 חלק מהתברים בוצעו ללא קבלת אישור משרד הפנים – נעשתה פנייה למשרד הפנים לקבל אישורים. בחלק מהמקרים התברר שלא היה אישור בכלל ושהרשות החלה לבצע את העבודות לפני קבלת אישור משרד הפנים בניגוד להנחיות והוראות החוק</p>
<p>מדובר במקרים בודדים משנים קודמות. הרשות לא פועלת כך כיום. קיים תהליך תקופתי לסקירת ההרשאות והתב"רים הפתוחים על מנת לתת מענה לנושא זה.</p>	<p>אין לפתוח תב"ר ללא קבלת הרשאה תקציבית חתומה, יש לבצע מעקב שוטף אחרי תוקף הרשאות לדווח בזמן ולדאוג ולעקוב אחרי קבלת הכספים</p>	<p>5 לא נמצאו הרשאות תקציביות מהמשרד הממן ו בדיקת תוקף הרשאות תקציביות – נעשתה פנייה למשרד הממן בחלק מהם ההרשאות היו פגי תוקף דהיינו המועצה הפסידה את הכספים. או שהמועצה הייתה צריכה לפנות לחדש את ההרשאות</p>
<p>הרשות מבצעת כחלק מתהליכי עבודה השוטפים בקרה לרישום תקין בק.ע.פ.</p>	<p>יש לבצע מעקב שוטף אחרי רישומי הנה"ח ובמיוחד יתרת הקרנות</p>	<p>6 נמצא אי רישום נכון של קרן עבודות פיתוח הרישומים תוקנו וייתרת הקרן עודכנה בהתאם. אי רישום נכון של התחייבויות מהקרן גורם לאי עדכון ליתרת הקרן ופוגע בתכנון עתידי</p>
<p>מדובר בתב"רים של מוסדות חינוך להם היה צפי לקבלת הרשאות משלימות ממשרדי הממשלה</p>	<p>יש לבצע מעקב ובקרה תקציבית באופן שוטף, אין לאשר חריגות תקציביות</p>	<p>7 נמצאו חריגות תקציביות – נעשתה פניה למשרד הפנים לעדכון תקציבי התב"רים. במצב הקיים נתגלו גירעונות בתב"רים שלא היה בהם אישור תקציבי הדבר מעיד על בעיה במעקב תקציבי</p>

<p>לא הייתה חריגה בפועל מהסכום שאושר. אכן היה אישור תקציבי בחריגה לא מהותית בשל אי הפחתת הסכומים שאינם נדרשים ושווינו עבור תב"רים מסוימים.</p> <p>בינתיים, עוד לפני החלטת ממשלה חדשה דאגה העירייה לקבלת 20 מש"ח נוספים מעבר ל-90 מש"ח.</p>	<p>יש לחדד נוהלי מעקב ובקרה תקציבית, יש לבצע מעקב שוטף על יתרת הקרנות</p>	<p>בדיקת יתרת קרן משרד השיכון הובילה לכך שסך הניצול הנו מעבר להרשאה של 90 מיליון שקל מהמשרד לבינוי ושיכון בהתאם לכך נערכו שינויים ועדכונים תקציביים לתיקון המצב. גם פה נתגלה אי מעקב תקציבי כך שבפועל נרשמו התחייבות תקציביות בסכום הגבוה מסך התחייבות של משרד השיכון. יש לציין שמשרד השיכון הקציב סך של 90 מיליון ש"ח כקרן תקציבית בגין השלמת מבני חינוך בארץ כאשר הרשות הייתה אמורה לייעד את ה-90 מיליון למבני חינוך השונים בתחומי העיר בפועל נוצר מצב שהעירייה ייעדה מעבר ל-90 מיליון שקל דהיינו מעבר למסגרת התקציב אשר הוקצה לה בעקבות גילוי הליקוי הנ"ל נעשו שינויים תקציביים בתב"רים וההפרש יועד מקרן עבודות פיתוח.</p>	<p>8</p>
<p>הרשות מבצעת כיום כחלק מתהליכי עבודה השוטפים בקרה להתאמת חשבון מפעל הפיס.</p>	<p>יש לבצע מעקב שוטף בעניין מערכות מנוף ומערכות דיווח מצד ג' לבצע התאמות שוטפות</p>	<p>בדיקת מערכת מנוף של מפעל הפיס גילתה שלא נערכו רישומים של תשלומים מתקציבי מפעל הפיס לספקים וקבלנים, לאחר בדיקת הגזבר החדש ההכנסות וההוצאות נרשמו בספרי הרשות והספקים חויבו בהתאם. להלן נפרט שיטת התשלומים וההתחשבות של מפעל הפיס אשר מנוהלת דרך מערכת מנוף, המועצה לא ביצעה התאמה מול מערכת מנוף ובכך תשלומים לספקים וקבלני משנה אשר בוצעו על ידי מפעל הפיס לא נרשמו בכרטיס הספק מאידך גיסא תקבולים בגין תברים ממפעל הפיס לא נרשמו במערכת תקופה ארוכה. בעקבות הבדיקה תוקנו הרישומים הנ"ל. יש לוודא שכל הרישומים נעשים ובנוסף לבצע התאמה חודשית מול מערכת מנוף וזאת בכדי להימנע מתשלומים כפולים לספקים.</p>	<p>9</p>

<p>פרויקט 201 הותנע בשנת 2016 כאשר מהנדס המועצה הוביל את הפרויקט יחד עם מנהל אגף החינוך דאז. כיום כחלק מיציאה לפרויקט הרשות מכנסת פורום בנוכחות מנכ"ל הרשות, מנהל אגף הנדסה, מנהל אגף חינוך וגזבר ובה נקבעים הצרכים לפי צפי האכלוס וקדימויות המבנים. במסגרת הישיבה התכנון נקבע בהתאם לפרוגרמה למבני ציבור שאושרה במליאת המועצה ורק לאחר ישיבה זו מוגשות הבקשות לאישור משרד החינוך בהתאם לכללי המשרד.</p>	<p>המועצה אמורה לעבוד בהתאם לנוהל תברים מפורט אשר יקבע שיטות עבודה והתקשרויות לרבות קביעה של נוהל אישור תכנון הפרויקט אשר יהיה ישים הן מבחינה תכנונית והן מבחינה פדגוגית. מן הראוי שהחלטות מעין אלו יהיו בידי וועדה מקצועית ולא בידי מהנדס המועצה בלבד</p>	<p>תב"ר בניית בית ספר תיכון 36 כיתות מגרש 201, נמצא שהמועצה יצאה למכרז בהתאם לנוהל של חברה למשק וכלכלה במסגרת שיטת תכנון וביצוע, התכנון לא אושר ע"י הוועדה המיוחדת לתכנון ובניה בטענה לתכנון בזבזני בשטח ומצד שני נתגלה שהתכנון לא עונה על הצרכים והתפיסה החינוכית אותה מוביל אגף החינוך, לאור הנ"ל, המועצה קיבלה החלטה להפסיק את הקבלן ולצאת לתכנון חדש ואכן הקבלן הפסיק את העבודות. ידוע לביקורת שהקבלן הגיש דרישת תשלום של כ 12 מיליון ₪ בעוד שהמועצה נוטה לאשר סכום של כ 3 מיליון ₪ הואיל והמכרז שלו היה בנוי על בסיס תכנון וביצוע ולטענת המועצה הוא בעצם הפסיד את השקעתו בתכנון, גידור, עליה לשטח והתארגנות. בעוד הקבלן מדבר על עלויות תכנון גבוהות יותר והפסדי רווחים (לפי ההתנהלות זה הולך לתביעה משפטית).</p>	<p>10</p>
<p>המועצה לא ידעה מהיום הראשון כי התכנון לא יאושר ולכן המשיכה בפרויקט על מנת לעמוד בלוחות הזמנים. בנוסף התאימה את תוכניות הבניה לצורך קידום האישור מול כללי משרד החינוך. החריגה במ"ר שצוינה אינה בהכרח חריגה בתקציב מאחר וחלק מהתוכניות אפשרו צמצום הפרויקט. כמו כן, בהתאם לנוהל הרשות כיום, חלק מהבדיקות ליציאה לפרויקט הוא הקבלת מקורות המימון לעלות ההשקעה הכוללת לפרויקט.</p>	<p>יש לחדד נוהלי עבודה ותקצוב אין לחתום על הסכמים ללא הגבלת תקציב וללא מציאת מקורות מימון לסיום הפרויקט . חיסכון בפרויקטים ובתכנון לא אמור לממן פרויקטים אחרים ולא הפסדי תכנון של המועצה</p>	<p>מהתכתבויות ממחלקת ההנדסה וסיכום דיון אשר הגיע בעקבות החלטה על שינוי פרוגרמתי, מהמכתב אנו מבינים שכבר ב 15.08.2017 עם פרסום נוהל הצעות מחיר לקבלנים זכיינים של חברה למשק וכלכלה ההצעה הזולה ביותר הייתה בחריגה של כ 15 מיליון שקל מהתקציב ועל אף הנ"ל המועצה המשיכה בהליך !!! החריגה הנ"ל לטענת ההנדסה נובעת מכך שהפרוגרמה נבנתה לפי 10,000 מ"ר בעוד שמשרד החינוך מתקצב 7,768 מ"ר בנוסף לכך התכנון לא התייחס לבעיות הטופוגרפיה כאשר שטח הפרויקט חולש על כ 33 דונם מה שמצריך עלויות פיתוח רבות. בעקבות שינוי התכנון נתקבלה פרוגרמה מאושרת ממשרד החינוך בגודל 9330 מ"ר (הישנה 7,768 מ"ר) ושטח הפרויקט הועמד על כ 15 דונם מה שאפשר הקטנת עלויות הפיתוח, מאידך גיסא נתקבל מהקבלן הקודם דרישה ע"ס 12 מיליון ₪ ממנה אושר לו כ 2.2 מיליון ₪. דהיינו לטענת ההנדסה ההפסד שנגרם נחסך בפרויקט החדש !!! . במאמר מוסגר הביקורת מציינת שהחיסכון אמור לממן פרויקטים אחרים ולא הפסדי תכנון</p>	<p>11</p>

<p>השינויים החלו לאחר התחלופה מנהלי אגף החינוך. בנושא הפרשה לתביעות הקבלן הרשות תפעל בהתאם לחו"ד יועמ"ש לסבירות התביעה. יש לציין כי הרשות פעלה בהתאם להנחיית הגורמים המקצועיים בחברה המנהלת משכ"ל.</p>	<p>הביקורת ממליצה לאשר תב"ר רק לאחר דיון פנימי והסכמה של האגפים הרלוונטיים דהיינו גזברות, הנדסה, חינוך. עבודה לפי נוהל ייזום פרויקט הייתה חוסכת למועצה הרבה כספים</p>	<p>12 הרשות ניסתה לבצע שינויים תכנוניים על התכנון הישן אולם זה לא הביא לקבלת היתר בניה, נשאלת השאלה מי אישר את התכנון הראשון ולפי מה ומה השיקולים והאם נבדקו חלופות אחרות, לטענת המנכ"ל הפרויקט הובל על ידי מהנדס המועצה לשעבר אשר הוא הוביל את התכנון הראשוני. ממסמכי מחלקת הנדסה, נתגלה שהאומדן המתוכנן הנו מעל לתקציבים וההרשאות שקיימות לרשות המועצה, על אף הנ"ל נחתמו הסכמים מוגבלים בסכום על אף שידעו שהתקציב גירעוני. יש לציין שספרי המועצה לא כוללים הפרשה לתביעות הקבלן הראשון. דהיינו התב"ר אמור להיות בגירעון ויש למצוא מקורות תקציביים עתידיים לצורך כיסוי תביעות הקבלן</p>
<p>הרשות מקבלת את ההמלצה</p>	<p>הביקורת ממליצה להביא החלטות מעין אלו למליאת המועצה לדיון ובכדי להפיק לקחים</p>	<p>13 על אף החלטת המועצה על הפסקת העבודה ויציאה לתכנון ומכרז חדש הנושא לא הובא לדיון במליאת המועצה</p>
<p>לא מדובר על ויתור מוחלט. ניתן לעשות הסבה למוסד בו יהיה פחות לחץ לוי". עשינו כבר בעבר הסבה כזו</p>	<p>הביקורת ממליצה על עריכת תחשיב מפורט שיראה עלות תועלת משינויים כאלו ומהוויתור על הקצבה בסך של 3 מיליון ש"ח ממשרד להגנת סביבה</p>	<p>14 משרד להגנת הסביבה נתן התחייבות כספית לפרויקט הנ"ל ע"ס של 2,969,355 ש"ח. אולם בתאריך 20.04.21 נתקבלה החלטה במליאת מועצה אשר שינתה את הרכב התקציבי של התב"ר בכך שהקטינה את ההתחייבות הכספית הנ"ל לאפס, סה"כ תקציב מאושר להיום 61,506,199 ש"ח בהמלצת ההנדסה ובשל לוחות הזמנים הוחלט לוותר על תקציב של משרד להגנת הסביבה. לטענת אגף הנדסה נושא עלות תועלת- " הוכח שהתועלת הכספית שולית מול העלות הרווח הוא בבינוי יותר איכותי לפחות ברמה התיאורטית." על אף הנ"ל ועל אף בקשת הביקורת לא הוצג בפנינו שום תחשיב לכדאיות הנ"ל ו/או כל פרוטוקול דיון בעניין הוויתור על התקציב ומעבר לבניה רגילה</p>
<p>הרשות מקבלת את ההמלצה</p>	<p>הביקורת ממליצה להביא לדיון במליאת המועצה נושאים והחלטות בעניין התב"ר ובמיוחד והמדובר בסכום מהותי ובהחלטה על וויתור על הרשאה תקציבית</p>	<p>15 על אף הנ"ל כל הנושא של וויתור על הקצבה בסך של כ 3 מיליון לא הובא לדיון במליאת המועצה, מלבד דיון טכני של הקטנת התב"ר שבו הפעולה נעשתה באופן טכני של הקטנה מצד אחד והגדלה מצד שני</p>
<p>הרשות עוקבת באופן שוטף קיבלה חלק מהותי מכספי ההרשאות ופועלת רבות לקבלת יתרות כספי ההרשאה</p>	<p>יש לדווח ולעקוב אחרי קבלת הכספים מכלל ההרשאות</p>	<p>16 תקציבים ממשרד להגנת הסביבה קיימים עוד 4 פרויקטים חלקם בדיווחים וחלקם לדעתנו נגמרה הרשאה או שקיים בעיה בדיווחים, בסה"כ נתקבל סכום קטן מכל ההרשאות הנ"ל והמשרד לטענת מחלקת הנדסה מערים קשיים בדיווחים ובקבלת הכסף</p>
<p>הטענה אינה הטענה העיקרית בנושא אלא מכלול של שיקולים</p>	<p>לדעת הביקורת היה מן הראוי לערוך חישוב כדאיות מהיום הראשון של הגשת בקשה לתקצוב ממשרד להגנת הסביבה</p>	<p>17 נטענה טענה שעלות השקעה בבניה ירוקה בהתאם למפרט של המשרד להגנת הסביבה הנה מעבר להתחייבות הכספית של המשרד דהיינו 3 מיליון ועל כן לא ניצלו התקציב אולם לא הוצג בפנינו שום תחשיב מפורט של המועצה או של יועץ או של קבלן בגין העלויות הנ"ל. מה עוד האם נלקח בחשבון מרכיבים נוספים של יעילות בעקבות בנייה ירוקה כגון בידוד שיביא לחסכון בעלויות מיזוג עתידי או חיסכון</p>

		בתאורה עתידי וכו..
<p>החריגה היא מההסכם מול הקבלן ולא מתקציב התב"ר העומד לטובת הפרויקט</p>	<p>הביקורת ממליצה על מעקב תקציבי צמוד בדיקה של החריגים ובדיקה של תקציב כולל מול כל החריגים בכדי להימנע מכניסה לגירעון תקציבי גדול . יש לבצע בדיקה לחשבון המאושר ובמיוחד חריגים שמאושרים על ידי הפיקוח ללא התחשבות בתקציב המאושר של הפרויקט</p>	<p>הפרויקט מבוצע דרך חברה למשק וכלכלה באמצעות חברת מחאמיד תאופיק. חשבון אחרון ליום הביקורת הנו חן מס' 9 ע"ס של 37 מיליון ₪ , חשבון זה כולל חריגים בגובה של 738 אלף ₪ . החריגה הנ"ל מורכבת בעיקר מבנית חדר חשמל ואספקת והתקנת ציוד מתח גבוה לחדר החשמל . יש לציין שהקבלן נכנס לאחרונה לצו הקפאת הליכים כך שלא ניתן לדעת איך ומה יתקדם בפרויקט . לפי מידע ממחלקת הנדסה תוספות ודרישות של חריגים של הקבלן מעבר לחוזה הנס מעל ל 1.4 מיליון ₪</p>

18

פרק – ב' – מעקב אחר תיקון ליקויים

להלן מעקב אחרי תיקון ליקויים מדוח מבקר הפנים לשנת 2020

<p align="center"><u>תוקן / לא תוקן</u> <u>/</u> <u>תוקן</u> <u>חלקית</u></p>	<p align="center"><u>ליקוי</u></p>	<p align="center"><u>מס</u></p>
<p align="center">תוקן חלקית</p>	<p>אחוזי הגביה בכל סוגי ההכנסות במועצה נמוכים במיוחד בגבייה מפיגורים ומסוגי הכנסות שאינן מארנונה , יש לציין שקיימת מגמת עליה אשר נפגעה בעקבות הקורונה .</p>	<p align="center">1</p>
<p align="center">תוקן חלקית</p>	<p>במועצה אין הפרדת תפקידים - אין במועצה תפקיד נפרד של קופאי, והכספים נגבים על ידי עובדי חברת הגביה. כאשר עובדת אחת מבצעת את כל הפעולות הן חיוב התושב והן גביה בפועל והן הפקדה בבנק והן מתן הנחות וזאת בניגוד להוראות החוק. אי הפרדת התפקידים הנ"ל הנה בעייתית מאוד ופוגעת בבקרה הפנימית.</p>	<p align="center">2</p>
<p align="center">תוקן</p>	<p>פחת המים של המועצה גבוה ומגיע למעל ל 20% בשנת 2021 הרשות סיימה את השנה בפחת של 8% בלבד</p>	<p align="center">3</p>
<p align="center">תוקן חלקית</p>	<p>ליקויים בהקצאות מקרקעין , נתגלו ליקויים בהקצאות מקרקעין ברשות</p>	<p align="center">4</p>
<p align="center">לא תוקן</p>	<p>המועצה לא מנהלת את משק המים כמשק סגור .</p>	<p align="center">5</p>
<p align="center">תוקן חלקית</p>	<p>הרשות טרם התאגדה בתאגיד מים וביוב וטרם קיבלה אישור לפטור אותה מחובת התאגוד בהתאם לחוק . דבר שפוגע ביכולתה לאשר חוקי עזר להיטלי ביוב מה שמונע ממנה לחייב היטלי ביוב בגין שטחים פרטים כגון עסקת כבאה או עסקת חברת החשמל המדובר בהפסדים של מיליוני שקלים !! תגובת המועצה - המועצה נמצאת בהליך התאגדות עם מי חדרה</p>	<p align="center">6</p>

תוקן חלקית	<p>המועצה שלמה מאות אלפי שקלים בכדי לקבל מערכת מים מהחדישות בתחום כולל קריאה מרחוק של מדי המים אולם בבדיקה שנערכה מתברר שהקריאה מרחוק מתבצעת רק בכדי לבצע חיוב לצרכנים אין מישהו שבודק ועוקב אחרי כל ההתראות של המערכת . גם אם ומדובר על התראה של גניבת מים!!! . רק החל מחודש 11/2017 החלו לבצע באופן חלקי אימות של ההתראות ומשלוח הודעות לצרכנים ומעקב אחרי ההתראות .</p>	7
תוקן	<p>מועצת חריש חייבת לקרן שיקום סך של 1,832 אלף ₪ אשר טרם הוסדר תשלומם והם צוברים ריבית חריגה , כנגד המועצה מתנהלת תביעה משפטית בבית משפט מחוזי בגין החוב הנ"ל לאחרונה נתקבל פסק דין והמועצה העבירה תשלום בגין החוב הנ"ל</p>	8
תוקן חלקית	<p>מועצת חריש טרם התאגדה מצד אחד ומצד שני המועצה איננה עומדת בתנאי הפטור מתאגוד .</p> <p>א. המועצה לא מנהלת משק המים וביוב כמשק סגור .</p> <p>ב. המועצה לא פתחה חשבון בנק יעודי למשק המים והביוב .</p> <p>ג. המועצה לא הטמיעה מערכת GIS למעקב רישום ובקרה על תשתיות משק המים ואינה מתעדת פניות ותקלות במערכת ממוחשבת שהינם צרכים בסיסיים של ניהול יעיל ומקצועי של מערכת המים והביוב . מערכת ה GIS הקיימת הנה של הוועדה לתכנון ובניה כאשר מחלקת ההנדסה במועצה</p>	9

	<p>נעזרת בה .</p> <p>ד. סקר נכסי משק המים והביוב - קיים סקר שבוצע ע"י יועץ התאגוד, אך הוא לפי כתב הכמויות בלבד לא נערך ואין למועצה ערכי כינון של נכסי המים והביוב .</p> <p><u>ניכר כי תפעול משק המים והביוב מתנהל באופן שאינו מקצועי דיו, לא קימת תוכנית תחזוקה , עיקר התחזוקה הנה תחזוקת שבר , פחת המים אינו יציב ומשתנה משנה לשנה אין חשבון בנק נפרד אין ניהול משק סגור אחוז גביה נמוך מאוד ועוד...</u></p>	
לא תוקן	<p>נמצא שאין במועצה מנגנון פיקוח על עסקים טעוני רישוי אשר נפתחים ופועלים בחלקן מדירות פרטיות , כמובן העסקים הנ"ל לא מקבלים רישוי .</p>	10
תוקן	<p>מברור בחשבוניות ספק ההסעות לשנים 2017-2019 נמצא שלא בודקים בכלל חשבוניות מסיעים מה שמתקבל מאושר במלואו ללא שום בדיקה בכלל מלבד בדיקה של החברה למשק וכלכלה שבודקת אך ורק עניין עמידה במחיר ולא כמויות . דבר שאמור להיבדק על ידי המועצה והשוואת הנתון מול אישורי נוכחות ממזכירות בתי ספר ידוע לי כי החברה למשק וכלכלה אמורה להפעיל תוכנה משלה בכדי לעזור בבדיקת חשבוניות הנ"ל וזאת דרך מערכת גי. בי. אס . המדובר באי בדיקת חשבונות בהיקף של כ 5 מיליון שקל חדש בשנת 2018 !!! . על אף הנ"ל כל החשבונות רשומות במערכת ושולמו .</p>	11
תוקן	<p>חינוך מיוחד אמור לקבל 80% מימון מעלות הקוו בפועל , אולם יש צורך לבדוק כל קוו וקוו האם זה מדווח ומכוסה יש לבדוק אם המועצה או המועצה שהגיע ממנה הילד וותרה עליו כי אחרת מועצת חריש לא תקבל את הכסף ועל כן יש לקבוע נוהל שימנע טיפול וקליטת תלמידים במערכת החינוך ללא קבלת מכתב וויתור מהעירייה הקודמת .</p>	12

<p>תוקן</p>	<p>נמצאו הסעות רגילות אשר אינן מאושרות ממשרד החינוך , המדובר בהסעות לא מאושרות ממשרד החינוך ומועצת חריש ממנת אותן לפי 100% מדובר בעלויות של מאות אלפי שקלים בשנה . יש צורך בקביעת נוהל מי מאשר הסעות אלו ולפי איזה קריטריונים , לדעת הביקורת יש צורך בבדיקת אופן קבלת החלטות בעניין וקביעת נוהלים לפני מכרז ההסעות הבא . שיקבע וועדה מקצועית שתדון תאשר / לא תאשר כאשר הוועדה תהיה מוגבלת בסכום תקציבי שאין לחרוג ממנו. להלן ריכוז של קווים הסעות חינוך רגיל אשר אינן מאושרות בכלל על ידי משרד החינוך דהינו המימון שלהן הנו על חשבון המועצה בלבד</p> <table border="1" data-bbox="411 705 1267 1048"> <thead> <tr> <th>קו שלא מאושר ע"י משרד החינוך</th> <th>שולם בשנת 2018</th> <th>עלות שנתית משוערת</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>קו 178 ב"ס אופק אור</td> <td>35,365</td> <td>141,460</td> </tr> <tr> <td>קו 179 אור עקיבא</td> <td>26,750</td> <td>107,000</td> </tr> <tr> <td>קו 108+182 כפר קרע</td> <td>107,104</td> <td>107,104</td> </tr> <tr> <td>קו 205 אולגה</td> <td>23,670</td> <td>94,680</td> </tr> <tr> <td>קו 512+207 חב"ד</td> <td>103,082</td> <td>103,082</td> </tr> <tr> <td>סה"כ</td> <td>295,971</td> <td>553,326</td> </tr> </tbody> </table> <p>קווים 178 + 179 + 205 נתווספו בחודש 9/2018 ועל כן נעשה חישוב שנתי לצורך השוואה שנתית. קו כפר קרע הוגש ערעור למשרד החינוך הואיל ומשרד החינוך מאשר הסעות של האוכלוסיה הערבית רק לבאקה אולם יש בעייתיות בעניין ובהתאם הוגש ערעור .</p> <p>מהטבלה הנ"ל אנו רואים שהמועצה ממנת באופן מלא הסעות חינוך רגיל בהיקף שנתי של מעל 550 אלף ₪ וזאת ללא קבלת שום החזר ו/או השתתפות ממשרד החינוך. לא הצלחנו לקבל הסבר מי קבע ואיך נקבע שהקווים הנ"ל אשר לא מאושרים על ידי משרד החינוך יבוצעו וישולמו על ידי המועצה .</p>	קו שלא מאושר ע"י משרד החינוך	שולם בשנת 2018	עלות שנתית משוערת	קו 178 ב"ס אופק אור	35,365	141,460	קו 179 אור עקיבא	26,750	107,000	קו 108+182 כפר קרע	107,104	107,104	קו 205 אולגה	23,670	94,680	קו 512+207 חב"ד	103,082	103,082	סה"כ	295,971	553,326	<p>13</p>
קו שלא מאושר ע"י משרד החינוך	שולם בשנת 2018	עלות שנתית משוערת																					
קו 178 ב"ס אופק אור	35,365	141,460																					
קו 179 אור עקיבא	26,750	107,000																					
קו 108+182 כפר קרע	107,104	107,104																					
קו 205 אולגה	23,670	94,680																					
קו 512+207 חב"ד	103,082	103,082																					
סה"כ	295,971	553,326																					
<p>תוקן</p>	<p>נמצא שרוב מחירי הקבלן נקבעו לפי תוספות למכרז ולא מכרז , דהינו המכרז נערך על ידי החברה למשק וכלכלה ונקבע בו 16 קווי הסעה שונים ונקבע על ידי החברה מודל תמחור שבו קובעים מחירי קווים שמתווספים במהלך השנה וזאת בהתאם לתעריף ק"מ . ובכך במהלך השנה הוספו עוד 19 קווים נוספים אשר תומחרו בשיטה הנ"ל לדעת הביקורת שיטת המכרז והתמחור הנ"ל פוגעת מאוד במחיר הן מבחינת עלויות ניהול של החברה למשק וכלכלה והן מבחינת תעריפי הנסיעה שמתומחרים בצורה הנ"ל ולא בהתאם למכרז תקני</p>	<p>14</p>																					

	יש לערוך מכרז חדש שבו יכללו כל הקווים הרלוונטים ובנוסף לבקש לקבל מחירי מכרז לקווים אופציונליים אשר יופעלו אך ורק בהתאם לדרישת המועצה ובכך ניתן להוריד את המחירים .	
תוקן	<p>במערכת הגביה נמצאו 37 מקרים של ביטולי דוחות וזיכויים לדוחות שחוייבו במערכת בהיקף של 48,410 ₪ , לאחר בירור העניין מול מנהל האגף התברר שהביטולים הני"ל הנם לאחר דוח עירעור של החייב כאשר נערך פרוטוקול רשמי של הערעור, בערעור נכתבו טענת המערער כנגד דברי הפקח וצילומים שנמצאים ולבסוף החלקת מנהל האגף ואישור היועץ המשפטי .</p> <p>המלצת הביקורת – יש לסרוק את ההחלטות הני"ל לתוך מערכת הגביה ולתיק החייב בכדי שיהיה מעקב ובקרה אחרי כל ביטול וביטול.</p> <p>מעקב ביקורת – המועצה עברה להפקת דוחות באופן ממוחשב עירעורים החדשים נערכים באופן דיגיטלי בתוך המערכת , נשאר לטפל בדוחות הידניים</p>	15
תוקן חלקית	<p>אכיפת גביה –</p> <p>בסה"כ חויבו במערכת 463 דוחות בהיקף של 512,269 ₪ אולם נגבה אך ורק סך של 191,995 ₪ בלבד דהינו אחוז גביה נמוך של 37% בלבד .</p> <p>המדובר באחוז גביה נמוך ששומט את הקרקע מכל הליך האכיפה הסביבתית</p>	16
לא תוקן	<p>לא נמצאו באגף הרווחה נוהלי עבודה כתובים באופן שיגדיר את תהליכי העבודה באגף , ובכלל זה הליכי הדיווח למשרד, בדיקת חריגים, קביעת לוח זמנים וחלוקת אחריות בהתאם. אי המצאות נוהלים כתובים פוגע בניהול השוטף והאפקטיבי של האגף אכן קיימים נוהלי תע"ס אולם מן הראוי שיהיו נוהלים פנימיים שמסדירים את כל התנהלות האגף .</p>	17
תוקן חלקית	<p>נמצא שההשתתפות בפועל של משרד הרווחה בשנת 2019 עמדה על סך של 65% בלבד במקום סך של 75% בהתאם לתקצוב משרד הרווחה , מדובר בהפרש של מעל 800 אלף ₪ .</p>	18

<p>תוקן חלקית</p>	<p>נמצא כי אין תיעוד לביצוע בקרה תקופתית על נכונות נתוני כלל העובדים בתקנים הייעודיים . בנוסף נמצאו הפרשים שנובעים בחלקן מכך שהמועצה משלמת לעובדים הייעודיים רכיבים ותוספות שכר מעבר לכללי הזכאות של המשרד . בנוסף לדיווחים לא מדויקים או אי-דיווח כלל למשרד בדבר רכיבים ותוספות שהמשרד היה משתתף במימונם. משמעות הפרשים הנה :</p> <p>הפסד כספי עקב היעדר החזר שהמועצה זכאית לו לפי כללי הזכאות שקבע המשרד.</p> <p>תשלומים עודפים ששילמה המועצה מעבר לכללי הזכאות של המשרד, ועל כן לא זכאית להחזר בגינם מהמשרד. לעתים, מעידים תשלומים אלה על העסקה המנוגדת לנוהלי המשרד, לדוגמה , הקצאת שעות כוננות לעובדת שאינה פקידת סעד. או הפרשי דרגה או הפרשי שעות נוספות וכו...סה"כ הפרשים הנם בסך של 654 אלף ₪</p>	<p>19</p>
<p>תוקן</p>	<p><u>מערכת הגביה – אגף רווחה - על חשבות אגף הרווחה לעדכן במערכת הגביה</u></p> <p>הוראת קבע בגין השתתפות המושם/משפחתו בעלויות ההשמה במוסד.</p> <p>עד היום החיוב מבוצע באופן ידני כאשר עובדת הזכאות מוסרת לתושב תעודת חיוב ידנית והתושב אמור לפנות למחלקת הגביה להסדרת חיוב בצורה הנ"ל אין שום מעקב אחרי ביצוע החיוב והגביה במערכת אי לכך הוחלט על הכנסת מערכת גביה ממוחשבת עם ממשק למערכת הגביה של המועצה . אולם טרם הוחל ביצוע ויישום תוכנה , הביקורת ממליצה על מיחשוב הגביה וסינכרון מידע בין מחלקת הרווחה והגביה לצורך ביצוע מעקב וגביה בהתאם לחוק .</p> <p>יש לציין שהרשות פועלת בימיים אלו למחשב ולתכנת את הגביה בצורה אוטומטית עם סינכרון בין המערכות ברווחה ובגזברות .</p>	<p>20</p>
<p>לא תוקן</p>	<p><u>תשלום בגין מושמים שתיק הלקוח שלהם נסגר</u></p> <p>אין מעקב על סגירת תיקים, דהינו עו"ס שמסיים טיפול אינו דואג לעדכון אחראית מינהל וזכאות בכדי להפסיק את השירות , זהו תפקידו של העובד הסוציאלי לדווח ולעדכן. באגף אין נוהל של סגירת תיק ודיווח לעובד מינהלה וזכאות ובכך אין מעקב על סגירת תיקים והפסקת שירות .</p>	<p>21</p>
<p>לא תוקן</p>	<p>בבדיקה שנעשתה התברר שאין מעקב , דיווח וסינכרון בין העובדים הסוציאלים לבין פקידת הזכאות ואין דיווח על מעבר / סגירת תיק דבר שמביא לכך שהמועצה משלמת עבור המטופל על אף שאינו תושב העיר .</p>	<p>22</p>

	<p>הביקורת ממליצה על עריכת ויישום נוהל שיקבע דרכים של סגירת תיק מטופל , סינכרון מידע בין העו"ס לבין פקידי הזכאות שאמורים לדווח על המעבר והפסקת התשלום של הרשות . הרשות עורכת בימים אלו נוהל מסודר בנושא אשר יפתור עניין הדיווח והסינכרון</p>	
תוקן חלקית	<p><u>בדיקת מי משתמש בפועל ברכבים</u> , בדקתי בהתאם לספרי הרכבים מי משתמש בפועל ברכבים נמצאו ארבעה עובדים שהשתמשו ברכבי האיגום כאשר מצד שני אותם ארבעה עובדים מקבלים החזרי הוצאות רכב ומדווחים על נסיעה בהתאם לק"מ . מדובר בכפל תשלום לעובד . נשאלת השאלה האם יש סינכרון בין מחלקת שפ"ע למשאבי אנוש והאם אותו עובד לא מקבל החזר הוצאות על נסיעה ברכב האיגום של המועצה . <u>בעקבות הביקורת נקבע נוהל רכבי איגום במועצה אשר מסדיר את השימוש ברכבים</u></p>	23
תוקן	<p>לא הצלחנו לאתר רכב מחלקת הנדסה הואיל ולא הותקן בו איתוראן . מבדיקה שלי ומתלונות שהגיעו אלי מתברר שרכב הנדסה שימש בנוסף את עובד אגף הנדסה אשר למרות שיש לו רכב צמוד מהמועצה הוא משתמש ברכב הטנדר בנוסף כאשר לפעמים הוא לא היה מגיע ברכבו הצמוד והשתמש ברכב הטנדר באותו יום וזאת בטענה שברכב הצמוד אינו יכול לכנס לשטח .</p>	24
תוקן חלקית	<p>הביקורת מצאה, כי מונו אחראים על הנכסים והוקם ספר נכסים. עם זאת, הספר כלל רק חלק מנכסי המועצה וחלק מהפרטים בו היו חסרים ואף שגויים. המועצה לא ערכה סקר נכסים. לנוכח החשיבות הכלכלית של רישום הנכסים וחובות המועצה על פי חוק – הביקורת ממליצה למועצה לערוך סקר נכסים ולעדכנו באופן מידי. בנוסף הביקורת ממליצה שספר זה יהיה מקושר למערכת GIS דבר שייעל את המערכת וייתן מידע נוסף וחשוב לכל נכס ונכס כמובן שיש לבצע רישום הערות אזהרה על נכסי המועצה ולהסדיר הזכויות מול רשות מקרקעי ישראל</p>	25
תוקן חלקית	<p>פורמט ספר הנכסים הנו חסר יש לבצע עדכון של עמודת כתובת הנכסים רישום כתובתו המלאה. עדיף שיהיה מקושר ל GIS . יש להפריד את כל הנכסים שהינם דרכים, גנים ושצ"פים, כך שיהיה קל יותר לקבל תמונה של שאר הנכסים ולטפל בהם, לגבי נכסים מושכרים, יש לרשום פרטי ההשכרה – למי מושכר, תאריך התחלה וסיום של החוזה, סכום שכירות חודשי. ערבות / ביטוח תוקף. בספר הנכסים מעודכן רק גודל המגרש/ החלקה. הביקורת ממליצה, כי</p>	26

	<p>תתווסף עמודה המציינת את מספר המטרים הבנויים בנכס וזאת לצרכי שווי/ חיוב ארנונה ועוד.</p>
לא תוקן	<p>השכרת בית ספר - עמותת חזון שמעון ההסכם נחתם בתאריך 06.11.2019 אשר הסדיר השכרת מבנים יבילים של בנייני המועצה לשעבר . כאשר ההסכם הנו בתוקף עד 31.08.2020 עם אופציות להארכה . מבדיקה במחלקת הגביה מתברר שרק ב 6/2020 העמותה חויבה בגין דמי שכירות וזה לפי 39,600 ₪ בלבד . על אף שלפי החוזה היו אמורים להיות מחויבים לפי 4,400 ₪ לחודש . ההסבר שנתקבל הנו שהעמותה הודיעה שהם נשארים רק עד 31.07.2020 ושקיבלו הנחה עבור 2 חודשי הקורונה , לא הומצאו ולא הצלחתי לקבל שום מסמך שמאשר את הנ"ל . ולמה העמותה לא חויבה בהתאם לחוזה השכירות החתום מיום כניסתה למתחם בגובה כל סכום החוב . לאחר הערתי הנ"ל נחתם על ידי כל מורשי החתימה בתאריך 14.06.2020 פטור מתשלום דמי שימוש עבור שני החודשים הנ"ל .</p> <p>מבירור שנעשה התברר שהעמותה לא עמדה בתנאי חוזה השכירות ושילמה ע"ח דמי השכירות רק לאחרונה בשיק ע"ס של 30,000 ₪ ע"ח לתאריך פירעון של 04.06.2020 . לאחר פירעון השיק העמותה נשארה חייבת עבור דמי שכירות שאינו מוסדר בניגוד להוראות החוזה . על אף העיכוב בתשלום העמותה לא חויבה בגין פיגור בתשלום בהתאם לחוזה החתום בהתאם לסעיף 5.4 להסכם השכירות . בנוסף דמי השכירות היו אמורים להיות צמודים למדד דבר אשר לא נעשה .</p> <p>מבדיקה שנעשתה העמותה לא חויבה בגין ארנונה , נטענה טענה במחלקת הגביה שאין להם שטח בפועל , ושהם אמורים לקבל הנחת מוסד חינוכי , הוסבר שאין קשר בכלל לנ"ל הם אמורים להיות מחויבים קודם כל במערכת הגביה , ההנחה כפופה לקבלת אישור משרד הפנים שספק אם יינתן באופן רטרואקטיבי . והשטח יכולים לקבל ממחלקת הנדסה . בנוסף העמותה לא מחויבת בגין צריכת מים בכלל בניגוד לתנאי החוזה . והעמותה לא מחויבת בגין צריכת חשמל בכלל בניגוד לתנאי החוזה . בנוסף לא הומצא אישור על קיום ביטוחים בתוקף . על אף דרישות החוזה .</p> <p>ערבויות בנקאיות בהתאם להסכם הנ"ל הייתה אמורה להיות ע"ס 50 אלף ₪ , אולם ובהתאם לבירור שביצעתי הערבות הבנקאית הייתה ע"ס 50 אלף לתאריך 28.05.20 ולאחר מכן הוקטנה לסך של 20 אלף ₪ בלבד וזאת בניגוד להוראות החוזה החתום . נטענה טענה ע"י מנהלת מחלקת נכסים ששולם ע"ח 30 אלף . בהתאם לחוזה הערבות אמורה להבטיח קיום התחייבויותיה של השוכרת לרבות</p>

דמי שכירות, פינוי המתחם בזמן הבטחת תשלומי מיסים ו/או כל תשלום שיחול על השוכרת.

יתרת חוב העמותה במערכת הגביה ליום 21.10.2020 עמדה על סך של 28,751 ₪ כאשר יתרה זו לא כוללת חיובים בגין מים, ארנונה, חשמל ודמי שכירות.

נמצא שעד היום טרם הומצא אישור על פטור מארנונה על אף שהמועצה לא מחייבת בארנונה בניגוד לחוק ובניגוד להמלצתי הקודמת.

העמותה לא מחויבת במים בכלל.

העמותה לא מחויבת בחשמל.

על אף כל הנ"ל לא חולטה יתרת הערבות לעיל.

בפועל החל מ 01.09.2020 בית הספר הנ"ל פוצל לשני בתי ספר, בית ספר בנות שהמשיך להחזיק ב חצי הראשון של הקרוונים ובית ספר בנים עבר לבניין ברחוב אורן 60 כבית ספר בנים, גם במעבר הזה מערכת הגביה לא עודכנה בכלל ועל כן לא בוצע שום חיוב עבור תקופת השכירות החל מ 01.09.2020. בנוסף הביקורת לא הצליחה למצוא חוזה ו/או עדכון לחוזה הנ"ל. כמובן הואיל ולא עודכנה מערכת הגביה בחיובים הנוספים הנ"ל מחלקת הגביה לא חייבה וכמובן לא גבתה שום דבר בגין השכרת הבניין המדובר באי חיוב דמי שכירות, חשמל, מים וארנונה!. המועצה הוציאה מכתבי דרישה לעמותה וביקשה שיכבדו את החוזה ואת התשלומים אולם העמותה בינתיים מסרבת וטוענת שהיא לא אמורה לשלם דמי שכירות הואיל ולטענתם הם זכאים להקצאה.

בפועל המצב כיום שהעמותה משתלטת על בתי ספר בנים וזאת ללא הקצאה וללא חוזה שכירות, המועצה הוציאה מכתבי התראה. ונחתם חוזה חדש בתחילת 2021.

הביקורת ממליצה שבכדי להסדיר את העניין הנ"ל יש צורך בביצוע הליך הקצאה חוקי ותקין או לערוך חוזה חדש ולכבד את כל התשלומים של העבר ושל העתיד.

תוקן	<p>נכסים מושכרים – בתי כנסת – מועצת חריש ובעקבות</p> <p>ייחודיות המועצה החליטה שבמקום הליך של הקצאת מקרקעין שמחויב בהתאם לחוזר מנכ"ל 05/2001 ותיקונם שפורסמו בשנים 2002 ו 2004 המועצה בחרה בהליך של בר שימוש – השכרה וזאת והואיל ולרוב העמותות בשטח המועצה אין ניהול תקין שמחייב שהעמותה תהיה בת לפחות שלוש שנים. בהתאם להליך בר רשות הנ"ל המועצה השכירה 11 מבני בתי כנסת, הביקורת דגמה 5 חוזים מהשכרות הנ"ל ונמצא:</p> <p>א. שיטת החיוב במערכת הגביה איננה נכונה ולא תואמת החוזה החתום</p> <p>ב. הביקורת מצאה שאין מעקב בעניין ערבבויות בנקאיות ובחלק מהם הערבות פקעה ולא חודשה בזמן.</p> <p>ג. הביקורת מצאה שאין מעקב על קבלת אישורי קיום ביטוחים בהתאם לחוזה.</p> <p>ד. הביקורת מצאה שאין מעקב על גביה של דמי שכירות חודשים, המועצה גבתה עבור שנה ראשונה אולם לא דאגה לגבות את המשך דמי שכירות עבור שנה שנייה ורק בעקבות הביקורת נגבו חלק מדמי השכירות, הביקורת ממליצה לאכוף ולחייב בגביית מלוא דמי השכירות מכל השוכרים.</p> <p>ה. הביקורת מצאה שקיים ניגוד עניינים בין מנהלת מחלקת הנכסים לאחד השוכרים, ניגוד העניינים הנ"ל לא דווח על ידי העובדת ולא תוקן על ידי המועצה. יש לערוך הסדר לתיקון ניגוד העניינים באופן מידי. בעקבות הביקורת נערך הסדר ניגוד עניינים כבקשתינו.</p> <p>ו. הביקורת מצאה שבחלק מהמקרים בתי כנסת לא חויבו בצריכת מים</p>
------	--

	<p align="center">בעקבות הביקורת חודשו כמה חוזים והוסדר חובם של חלק מבתי הכנסת ונגבו דמי שכירות בשיקים דחויים .</p>	
תוקן	<p><u>נכסים מושכרים – מעונות יום – המועצה משכירה 10 מעונות יום לעמותות שונות להלן עיקר הממצאים :</u></p> <p><u>א.</u> נמצאו שחלק מהחוזים אינן בתוקף</p> <p><u>ב.</u> הביקורת מצאה שאין מעקב בעניין ערבויות בנקאיות ובחלק מהם הערבות פקעה ולא חודשה</p> <p><u>ג.</u> הביקורת מצאה שאין מעקב על קבלת אישורי קיום ביטוחים בהתאם לחוזה .</p> <p><u>ד.</u> הביקורת מצאה שאין מעקב על גביה של דמי שכירות חודשים , חלק מהעמותות בכלל לא חוייבו בדמי שכירות בהתאם לחוזה בעקבות הביקורת חוייבו מעונות היום בדמי שכירות חודשיים בהיקף של 1,127 אלף ₪ ונגבה בפועל סך של 1,050 אלף ₪ .</p> <p><u>ה.</u> הביקורת מצאה שחלק מהעמותות לא מחוייב במים ו/או לא משלם עבור צריכת המים .</p> <p><u>ו.</u> הביקורת מצאה שאין מעקב על אישור פטור מארנונה ובחלק מהעמותות לא חוייבו בהתאם בארנונה על אף שאין אישור בתוקף לפטור .</p>	29
תוקן חלקית	<p>הביקורת מצאה, כי המועצה איננה מקפידה על חיוב וגביה בהתאם לתנאי החוזה דהיינו כל שישה חודשים מראש. חלק מהשוכרים אינם משלמים ועומדים ביתרות חובה גבוהות ועל אף הנ"ל לא ננקטו נגדם הליכי גביה משפטיים וממשיכים להחזיק במושכר . רק בעקבות הביקורת חוייבו השוכרים ושלמו מעל למיליון ₪ .</p>	30

תוקן	<p>אין הקפדה על דרישת ערבות כתנאי לחוזה ואין הקפדה על חידושי ערבויות בהתאם, יש חשיבות רבה להקפיד על קבלת ערבויות מתאימות לחוזה. הדבר נדרש במקרים של אי עמידה בהוראות החוזה ובין השאר במקרה של אי תשלום דמי השכירות.</p>	31
תוקן חלקית	<p>הביקורת עיינה בכל חוזי ההשכרה של המועצה ובפוליסות הביטוח שהומצאו לה על ידיהן ומצאה, כי לא מקפידים על קבלת נוסח אחיד של אישור ביטוח. המועצה לא דרשה וממילא לא קיבלה מהשוכרים את העתקי פוליסות הביטוח שעשו, גם כאשר הדבר נדרש כתנאי לחוזה לא דאגו לקבל אישור קיום ביטוחי ו/או חידוש עבור קיום ביטוחים. הביקורת סבורה, כי נושא הביטוחים אינו מקבל את תשומת הלב הראויה ולמעשה אינו מנוהל כראוי. רוב השוכרים לא המציאו למועצה אישור ביטוח וממילא, אין כל דרך לדעת האם בוצע בכלל ביטוח, לאילו סיכונים, באיזה היקף כיסוי ביטוחי, לאיזו תקופה ובאם הביטוח הוסב לטובת המועצה בכך העמידה עצמה המועצה בסיכונים לא מבוטלים. הביקורת ממליצה לשפר את הטיפול ולהקפיד לקבל מהשוכרים ביטוחים המתאימים לדרישות החוזה.</p>	32

להלן מעקב אחר תיקון ליקויים שהועלו בדוח הביקורת מפורט לשנת 2019 של המבקר

החיצוני של המועצה – הממונה על ידי משרד הפנים :

תוקן / לא תוקן תוקן חלקית	הליקוי	
רישום , דיווח כספי והתקשרויות		
תוקן	המועצה טרם הקימה מאגר יועצים מקצועיים , ולא פרסמה באתר האינטרנט שלה את החלטותיה המנומקות לבחירה ביועצים בפטור ממכרז , כולל סוג העבודה וההיקף הכספי של כל התקשרות כאמור	1
לא תוקן	ביום 30.06.16 התקיים דיום שנערך בין המועצה לבין הממונה על המחוז במשרד הפנים בו הוחלט כי גזבר המועצה יפעל להכנת דוחות כספיים של החכ"ל (טל עירון בע"מ) לשנת 2015 אולם עד למועד הביקורת לא נערכו דוחות כספיים של החכ"ל אשר למועצה עניין כלכלי בו , הדוחות הכספיים האחרונים שנמסרו לביקורת הינם לתאריך 31.12.14	2
ארנונה ומים		
תוקן	הנחות בסך של 241 אלף ₪ ניתנו בשנת 2018 בשל שנים קודמות בניגוד להנחיות	3
תוקן	שיעור פחת המים לשנת 2019 אינו סביר ומגיע לכדי 21% אשתקד 23%	4
לא תוקן	המועצה לא רשמה הפרשה ולא הפקידה לחשבון בנק נפרד את כספי היטל שיקום ופיתוח תשתיות מים וביוב בסך 276 אש"ח בהתאם לסעיף 5 לכללי המים .	5
ביצוע התקציב הרגיל		
תוקן	המועצה מנהלת את מערך הג"א של בהתאם לתקציבה המאושר ושלא בהתאם לתקציב הג"א מקומי שנחתם על ידי כל הגורמים המוסמכים	6
תוקן	נמצא כי ל 2 עובדים בכירים לא הוקמו קופות פנסיה כפי שנדרש בהסכמי השכר	7

חייבים		
תוקן חלקית	ל 91 עובדי המועצה חובות בסך של 211 אלפי ש"ח	8
מנגנוני בקרה וביקורת פנימית		
לא תוקן	אין במועצה תפקיד נפרד של קופאי, והכספים נגבים על ידי עובדי הגביה. תגובת המועצה: המועצה פועלת בכח אדם מצומצם כפועל יוצא מתוכנית ההבראה	9
תוקן חלקית	ראש המועצה מינה צוות לתיקון ליקויים כמתחייב מסעיף 13ד' לפקודת המועצות המקומיות, צוות זה לא פעל לתיקון הליקויים	
תוקן חלקית	מרבית ועדות החובה של המועצה לא התכנסו במהלך השנה המועצה פנתה לכל יו"ר ועדות החובה במועצה לצורך קיום ישיבות	10
ניהול נכסים ובטיחות		
תוקן חלקית	המועצה לא ניהלה פנקס זכויות במקרקעין. תגובת המועצה: המועצה רואה בקובץ חוזי חכירה כפנקס זכויות במקרקעין	11
תוקן חלקית	נתגלו ליקויים רבים בטיפול המועצה בהקצאת מקרקעין (כגון: המועצה לא הקימה ועדת הקצאות, לא הכינה פרוגרמה לשטחי ציבור, לא קיים ספר הקצאות, לא קיים הליך לאישור הליך ההקצאות, אין חוזה הקצאה והמועצה לא מפקחת על המקרקעין שהוקצו) בחודש מרץ 2016 המועצה נבחרה וועדה להקצאת מקרקעין	12
תוקן חלקית	בביקורת בנושא קרקעות נמצא כי קיימות 2 עמותות הפועלות משנים 200 ו 2008 אשר להן קיימם אשור ניהול תקין, אך המועצה לא פעלה בהתאם לנוהל הקצאת מקרקעין כפי שפרסם משרד הפנים אלא המשיכה להתנהל מולן תחת מתווה הקיים ברשות בנושא הקצאת קרקעות " הסכם ברשות "	13
תוקן	נמצא כי ל 2 עובדים בכירים לא הוקמו קופות פנסיה כפי שנדרש בהסכמי השכר	14

פרק ג' - 1 - מחלקת הגביה

פרק ג' - 1 - מחלקת הגביה :-

1. כללי

המקור העיקרי להכנסות העצמיות של הרשויות המקומיות הוא מס הארנונה שהן מטילות על המחזיקים בנכסים בתחומן, לפי ייעוד השימוש בהם ומקומם. כללי הארנונה מעוגנים הן בחקיקה הראשית - דהיינו, פקודות מנדטוריות וחוקי הכנסת; והן בחקיקת משנה - דהיינו, תקנות וצווים שהותקנו בידי שרי הפנים והאוצר, וכן צווי ארנונה שהמועצות המקומיות מעדכנות מדי שנה. במסגרת המאבק באינפלציה הדוהרת בשנות השמונים של המאה העשרים, נחקק החוק לייצוב המשק, התשמ"ה-1985 (להלן - חוק ההקפאה), אשר הגביל את סמכות הרשויות המקומיות להקטין את גירעון באמצעות העלאת תעריפי הארנונה, ואת הסמכות להעלות מעבר לתקרה מסוימת הוא העביר לשרי הפנים והאוצר (להלן - אישור חריג).

מחלקת הגביה אחראית על גביית תשלומי הארנונה, המיס, האגרות וההיטלים למיניהם, בהתאם לחיובים המבוצעים בחשבונות מחזיקי הנכסים. כמו-כן, אחראית המחלקה על תפעול מערכת האכיפה והגבייה המינהלית, על גביית יתרת החובות המצטברים בחשבונות החייבים.

סמכותן של הרשויות המקומיות בישראל להטיל ארנונה כללית קבועה בחוק הסדרים במשק המדינה תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב, התשנ"ג-1992 (להלן: "חוק ההסדרים"). החיוב בארנונה נעשה לפי שיעור תשלום ליחידת שטח והבסיס לכך הוא האמור בסעיף 8(א) לחוק ההסדרים. סעיף 8(א) לחוק ההסדרים קובע כי "מועצה תטיל בכל שנת כספים ארנונה כללית, על הנכסים שבתחומה שאינם אדמת בנין; הארנונה תחושב לפי יחידת שטח בהתאם לסוג הנכס, לשימושו ולמיקומו, ותשולם בידי המחזיק בנכס". "תקנה 3(א) לתקנות הסדרים במשק המדינה (ארנונה כללית ברשויות המקומיות), התשס"ז-2007" (תקנות ההסדרים), אשר הותקנו מכוח חוק ההסדרים, קובעת מהי יחידת השטח הבסיסית לחיוב בארנונה. בתקנה הנ"ל נאמר כך: "חישוב שטחו של נכס לצורך הטלת ארנונה כללית יהיה במטרים רבועים; הארנונה הכללית אשר תוטל על נכס תהיה בסכום המתקבל ממכפלת מספר המטרים הרבועים של הנכס בסכום הארנונה למטר רבוע". רוב המקורות הכספיים לפעילות המועצה מתקבלים באמצעות מחלקת הגביה של המועצה אשר מופעלת על ידי חברת הגביה. חברת הגביה כפופה למנהל הגביה, שהוא גזבר המועצה.

פעילות המחלקה על מכלול יחידותיה בגביית התשלומים והחובות, מבוססת על פקודת העיריות, המגדירה את הנושאים הנוגעים להטלת ארנונה, מועדי התשלום, מתן הנחות, דרכי האכיפה לגביית החובות, מחיקת החובות ועוד.

2. מצבת כוח-האדם

בראש מערך הגבייה, בכפופות לגזבר המועצה, עומדת חברת הגביה שבפועל היא זו שמנהלת את מחלקת הגביה על כל המרכיבים שקיימים בה כולל קופאית, גבייה ואכיפה. כאשר בפועל כל המערכת הנ"ל מתופעלת על ידי עובדי חברת הגבייה בניגוד לכל כללי הבקרה הפנימית של הפרדת תפקידים!!

נמצא שעל אף הגידול ב 430% בחיוב השנתי בשנים 2018-2021 ועל אף האיכלוס המסיבי הרשות לא נערכה לקליטת עובדי גביה במרכז שירות לתושב ולא הצליחה לקלוט עובדים מוכשרים, בפועל חברת הגביה ולאחר העומס הרב והתלונות הרבות של התושבים קלטה עובדים שאין להם שום ניסיון בגביה מה שהצריך זמן הדרכה והכשרה ומה שהגדיל את העומס על המערכת.

עד לשנת 2022 לא היה קיים ברשות תפקיד נפרד של קופאי, והכספים נגבים על ידי עובדי חברת הגביה. כאשר אותם עובדים אין להם חלוקת תפקידים עם ניהול הרשאות, עובד אחד יכול לבצע את כל הפעולות הן חיוב התושב והן גביה בפועל והן הפקדה בבנק והן מתן הנחות וזאת בניגוד להוראות החוק. אי הפרדת התפקידים הנ"ל הנה בעייתית מאוד ופוגעת בבקרה הפנימית. בחודש ינואר 2022 קלטה הרשות עובדת רשות אשר אמונה גם על נושא הקופות וההפקדות על מנת להגביר את הבקרה והפיקוח על חברת הגביה ועובדיה.

נכון שהמועצה עובדת עם מצבת כ"א מצומצמת אולם ניתן לבצע הפרדת תפקידים כך שהפקדות בבנק יבוצעו ע"י עובדי הנה"ח או עובד אחר, ביצוע בדיקות פתע וספירות קופה, ביצוע התאמות בנק וגביה שבועיות, מתן הנחות יהייה רק לאחר קבלת אישור הגזבר וחתימתו וכו... פעולות כנ"ל יגבירו את הבקרה הפנימית ויקטינו את החסרון של אי הפרדת תפקידים.

הפרדת תפקידים הנה אחד ממנגנוני הבקרה הפנימית להערכת הביקורת ניתן לשפר את המצב הקיים בקביעת נוהלים ובקורות הן של הפרדת תפקידים והן של התאמות גביה וספירות פתע לקופה אשר יבוצעו ע"י מחלקת הגזברות. כמוכן בנוסף לצמצום הרשאות גישה וסיסמאות עם הרשאות מוגבלות לכל עובד ועובד.

3. טבלת שטחים וגביה בהתאם לדוח מבוקר לשנים 2018-2021

נספח א - טבלת שטחים וגביה לשנים
2019-2018

גידול (קיטון) שטחים ב - %	גידול (קיטון) שטחים באלפי מ"ר	השינוי ב - %		סה"כ חיוב באלפי ש"ח		חיוב משוקלל למ"ר בש"ח		שטחים באלפי מ"ר		סוג הנכס
		חיוב משוקלל למ"ר בסה"כ חיוב	השינוי ב - %	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
80.0%	208.19	80.6%	0.3%	12,176	21,989	46.79	46.94	260.21	468.40	מבנה מגורים
29.6%	0.16							0.55	0.71	מגורים שאינם בשימוש
57.4%	3.42	53.5%	%(2.5)	629	966	105.73	103.09	5.95	9.37	משרדים שירותים ומסחר
11.1%	0.00	0.3%	%(9.7)	44	44	1,226.86	1,107.50	0.04	0.04	בנקים וחברות ביטוח
2.3%	0.50	2.6%	0.3%	322	331	15.13	15.18	21.28	21.78	קרקע תמוסה
		0.4%	0.4%	6	6	44.72	44.88	0.12	0.12	מבנה חקלאי
55.3%	1.09		!DIV/0#		239		78.15	1.97	3.06	נכסים אחרים
73.5%	213.36	78.9%	3.1%	13,177	23,574	45.42	46.82	290.12	503.48	סה"כ

אין במועצה מערכות סולריות הממוקמות על גגות נכסים ו/או שאינם ממוקמות על גבי נכסים או בקרקע תמוסה המשמשת למערכת סולרית. טבלת השטחים והחיובים נערכה לתחילת השנה ואינה כוללת את השינוי בסכומי המס בשל הצמודה ואת הגידול הטבעי בחיובי ארנונה אשר חל במהלך השנה כתוצאה מתוספת נכסים.

2020 - לתקופה: רבעון 4, שנת 2020

חריש

סה"כ חיוב שנתי באלפי ₪	השנוי ב %	תעריף משוקלל שנה קודמת בש"ח	תעריף משוקלל בש"ח שנה נוכחית	תעריף שחוייב מינימום בש"ח	תעריף שחוייב מקסימום בש"ח	סה"כ שטח השנה במ"ר / דונם	סוג הנכס	טופס 6 - ארנונה
								מבני מגורים
34,820	2%	47	48	48	48	723,210	מבני מגורים	
3,005	3%	106	109	109	109	27,456	משרדים שירותים ומסחר	
180	4%	1,222	1,268	1,259	1,260	142	בנקים	
							תעשייה	
							בתי מלון	
							מלאכה	
334	(13)%	18	16	15	16	21,439	אדמה חקלאית (לדונם)	
							קרקע תמוסה (לדונם)	
							קרקע במפעל עתיר שטח (לדונם)	
							חניונים	
6	19%	41	49	45	45	123	מבנה חקלאי	
662	3%	38	39	40	40	16,855	נכסי מדינה	
39,007						789,225	נכסים אחרים	
							סה"כ	

2021 - לתקופה: רבעון 2, שנת 2021

חריש

טופס 6 - ארנונה

סה"כ חיוב שנתי באלפי ₪	השנוי ב %	תעריף משוקלל שנה קודמת בש"ח	תעריף משוקלל בש"ח שנה נוכחית	תעריף שחוייב מינימום בש"ח	תעריף שחוייב מקסימום בש"ח	סה"כ שטח השנה במ"ר / דונם	סוג הנכס
49,949	1%	48	49	49	49	1,026,483	מבני מגורים
4,443	1%	109	111	111	111	40,152	משרדים שרותים ומסחר
151	1%	1,268	1,280	1,280	1,280	118	בנקים תעשייה בתי מלון מלאכה
6			49	47	47	123	אדמה חקלאית (לדונם)
365	2%	16	16	16	16	22,914	קרקע תפוסה (לדונם) קרקע במפעל עתיר שטח (לדונם) חניונים מבנה חקלאי נכסי מדינה נכסים אחרים
	(100)%	49					סה"כ
1,316	136%	39	93	93	93	14,192	
<u>56,230</u>						<u>1,103,982</u>	
סה"כ חיוב באלפי ₪	השינוי ב %	תעריף משוקלל שנה קודמת	תעריף משוקלל שנה נוכחית	תעריף שחוייב מינימום	תעריף שחוייב מקסימום	סה"כ שטח השנה במ"ר	אזורי תעשייה משותפים בניכוי/תוספת חיוב ארנונה בגין אזורי תעשייה משותפים

3.1 בהתאם לטבלה הנ"ל אנו רואים גידול של 73.5% בשטח החיוב במועצה בין השנים 2018 ל 2019 ועוד גידול של 56.75% בין שנת 2019 ל 2020 ועוד גידול של כ 40% בין שנת 2020 לשנת 2021 הדבר נובע מהבניה והאיכלוס המסיבי במועצה, אולם כפי שרואים עיקר הגידול הנו בארנונה למגורים.

3.2 סה"כ חיוב ארנונה גדל מ 13 מיליון בשנת 2018 ל 23 מיליון ב 2019 ול 39 מיליון בשנת 2020 ול 56 מיליון בשנת 2021.

4. סקר ארנונה וחיובים :

א. חוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/2008 קובע כי: "במסגרת בחינת המענק המותנה לשנת 2008 ואילך, ייבחנו הפרמטרים הנוספים שלהלן:

"ביצוע סקר נכסים - רשות אשר לא ביצעה סקר נכסים במהלך חמש השנים האחרונות, תחויב להתחיל בהליך הנ"ל ולפרסם מכרז לביצוע סקר נכסים עד ליום 30.06.2008"

ב. חוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/2009 מחייב רשויות מקומיות לדווח על סקר נכסים שנעשה ברשות ומועד ביצועו כתנאי לשחרור המענק המותנה לרשויות. על הדיווחים להיחתם על ידי ראש הרשות, הגזבר והיועץ המשפטי.

ג. בסעיף 159 לצו המועצות המקומיות נקבע, בין היתר, כי בידי הרשות נתונה הסמכות להיכנס בכל עת סבירה לנכסים ולערוך בהם בדיקות ומדידות. ביצוע סקר נכסים בכל מספר שנים הוא אמצעי יעיל להשגת התאמה מלאה בין מספרם ושטחם של הנכסים בתחום הרשות המקומית והשימוש הנעשה בהם בפועל ובין רישומי מערך הארנונה של הרשות. זאת כדי שהארנונה המוטלת על הנכסים השונים תהיה מדויקת ושוויונית. בכדי לבצע סקר מקיף וממצה יש לקבוע תכנית עבודה מסודרת בכדי לוודא כי נערכו בכל הנכסים מדידות במסגרת זמן שתיקבע.

ד. המועצה אינה עומדת בדרישה הרגולטורית לערוך סקר מדידות פעם בחמש שנים; לפי התיעוד שבידי הביקורת, עד לעריכת סקר המדידות שהחלה בשנת 2018, המועצה לעולם לא ערכה מדידות של כלל הנכסים ביישוב. נכון למועד הביקורת,

המועצה סיימה סקר מדידות בחלק מהבניינים חדשים; לא בוצע סקר נכסים כולל עד היום.

ה. מעבר למחויבות הרגולטורית לבצע סקר מדידות, הסקר מהווה הכלי האפקטיבי ביותר כדי לזהות שינויים בנכסים או טעויות בחיוב נכסים, כולל נכסים שאינם מחויבים בארנונה, שינויים בגודל הנכס או שאינם מסווגים בצורה נכונה. זו גם הדרך הטובה ביותר לאמת את גודל הנכס במבנה חדש, או לאחר הרחבת נכס קיים. המועצה אינה עומדת בדרישה הרגולטורית לערוך סקר מדידות פעם בחמש שנים; לפי התייעוד שבידי הביקורת, עד לעריכת סקר המדידות החלקי שהחלה בשנת 2018, המועצה לעולם לא ערכה מדידות של כלל הנכסים ביישוב.

ו. נכון למועד הביקורת, המועצה ביצעה סקר מדידות בחלק מהבניינים חדשים. יצוין כי כל עוד המועצה אינה עורכת סקר מדידות מלא בכלל הנכסים ביישוב היא מפסידה כסף רב – בין היתר בעקבות הצורך לתקן את גודל הנכסים בהתאם לשינויים שחלו לנכסים במשך השנים ובנוסף להפסד מאי חיוב שטחים משותפים שלא מחויבים בחלק מהבניינים.

ז. ביקשתי ממחלקת הגביה דוח שמפרט את כל הבניינים שנמדדו מאז שנת 2018 ועד היום, בנוסף ביקשתי לדעת אם קיים בכלל נוהל לביצוע מדידות ולפי מה נקבעו ונבחרו בניינים למדידה, בנוסף ביקשתי להפיק דוח שיראה כמות מ"ר לפני מדידה וכמות מ"ר אחרי מדידה במטרה לראות כמה מ"ר התווסף בעקבות המדידה ובכדי לדעת כמה בניינים טרם נמדדו עד היום.

ח. מתגובת מחלקת הגביה מתברר שאין נוהל לביצוע מדידות ואין מעקב מסודר עבור אילו נכסים נמדדו ואילו לא נמדדו המעקב היחידי הוא דרך מערכת הגביה שמצריך כניסה לכל נכס ונכס בכדי לבדוק אם בוצע מדידה או לא. הדבר אינו יעיל ואינו אפקטיבי ומהווה חיסרון לבקרה ומעקב לגביה.

ט. מה עוד המועצה לא חייבה את כל התושבים לאחר ביצוע המדידה בפועל דהינו בחלק מהבניינים שנמדדו בשנים 2018 חוייב לראשונה בהפרשי מדידה בשנת 2021 דבר שגרם הפסד רב למועצה. מדובר בכ 20 בניינים ומעל ל 400 נכסי אב. מחלקת הגביה טענה שאי החיוב בזמן נבע ממגבלות קורונה על אף שקורונה החלה ב מרץ 2020!!!.

י. מבדיקה שנעשתה החיוב עבור חלק מהנכסים שנמדדו בין השנים 2018 ועד תחילת 2021 חויבו באופן רטרואקטיבי בתאריך 19.01.2021 .

יא. הפעולה הנ"ל לא רק שגרמה הפסד ניכר למועצה אלא הביאה למבול פניות מתושבים רבים שהופתעו לגלות על החיוב שנערך. אפרט להלן על הליך החיוב שנעשה בפרק הבא

יב. מדוח שנתקבל ממחלקת הגביה , במהלך התקופה בין 2018 ועד 2020 נמדדו על ידי מודד מוסמך כ 60 בניינים ועודכנו תוספות עבור כ 1046 נכסים בהיקף של 18,477 מ"ר תוספת .

יג. מתגובת המנהל מטעם חברת הגביה נטען שאי החיוב נובע מהוראה מוטעם המועצה אולם לא הציגו שום הוראה כנ"ל בכתב , בנוסף נטען על ידם שההליך שנעשה הינו יצירת חיוב במערכת ורק לאחר מכן שליחת שומה חדשה וזאת בניגוד להנחיות שקובעות קודם כל משלוח שומה חדשה עם תשריט ורק לאחר מכן חיוב במערכת הגביה. כפי שציינתי נדון בההליך הנ"ל בהמשך .

יד. הביקורת ממליצה על עריכת סקר ארנונה כולל לכל הנכסים בתחום מועצת חריש הסקר והמדידות עדיף שיהיו מקושרים GIS ובכך המועצה תדע לעדכן את הסקר ולעקוב אחרי ביצוע בכל עת ועת .

4.2 הטלת ארנונה

ארנונה מוטלת על נישום המחזיק בנכס בתחומה של רשות מקומית מכוח שלוש הוראות דין הקובעות את עקרונות היסוד של דיני הארנונה

•פקודת העיריות נוסח חדש

• חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג - 1992 .

• תקנות הסדרים במשק המדינה (ארנונה כללית ברשויות המקומיות), התש"ס - 2000

- חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית) תשל"ו 1976

מכוח הוראות אלו, מתקינה מועצת הרשות המקומית בכל שנת כספים, את צו הארנונה השנתי.

4.3 צו הארנונה מועצת חריש, מתוקף סמכותה עפ"י חוק ההסדרים, קובעת היטל ארנונה כללית שנתי, (להלן- "צו הארנונה") צו הארנונה כולל הגדרות כפי שנקבעו ע"י המועצה, תעריפי ארנונה למגורים, תעריפי ארנונה שלא למגורים, הנחות והסדרי תשלומים

4.4. שיטת מדידה קיימת • ברוטו, ברוטו - כולל גם שטחים ציבוריים, מעליות, חדרי מדרגות וכד'

4.5 תעריף הארנונה על פי חוק ההסדרים נקבעו בתקנות סכומים מזעריים וסכומים מרביים לארנונה הכללית. יחד עם זאת נקבע כי הרשות המקומית רשאית להעלות את סכומי ארנונה בשיעור גבוה מן השעור המפורט בחוק בתנאים מסוימים. קביעת שיעורי הארנונה ע"י מועצת הרשות המקומית מתחשבת בשלושה קריטריונים עיקריים:

סוג הנכס,

שטחו במ"ר,

שימוש

מדי שנה יש עדכון על הסכומים המזעריים והמרביים.

4.6 הודעת שומה חוק הערר מתייחס לחיוב הרשות לפרט את הזכויות והמועדים להשגה ולערר בהודעת תשלום על ארנונה כללית.

4.7 **מכתב תוצאות סקר מדידת נכסים / הודעת שומה – המועצה הייתה אמורה לשלוח לפני חיוב הארנונה בהתאם למדידה החדשה מכתב שיפרט את תוצאות המדידה החדשה. להלן נסקור המצב בפועל במועצה :**

א. כפי שסקרנו לעיל המועצה ביצעה סקר נכסים חלקי לחלק מהבניינים החל משנת 2018 ועד סוף 2020. אולם החיוב לחלק נכבד מהמדידות הנ"ל בוצע אך ורק בתחילת שנת 2021.

ב. בניגוד להוראות החוק, המועצה לא שלחה מכתב תוצאות סקר מדידה בהתאם לחוק לתושבים ולא נתנה לתושבים את האופציה להשיג על המדידה לפני החיוב בפועל. לטענת חברת הגביה הפעולה הייתה אמורה להתבצע על ידי המודד, טענה שאינה מוצדקת הואיל והם היו אמורים להתריע לפני החיוב בפועל. חבל שחברת הגביה במקום לבצע את העבודה בצורה נכונה ובהתאם לחוק העדיפה להאשים את המודד ולטעון שלא קיבלו הנחיות מהממונים עליהם.

ג. הנ"ל לא רק פגע בתושבים אלא הביא למבול של פניות מוצדקות למרכז לתושב מתושבים אשר גילו להפתעתם ששטח הדירה שלהם גדל וחיוב הארנונה שלהם גדל מה עוד גילו חיוב רטרו מתחילת 2021 שהביא לחוב כספי לכל אחד ואחד מהם. וזאת בלי לתת להם את האפשרות לבדוק או להשיג על החיוב.

ד. היה מן הראוי שהמועצה תפעל באופן הדרגתי, דהיינו עם סיום מדידתו של כל בניין ובניין, המועצה הייתה אמורה לשלוח לתושב פירוט המדידה עם תשריט ותתן לתושב את ההזדמנות לבדוק ולהשיג על המדידה ורק לאחר מכן יחוייב התושב. ובכך המועצה הייתה חוסכת מצד אחד את עוגמת הנפש שנגרמה לתושב ומקטינה את מספר הפניות למרכז לתושב והעומס שנגרם. בנוסף המועצה הייתה מרוויחה גביה שוטפת עבור הפרשי מדידה לשנים 2019 ו 2020.

4.8. ערר על קביעת ארנונה כללית חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית) תשל"ו-1976, להלן תמצית הוראות החוק הנוגעות להשגה על קביעת ארנונה כללית ערר וערעור.

א. הגשת השגה מי שחויב בתשלום ארנונה כללית רשאי תוך 90 יום מיום קבלת הודעת התשלום להשיג עליה לפני מנהל הארנונה על יסוד טענה מטענות אלה

1. הנכס בשלו נדרש התשלום אינו מצוי באזור כפי שנקבע בהודעת התשלום
2. נפלה טעות בציון סוג הנכס, גודלו או השימוש בו
3. הוא אינו מחזיק כמשמעו בפקודה.

ב. תשובה להשגה על מנהל הארנונה להשיב למשיג תוך 60 יום מיום קבלת ההשגה. לא השיב תוך 60 יום, ייחשב הדבר כאילו החליט לקבל את ההשגה. זולת אם האריכה ועדת הערר תוך תקופה זו, את מועד מתן התשובה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובלבד שתקופת הארכה לא תעלה על 30 יום

ג. ועדת ערר המועצה תמנה ועדת ערר אחת או יותר בהרכב של שלושה חברים מבין בעלי הזכות להיבחר כחברי המועצה, ואת היושב ראש שלהן - מערער הרואה עצמו מקופח בתשובת מנהל הארנונה על השגתו, רשאי תוך 30 יום מיום שנמסרה לו התשובה, לערור עליה לפני ועדת ערר. יש לציין כי לא נקבעו בחוק הגבלות בזמן הניתן לוועדה להחליט בקשר לערר

ד. ערעור על החלטת ועדת ערר רשאים העורר ומנהל הארנונה לערער לפני בית המשפט לעניינים מנהליים. הערעור יוגש תוך 30 יום מיום מסירת ההחלטה למערער. בית משפט מחוזי ידון בערעור בשופט אחד.

ה. הודעה לאזרח החוק מחייב את העירייה לפרסם את דרכי הגשת הערר בהודעה לאזרח על תשלום הארנונה.

4.9 בפועל נבחרה וועדת ערר במועצה בתאריך 19.04.2020 לפני תאריך זה לא הייתה וועדת ערר במועצה.

4.10 עד לתאריך 08/2021 הוגשו 26 עררים לוועדת הערר והוועדה דנה והחליטה בחלק נכבד מהם.

5. גביה ואחוזי גביה :-

תהליך אכיפת חובות ככלל, המועצה מבצעת פעולות אכיפה מנהליות כנגד חייבים בניסיון לגבות את החוב, באמצעות מחלקת הגבייה. לאחר מיצוי פעולות האכיפה המנהלתיות, מעבירה מחלקת הגבייה את הטיפול לאכיפה משפטית. אכיפה מנהלית הינה יעילה וזולה באופן משמעותי מאכיפה משפטית במידה והמועצה מצליחה לשים ידה על כספים בחשבונות הבנק של החייבים ולרוב היא הכרחית לשם מיצוי ההליכים כנגד חייבים. בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 7.1002 בנושא "הפעלת הליכי גבייה מנהליים לפני פקודת המיסים (גביה)", נקבע, בין היתר, העיקרון לפיו אין זה סביר שרשות מנהלית תנקוט בהליכים מנהליים לראשונה וללא צידוק לאחר שנים רבות, תוך שהיא מעמידה את

האזרח, בשל הזמן שחלף, במצב בו יקשה עליו להתמודד עם טענת החוב. ועל כן יש להמנע מאי משלוח התראות בזמן לתושבים .

עיקולים לבעלי חוב באכיפה מנהלית - המועצה אמורה לבצע עיקולי חשבון בנק בהליך אכיפה מנהלי לגביית חובות. עיקולי חשבון בנק מהווים כלי מהותי לטיפול בחובות של נישומים. הפעלת עיקולי חשבון בנק הינה בסמכות המועצה ומהווה פעולה קלה ופשוטה יחסית לביצוע ובעלות כספית נמוכה

נמצא שהמועצה כמעט ואיננה מבצעת פעולות אכיפה וגביה . ואיננה ממצה את פעולות האכיפה המנהלית שעומדות לרשותה.

א. להלן ריכוז אחוזי גביה מצטברים לשנים 2019-2021

פרטים	2019	2020	טד 6/2021
גביה ארנונה שוטף	87	86	71
גביה ארנונה פיגורים	57	37	25
גביה מים שוטף	87	85	75
גביה מים פיגורים	59	35	24

ב. מניתוח הטבלה לעיל רואים בבירור מגמת הירידה החדה באחוזי הגביה בחובות פיגורים בעוד שבגביה השוטפת המועצה לא מצליחה לגבות מעבר ל 87 אחוזים דבר שגורם לגידול בחובות הפיגורים בשנים הבאות .

ג. הנ"ל נובע מכמה גורמים בחלקם כתוצאה מאי טיפול בחייבים הבעייתיים , אי ביצוע אכיפה מסיבית ואי נקיטת הליכי גבייה מסיבים כנגד חייבים בעייתיים .

ד. קיימים חובות שאינם ברי עיקול , חובות ישנים שחל עליהם חוקי התישנות וחובות אבודים. לדעת הביקורת יש לנקוט במיזון של החובות הנ"ל לסעיפי חובות מסופקים ולנקוט בגינם בנוהל מחיקת חובות .

ה. השארתם של החובות הנ"ל במערכת הגביה מעוותת את התמונה ומראה אחוזי גביה שאינם נכונים ואינם משקפים ויתרת חובות שאיננה ריאלית .

ו. להלן טבלה שמראה עומק הבעיה בחובות ארנונה

מועצה מקומית חריש
דוח הביקורת המפורט לשנת 2019-

באלפי ₪

נספח ג- ניהול חייבים ארנונה.

מקרים	חלק יחסי מסכום החוב	סך חוב	מעל 7 שנים		שנת 7		שנה 3-6		שנה קודמת		שנה שוטפת		רשות	
			עד 2012		2013		2017- 2014		2018		2019			
			מס מקרים	סה"כ חוב	מס מקרים	סה"כ חוב	מס מקרים	סה"כ חוב	מס מקרים	סה"כ חוב	מס מקרים	סה"כ חוב		
													טווח החובות:	
3824	25%	1,357	6	4	2	0	500	86	818	198	2498	1068	מ-0 עד 2000	
570	32%	1,756	0	0	0	0	81	291	111	350	378	1115	מ-2000 עד 5000	
149	22%	1,169	1	6	0	0	42	483	30	188	76	492	מ-5000 עד 25000	
10	6%	346	0	0	0	0	5	190	1	26	4	130	מ-25000 עד 50000	
8	15%	792	0	0	0	0	5	362	0	0	3	430	מעל 50000	
4,561	100%	5,420	7	10	2	0	633	1,412	960	764	2,959	3,235	סה"כ חייבים	
														סד"כ חייבים
	77%	4,152										4,152	מגורים	
		-										-	תעשייה ומלכה	
	23%	1,269										1,269	בתי עסק	
		-										-	מבנים ציבוריים	
	100%	5,420										5,420	סה"כ חייבים	
		-										-	בטימול עו"ד	

ניתוח טבלה לעיל מראה :-

1. הטבלה הנ"ל מראה ניתוח של עומק חוב הארנונה בהתאם לדוח מבוקר לשנת 2019
2. טיפול ב 167 מקרים מתוך 4,561 מקרים יביא לכך שתגבה כ 43% ובסך של 2,307 אלף ₪.

*הטבלה נלקחה מדוח מבקר החיצוני לשנת 2019

6. חובות גדולים ובעייתיים בארנונה ומים ליום 30.06.2021 :-

א. להלן טבלה שמרכזת מעקב חברת הגביה עבור חובות גדולים לקוחי חתך של

25 החובות הכי גדולים

מס"ד	מס' לקוח	שורת	יתרה ללקוח	שלב אכיפה	סטטוס גביה מעדכון קודם	סטטוס גביה מעדכון
1		ארנונה	720,062.00 ₪	טופס 1	התנגדות להצעת הפשרה ממתין להחלטת ועדת ערר	
2		ארנונה	595,996.60 ₪	טופס 1	נשלחה תשובה להשגה והתקבל ביום 26.4.21 טרם שלום	ממשיך בהליכי גביה של החנות בלבד ללא החניון
3		ארנונה	344,069.50 ₪	טופס 1	התנגדות להצעת הפשרה ממתין להחלטת ועדת ערר	
4		ארנונה	230,799.00 ₪	טופס 1	התנגדות להצעת הפשרה ממתין להחלטת ועדת ערר	
5		ארנונה	196,581.30 ₪	טופס 1		
6		ארנונה	142,881.20 ₪	טופס 1	הזי שבע שבועות בפגישה קיבלו שוברים סכום החוב נכון להיום כ 116,000 ₪	שלום חלקית סכום החוב נכון להיום כ 66,000 ₪
7		ארנונה	124,422.70 ₪	טופס 1	נתקבל מיל מהם - להמשיך טיפול שלי מולם	בהמשך טיפול
18		ארנונה	86,976.40 ₪	טופס 1	להמשיך טיפול גביית חובות גבוהים	כ"ל
8		ארנונה	83,895.80 ₪	טופס 1	ממתין לטופס 3	שלום חלקית חוב שלא במחלקת
9		ארנונה	81,773.70 ₪	טופס 1	נשלח אליהם מיל עם יתרת החשבון - בטיפול	עדיין בטיפול
24		ארנונה	76,788.30 ₪	טופס 1	בעודת ערר - מטופל מול אייל' והיועץ המשפטי	בטיפול מולם ישלמו חוב שלא במחלקת
25		ארנונה	74,331.20 ₪	טופס 1	בהמשך למשלוח טופס 3	ממתין לשליחת טופס 3
10		ארנונה	72,352.80 ₪		בטיפול סנדרוביץ	בטיפול סנדרוביץ
27		ארנונה	70,982.10 ₪	טופס 1	ממתין למשלוח טופס 3	ממתין לשליחת טופס 3
11		ארנונה	68,182.40 ₪	טופס 1	לא הופיע בדוח קודם	מדובר ב 2 חשבונות שוטפים
31		ארנונה	64,579.80 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
12		ארנונה	64,103.60 ₪	טופס 1	חובות קציר יעבר למחיקה	
34		ארנונה	64,030.70 ₪	טופס 1	הזי במחלקה בפגישה ויסדר החוב	הגישו השגה וחלף המועד החקי
36		ארנונה	60,156.10 ₪	טופס 1	בטיפול סנדרוביץ	בטיפול סנדרוביץ
37		ארנונה	59,431.90 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
41		ארנונה	56,814.50 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
47		ארנונה	56,542.90 ₪	טופס 1	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
13		ארנונה	55,230.50 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
14		ארנונה	53,246.60 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	חוב מסופק אין אפשרות לגבות
15		ארנונה	51,394.30 ₪	טופס 1	מבקשת להגיע להסדר פשרה מול העירייה מטופלת רוחה קשה	אקבע איתך פגישה לראות איך אפשר להגיע להסדר
16		ארנונה	46,485.30 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
17		ארנונה	44,145.10 ₪	טופס 1	בטיפול סנדרוביץ	בטיפול סנדרוביץ
18		ארנונה	43,856.70 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
19		ארנונה	40,229.10 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
20		ארנונה	39,629.10 ₪	טופס 1	להמשיך בדיקה מול משרד הפנים עבר הרבה זמן אין החלטה	להמשיך בדיקה מול משרד הפנים עבר הרבה זמן אין החלטה
21		ארנונה	39,172.40 ₪	טופס 1	נפגשנו השבוע להסדר החוב	קיבל הצעה לתשלום ושלם השבוע
22		ארנונה	39,045.70 ₪	טופס 1	להמשיך טיפול במסגרת חובות גבוהים	להמשיך טיפול במסגרת חובות גבוהים
23		ארנונה	32,871.00 ₪	טופס 1	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
24		ארנונה	32,554.40 ₪	טופס 1	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעמימה הבאה לסדרוביץ
25		ארנונה	32,195.00 ₪	טופס 1	ממתין להמשיך טיפול שלי	ממתין להמשיך טיפול שלי

- ב. מעיון בטבלה לעיל אנו רואים שעיקר החובות הנם של חברות כאשר 4 החובות הגדולים מטופלים בוועדת ערר.

ג. על אף הנ"ל אנו רואים שלמרות החובות הגדולים רוב החייבים ננקט נגדם הליך של טופס 1 בלבד דהינו התראה ראשונה לפני עיקול וטופס 3 טרם נשלח לרוב החייבים הגדולים דהינו לא בוצעו עיקולים

ד. להלן טבלה שמרכזת מעקב חברת הגביה עבור חייבי המיס הגבוהים ביותר :

מס"ד	מספר לקוח	שרות	יתרה ללק	שלב אכיפה	סטטוס גביה מעודכן קודם	סטטוס גביה מעודכן
1		מים	102,300		יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ
4		מים	94036.1	78115	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
2		מים	84,922	טופס 1	לא הופיע בדוח קודם	ממתין לטופס 3
10		מים	57443.2	56963.1	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
11		מים	55794.1	51546.7	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
12		מים	51021.1	45305.3	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
14		מים	43888.4	41292.3	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
17		מים	42285.4	39682.9	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
19		מים	40397.3	34583.8	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
20		מים	39688.7	33478.8	בטיפול עו"ד סדרוביץ	
3		מים	38,374		בתהליך בירור ותשלום	שולם חלקית
4		מים	37,765		לא הופיע בדוח קודם	שוטף
5		מים	36,393		לא הופיע בדוח קודם	שוטף
6		מים	35,825		בטיפול עו"ד סדרוביץ	בטיפול עו"ד סדרוביץ
7		מים	32,435	טופס 1	נשלח טופס 1	ממתין לטופס 3
8		מים	32,061	טופס 1	בבדיקה אם ניתן לבצע אכיפה לגבי חובות המיס	ממתין לטופס 3 להמשך הליכים
9		מים	31,092	טופס 1	בטיפול עו"ד סדרוביץ	בטיפול עו"ד סדרוביץ
10		מים	30,854	טופס 1	נשלח טופס 1	ממתין לטופס 3
11		מים	30,583		הועבר לרונן להמשך טיפול מול העמותה	ביקש לקבוע פגישה עם הגזבר
12		מים	29,604		יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ
13		מים	27,050		יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ
14		מים	22,723		יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ	יעבור בפעימה הבאה לסדרוביץ
15		מים	22,165		לא הופיע בדוח קודם	שוטף

ה. הטבלה הנ"ל מראה עיקר החובות הגדולים נובעים מחברות או עמותות כאשר רובם הועברו לטיפול משפטי .

ז. בתגובת חברת הגביה על אי ביצוע אכיפה נטענה הטענה שכל החובות היו בעיקולים עד תחילת 2021 , בחודש אפריל 2021 חודשו המכתבים ועודכנו עם סכומים חדשים אולם לטענתם המחלקה קיבלה הוראה להפסיק לבצע הליכי אכיפה עד להודעה חדשה בגלל תקופת הקורונה והקושי הכלכלי של התושבים בעקבותיה ורק בחודש 8/2021 קיבלו הנחיה לשלוח טופס 3 שמאפשר להם הליכי עיקולים .

ח. הביקורת רואה בטענה חברת הגביה לעיל כטענה מאוד חמורה המדובר

באי ביצוע אכיפה בניגוד להוראות החוק.

7. חובות עובדים ונבחרים

חובות נבחרים

בהתאם לדוחות שהופקו ממערכת הגביה לא קיימים חובות של נבחרים ל 06/2021.

חובות של עובדי המועצה ליום 30.06.2021

מס'ד	מספר לקוח	יתרה ללקוח	סטטוס גביה קודם	סטטוס גביה מעודכן
1		19,369	לעקול שכר	לעיקול שכר
4		13,311	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
5		13,121		ממתין לטופס 3
7		12,556	מסיימת הורדה בשכר ותגיע לעשות הסדר חדש	ממתין לקרין
9		12,375	לעקול שכר	להודעה משכר
10		11,672	בהסדר חוב	בהסדר חוב
11		11,299	לעקול שכר	לעיקול שכר
12		11,283	ממתין לטופס 3	לעיקול שכר
13		9,854	לעקול שכר	לעיקול שכר
14		8,604	ממתין לטופס 3	לעיקול שכר
15		8,177	מגיע כל חודש ונתון מזמון ע"ח	לא הגיע הרבה זמן... בשחה איתואמר שמשך הסדר
16		7,969	לא נתפסו כספים - לעקול שכר	לעיקול שכר
17		7,441	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
18		7,231	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
19		6,938	קבלה את פרטי החוב לפני כמה ימים	קבלה את פרטי החוב לפני כמה ימים
20		6,286	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
21		6,194	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
23		6,175	לא היה אמור להיכנס לעודה- עליו להסדיר החוב	ממתין לטופס 3
24		6,025	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
25		5,899	לא הפעיל בדרך קודם	ממתין לטופס 3
26		5,651	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
28		5,348	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
29		5,414	לא הפעיל בדרך קודם	ממתין לטופס 3
30		5,390	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
31		5,238	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
32		5,131	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
33		5,127	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
34		4,896	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
35		4,713	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
36		4,568	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
37		4,557	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
38		4,466	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
39		4,458	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
40		4,367	לא הפעיל בדרך קודם	ממתין לטופס 3
41		4,122	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
42		4,083	ממתין לטופס 3	ממתין לטופס 3
43		4,083	לא הפעיל בדרך קודם	ממתין לטופס 3
		273,590	סה"כ חובות עובדים	

א. הטבלה הנ"ל מראה חובות עובדים בסך של 273,590 ₪ המועצה לא נוקטת

בהליכים מספיקים להסדרת החובות הנ"ל.

ב. לטענת חברת הגביה הם מנסים לטפל בגביה בהליכים פנימיים כולל מכתבי

התראה לקיזוז שכר לפני ביצוע הליכים מנהליים, לדעת הביקורת אי ביצוע

הליכי גביה מלאים הנו בניגוד להוראות החוק.

8. העברת תיקים לטיפול משפטי , המועצה התקשרה לאחר מכרז עם משרד עורכי דין בכדי לטפל בחובות בעייתיים אשר חברת הגביה לא הצליחה לגבות בגבייה מנהלית , בבדיקה התברר שאין נוהל כתוב ומוסדר בין מחלקת הגביה והגזברות לבין משרד עורכי הדין שנבחר ושמטפל בגביה לטענת מחלקת הגביה טרם נגבו כספים למועד הביקורת 08/2021 ולטענתם הגבייה אמורה להתבצע במחלקה ולא במשרד עורכי הדין .

9. הביקורת ממליצה לקבוע נוהל ברור לעניין העברת התיקים למשרד עורכי הדין ולעניין גביית הכספים , יש לחדד ולקבוע שהכספים נגבים אך ורק בקופת המועצה.

10. צוו ארנונה בקשות לשינוי סיווג והעלאות או הפחתות חריגות

א. מדי שנה נקבע בדין, בתקנות או בחוק שעור עדכון הארנונה לעומת השנה הקודמת .
רשות מקומית רשאית להגיש בקשה לאישור חריג דהיינו העלאה או הפחתה שלא על פי שעור העדכון שנקבע בדין, או שינוי סיווג הנכס

בקשה זו צריכה להיות מאושרת על ידי שרי הפנים והאוצר (או מי שהוסמכו על ידם).

ע"פ סעיף 276 לפקודת העיריות החלטת מועצה בדבר הטלת ארנונה כללית תתקבל לא יאוחר מיום 1. ביולי שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה

ביום 24.6.14 אישרה ועדת הכספים תיקון לתקנות הסדרים במשק המדינה (ארנונה כללית ברשויות המקומיות) התשס"ז - 2007, כך שהמועד האחרון להגשת הבקשות יהא עד שבועיים מהמועד האחרון לקבלת החלטה במליאה

לפני העברת הבקשה למשרד הפנים נדרשת הרשות המקומית להודיע לכל נישום באופן אישי בדבר העתק האישור החריג נמצא במשרדי המועצה . כמו כן מפורסמים . כוונתה להגיש בקשה מעין זו האישורים החריגים המצויים בידי משרד הפנים, באתר המשרד בתפריט "מאגרי מידע" פריט "מידע על רשויות מקומיות" .

ב. מועצת חריש הגישה הן בשנת 2020 והן בשנת 2021 בקשות לאישור חריג של העלאות / הפחתות בסיווגי ארנונה השונים האישורים הנ"ל נידונו בהתאם לחוק במליאת המועצה בישיבות שלא מן המניין ואושרו על ידי מליאת המועצה והעברו לאישור משרד הפנים .

ג. בשתי השנים 2020+2021 כמעט ולא אושר דבר על ידי משרד הפנים להלן אפרט

<u>החלטת משרד הפנים</u>	<u>סעיף שנדרש בצו ארנונה 2020</u>
סורב , התעריף שנקבע הנו מתחת לתעריף מזערי שנקבע בתקנות לסיווג מסחר יתרה מכך הבקשה לא צויינה בצו הארנונה	יצירת תת סיווג חדש מעברים במרכזי קניות / קניון
סורב , התעריף שנקבע גבוה בהשוואה לרשויות סמוכות והגדרת הסעיף איינה ברורה כשנקבע 12 מ"ר מינימום .	יצירת תת סיווג עסק במגורים
סורב , בעיה בהגדרות	תתי סיווגים חניוניים
סורב , תעריף על בתי אבות אסור שיעלה על ארנונה מגורים	דיר מוגן
סורב , הגדרת הסיווג איינה תואמת את הגדרת התקנות	מתקנים סולאריים
סורב , אין אישור להפחתה הרשות לא עומדת בתנאים	סככות למשרדים ומסחר
סורב , אין אישור להפחתה הרשות לא עומדת בתנאים	סככות למלאכה
סורב , העלאה מעבר לרשויות סמוכות	סככות לתעשייה עד 1000 מ"ר
סורב , אין אישור להפחתה הרשות לא עומדת בתנאים	סככות לתעשייה מעל 1000 מ"ר
סורב , אין אישור להפחתה הרשות לא עומדת בתנאים	בתי קולנוע
אושר , סיווג חדש אין צורך באישור שר	גן אירועים
סורב , אין אישור להפחתה הרשות לא עומדת בתנאים	תחבורה ציבורית ומוניות
סורב העלאה מעבר לרשויות סמוכות	אחסנה לתעשייה / למלאכה
מדובר בהבהרה ולא סעיף נוסף	מוסדות להשכלה גבוהה
אין אישור להנחות בארנונה בהליך חריג	הנחות בארנונה

כפי שרואים לעיל חוץ מסעיף אחד כל ייתר 15 הסעיפים סורבו על ידי משרד הפנים .

על אף הנ"ל המועצה פנתה בהליך נוסף עבור שנת 2021 להלן ארכז הנתונים :

<u>סעיף שנדרש בצוו ארנונה 2021</u>	<u>החלטת משרד הפנים</u>
יצירת תת סיווג חדש מעברים במרכזי קניות / קניון	סורב , משמעות הבקשה הנה הפחתה והרשות לא עומדת בתנאי משרד הפנים להפחתות , רשות גירעונית יש לציין שאותו סעיף ביקשה הרשות בשנת 2020 וסורבה
תיקון נוסח סיווג 301 וסיווג 214 מרפאה	סורב , משמעות השינוי הנו העלאה חריגה למרפאות פרטיות
סיווג חניונים	סורב העלאה חריגה
יצירת תת סיווג חניון מקורה / שאינו מקורה	שתי הבקשות סורבו עבור חניון מקורה שלא תמורת תשלום המדובר בהפחתה שאיננה מאושרת הרשות גירעונית ועבור חניון שאינו מקורה המדובר בקרקע תפוסה ושינוי הסיווג יביא להעלאה חריגה .

גם בשנת 2021 הבקשות של הרשות סורבו - על אף שבשנת 2020 הבקשות של הרשות סורבו במועצה פנו גם בשנת 2021 על אותו סיווג שסורב בשנת 2020 לטענתם זה בהתאם לסיכום עם משרד הפנים מחוז

11. אי ביצוע התאמות בין מערכת הגביה למערכת הנה"ח :

מתלונות שהגיעו לביקורת נבדקה התנהלות מחלקת הגביה והתאמות שמבוצעות מול מחלקת הנה"ח ונמצא שאין התאמות מלאות בין שתי המחלקות אפרט להלן :

11.1 התושב שמקבל שובר לתשלום יכול לשלם אותו בכל מיני דרכים כגון כרטיס אשראי , מזומן , שיק או הוראת קבע . תשלום שאינו במזומן יכול לחזור או להיות מסורב .

11.2 בכדי לוודא קיום התשלומים הנ"ל במלואם יש צורך לבצע התאמה מלאה בין מערכת הגביה לבין מערכת הנה"ח דרך התאמות בנקים .

11.3 מבדיקה שנעשתה התברר שלא קיימת התאמה מלאה הן של התקבולים והן של ההחזרים כך שנוצר מצב שתושבים שביצעו העברות / שלמו דרך כרטיס אשראי או הוראות קבע נותרו חייבים במערכת הגביה ומצד שני תושבים אשר חזר להם שיק או הוראת קבע או שכרטיס האשראי שלהן בוטל לא חוייבו בגין ההחזרות הנ"ל .

11.4 אי קיום התאמות הנ"ל במלואם גורם לאי דיוק ביתרות החייבים ומביא להפסד הכנסות למועצה מצד אחד ולטרטור התושבים מצד שני אשר שילמו אולם התשלום שלהם לא עודכן במערכת בזמן .

הביקורת ממליצה על קיום התאמות מלאות בין מערכת הגביה למערכת הנה"ח . יש לבצע התאמה רטרו לכלל הכרטיסים ולדאוג לנוהל התאמות בין שתי המחלקות

12. סיכום והמלצות :-

מס' סעיף	תאור הליקוי	המלצת הביקורת	תגובת הרשות
1	אין במועצה הפרדת תפקידים, אין תפקיד נפרד של קופאי וכל מערכת הגביה מתופעלת על ידי חברת הגביה ללא הפרדת תפקידים נאותה עם ניהול הראשות	הפרדת תפקידים הנה אחד ממנגנוני הבקרה הפנימית להערכת הביקורת ניתן לשפר את המצב הקיים בקביעת נוהלים ובקורות הן ע"י הפרדת תפקידים והן של התאמות גביה וספירות פתע לקופה אשר יבוצעו ע"י מחלקת הגזברות. כמובן בנוסף לצמצום הראשות גישה וסיסמאות עם הראשות מוגבלות לכל עובד ועובד.	בחודש ינואר 2022 נקלטה עובדת רשות אשר משמשת בין היתר כקופאי וכגורם בקרה ופיקוח אחר עבודת חברת הגביה. בנוסף, העירייה ביקשה וקיבלה עוד בשנת 2021 נחיצות למנהלת מחלקת הכנסות וארנונה לחזק את איכות השירות ופעילות הגביה ברשות.
2	הביקורת מציינת גידול ניכר בשטח חיוב ארנונה סה"כ חיוב ארנונה גדל מ 13 מיליון בשנת 2018 ל 23 מיליון בשנת 2019 ול 39 מיליון בשנת 2020 ול 56 מיליון בשנת 2021. הדבר מעיד על בנייה המסיבית בחריש. הבעיה שעיקר הגידול הנו בארנונה ממגורים ולא עסקים		העירייה עושה ככל יכולתה. אין במצב ליקוי של פעולת הערייה אלא של המדינה בבניית העיר ומתן כלל המענים.
3	נמצא שעל אף הגידול ב 430% בחיוב השנתי בשנים 2018-2021 ועל אף האכלוס המסיבי חברת הגביה לא נערכה לקליטת עובדי גביה במרכז שירות לתושב ולא הצליחה לקלוט עובדים מוכשרים, בפועל חברת הגביה ולאחר העומס הרב והתלוונות הרבות של התושבים קלטה עובדים שאין להם שום ניסיון בגביה מה שהצריך זמן הדרכה והכשרה ומה שהגדיל את העומס על המערכת.	הביקורת ממליצה על עריכת תוכנית עבודה והתאמתה מול חברת הגביה בכדי לחייב את החברה באספקת עובדים מיומנים למתן שירות במחלקה	המכרז יצא על כמות עובדים המותאמת לאותה תקופה וכחלק מתוכנית העבודה נוספו עובדים במהלך השנים ולכן צריך לעשות חלוקה בין השנים מאחר ועיקר הבעיה נוצרה בשנת 2020 מחוסר יכולת של חברת הגביה לגייס עובדים מקצועיים למרות דרישתנו (תקופת הקורונה). במסגרת זו דרשה העירייה החלפת מנהל המחלקה שלא הצליח לתת את המענה הראוי. גם לאחר החלפת מנהל, בתקופת הקורונה לא היה ניתן, למרות מאמצים רבים שהשקיעה העירייה יחד עם חברת הגביה (שעל פי ההסכם צריכה לדאוג לעובדים), למצוא עובדים בעלי ניסיון ובשל כך העירייה חיפשה ואיתרה עובדים עבור חברת הגביה על מנת שהחברה תלמד אותם לתת את המענה הנדרש.
4	המועצה אינה עומדת בדרישה הרגולטורית לערוך סקר מדידות פעם בחמש שנים; לפי התיעוד שבידי הביקורת, עד לעריכת סקר המדידות החלקי שהחלה בשנת 2018, המועצה לעולם לא ערכה מדידות של כלל הנכסים ביישוב. נכון למועד הביקורת, המועצה סיימה סקר מדידות בחלק מהבניינים חדשים; לא בוצע סקר נכסים כולל עד היום.	הביקורת ממליצה על עריכת סקר ארנונה כולל לכל הנכסים בתחום מועצת חריש הסקר והמדידות עדיף שיהיו מקושרים GIS ובכך המועצה תדע לעדכן את הסקר ולעקוב אחרי ביצוע בכל עת ועת.	בשל העובדה כי רוב הבניינים חדשים, לא נדרשנו לזה באופן מערכתי. על מנת לחסוך כספי ציבור, היזמים התבקשו החל מנקודת זמן מסוימת להעביר מדידות של הבניינים כולל שטחים משותפים כחלק מהליך קבלת תעודת גמר.

<p>בשל העובדה כי רוב הבניינים חדשים, לא נדרשנו לזה באופן מערכתי. על מנת לחסוך כספי ציבור, היזמים התבקשו החל מנקודת זמן מסוימת להעביר מדידות של הבניינים כולל שטחים משותפים כחלק מהליך קבלת תעודת גמר.</p>	<p>הביקורת ממליצה על ביצוע סקר נכסים כולל לכלל הנכסים בחריש, הדבר יביא לגידול בהכנסות המועצה מארנונה מכל הסוגים.</p>	<p>מעבר למחויבות הרגולטורית לבצע סקר מדידות, הסקר מהווה הכלי האפקטיבי ביותר כדי לזהות שינויים בנכסים או טעויות בחיוב נכסים, כולל נכסים שאינם מחויבים בארנונה, שינויים בגודל הנכס או שאינם מסווגים בצורה נכונה. זו גם הדרך הטובה ביותר לאמת את גודל הנכס במבנה חדש, או לאחר הרחבת נכס קיים. לפי התיעוד שבידי הביקורת, עד לעריכת סקר המדידות שהחלה בשנת 2018, המועצה לעולם לא ערכה מדידות של כלל הנכסים ביישוב. נכון למועד הביקורת, המועצה ביצעה סקר מדידות בחלק מהבניינים חדשים. יצוין כי כל עוד המועצה אינה עורכת סקר מדידות מלא בכלל הנכסים ביישוב היא מפסידה כסף רב – בין היתר בעקבות הצורך לתקן את גודל הנכסים בהתאם לשינויים שחלו לנכסים במשך השנים ובין הפסד מאי חיוב שטחים משותפים שלא מחוייבים בחלק מהבניינים.</p>	<p>5</p>
<p>הרשות לא התמקדה בתחום זה בשל העובדה שהבניינים חדשים ויש מדידה ראשונית שהועברה על ידי הקבלנים. כמובן שתיבנה תכנית רב שנתית על פי הכללים.</p>	<p>יש לערוך נוהל מסודר לביצוע מדידות עם מעקב עבור נכסים שנמדדו ונכסים שטרם נמדדו.</p>	<p>אין נוהל לביצוע מדידות ואין מעקב מסודר עבור אילו נכסים נמדדו ואילו לא נמדדו. המעקב היחידי הוא דרך מערכת הגביה שמצריך כניסה לכל נכס ונכס בכדי לבדוק אם בוצע מדידה או לא.</p>	<p>6</p>
<p>ראשית התושבים חויבו על הדירות אך לא על כלל השטחים המשותפים. חלק מתפקידיה של חברת הגביה שהעסיקה העירייה הוא לעדכן שטחים במערכות הגביה באופן שוטף ולקדם מדידות. במסגרת בקרה ומעקב שוטפים דווח לגובר העירייה בפרוטוקול רשמי שהנושא בוצע. מדובר בכשל חמור של חברת הגביה ובשל כך בין השאר הופסקה עבודתו של מנהל מחלקת הגביה במהלך חודש פברואר 2021.</p>	<p>יש לבצע חיוב ארנונה עם סיום מדידת כל בניין ובניין ולאחר משלוח מכתב לתושב עם תסריט מפורט והסבר להליך.</p>	<p>המועצה לא חייבה בהתאם למדידה החדשה את כל התושבים, בפועל חלק מהבניינים שנמדדו בשנים 2018 חויב לראשונה בהתאם למדידה החדשה בשנת 2021 דבר שגרם הפסד רב למועצה. מדובר בכ 20 בניינים ומעל ל 400 נכסי אב. מחלקת הגביה טענה שאי החיוב בזמן נבע ממגבלות קורונה על אף שקורונה החלה ב מרץ 2020!!!</p>	<p>7</p>
<p>הוראות החוק היו ידועות למנהל מחלקת הגביה שפעל בניגוד לחוק ולהנחיות בעלי התפקיד בעירייה. הכנסת הנכסים בטרם סיום תפקיד של מנהל המחלקה הייתה על מנת לחפות על המחדל, דבר שגרם לנזק גדול לעירייה. העירייה הביאה להפסקת פעילות חברת הגביה והחלפתה החל מחודש ינואר 2022</p>	<p>היה מן הראוי שהמועצה תפעל באופן הדרגתי, דהיינו עם סיום מדידתו של כל בניין ובניין, המועצה הייתה אמורה לשלוח לתושב פירוט המדידה עם תסריט ותיתן לתושב את ההזדמנות לבדוק ולהשיג על המדידה ורק לאחר מכן יחויב התושב. ובכך המועצה הייתה חוסכת מצד אחד את עוגמת הנפש שנגרמה לתושב ומקטינה את מספר הפניות למרכז לתושב והעומס שנגרם. בנוסף המועצה הייתה מרוויחה גביה שוטפת עבור הפרשי מדידה לשנים 2019 ו 2020.</p>	<p>נמצא שהמועצה שלחה מכתב תוצאות סקר מדידת נכסים / הודעת שומה – לאחר חיוב הארנונה בהתאם למדידה החדשה. המועצה ביצעה סקר נכסים חלקי לחלק מהבניינים החל משנת 2018 ועד סוף 2020. אולם החיוב לחלק נכבד מהמדידות הנ"ל בוצע אך ורק בתחילת שנת 2021. בניגוד להוראות החוק, המועצה לא שלחה מכתב תוצאות סקר מדידה בהתאם לחוק לתושבים ולא נתנה לתושבים את האופציה להשיג על המדידה לפני החיוב בפועל. לטענת חברת הגביה הפעולה הייתה אמורה להתבצע על ידי המודד, טענה שאינה מוצדקת הואיל והם היו אמורים להתריע לפני החיוב בפועל. הנ"ל לא רק פגע בתושבים אלא הביא למבול של פניות מוצדקות למרכז לתושב מתושבים אשר גילו להפתעתם</p>	<p>8</p>

		ששטח הדירה שלהם גדל וחיוב הארנונה שלהם גדל מה עוד גילו חיוב רטרור מתחילת 2021 שהביא לחוב כספי לכל אחד ואחד מהם. וזאת בלי לתת להם את האפשרות לבדוק או להשיג על החיוב.	
אחוז הגביה נשאר סביב 85% עקב העובדה שבכל שנה מתאכלסות אלפי יח"ד חדשות ומתחיל הליך גביה מול אלפי תושבים חדשים. המציאות היא שלא מתחילים שנה מנקודת הסיום של שנה קודמת אלא נדרשים לייצר הליכי גביה מול תושבים חדשים	יש להגביר האכיפה בכל סוגי השירותים	אחוזי גבייה מפיגורים הנה במגמת ירידה מ-57% בשנת 2019 ל-37% בשנת 2020 25% בשנת 2021 בעוד שבגביה השוטפת המועצה לא מצליחה לגבות מעבר ל-87%	9
העירייה הוציאה מכרז לגביה משפטית בה זכה משרד עו"ד ידוע ומוכר בתחום כבר בשנת 2019 גם נושא זה הוא חלק מהמחדלים של חברת הגבייה הקודמת ולכן בין השאר הוחלפה	יש להגביר אכיפה בכל סוגי הכנסות בנוסף יש לנקוט בהליכי מיון לחובות מסופקים ומחיקת חובות אבודים עפ"י חוק	הירידה באחוזי גביה מארנונה ומים פיגורים נובעת מכמה גורמים בחלקם כתוצאה מאי טיפול בחייבים הבעייתיים, אי ביצוע אכיפה מסיבית ואי נקיטת הליכי גבייה מסיבים כנגד חייבים בעייתיים. קיימים חובות שאינם ברי עיקול, חובות ישנים שחל עליהם חוקי התישנות וחובות אבודים. לדעת הביקורת יש לנקוט במיון של החובות הנ"ל לסעיפי חובות מסופקים ולנקוט בגינם בנוהל מחיקת חובות, השארתם של החובות הנ"ל במערכת הגביה מעוותת את התמונה ומראה אחוזי גביה שאינם נכונים ואינם משקפים ויתרת חובות שאיננה ריאלית	10
	יש להעמיק אכיפה וגביית החוב	ניתוח של טבלת עומק החוב מראה מצב שטיפול ב-167 מקרים מתוך 4,561 חייבים ליום 31.12.2019 היה מביא לגביית 43% סך של 2,307 אלף ₪	11
החיתוך נעשה ב-30.6 אך עיקר העבודה מול קבלנים נעשית לפני סוף שנה. עיקולי החשבונות בוצעו בעיקר לקראת סוף השנה.	יש לבצע פעולות אכיפה ועיקולים כנגד כל החייבים	ניתוח של חובות גדולים מראה מצב אבסורדי של אי אכיפה, וכל מה שנעשה עד היום כנגד רוב החייבים הנו הליך של טופס 1 בלבד דהיינו התראה ראשונה לפני עיקול, כלומר לא בוצעו עיקולים בפועל	12
הרשות מסדירה חובות עובדים במסגרת פעולות האכיפה השוטפים.	יש להסדיר ולגבות חובות העובדים בהקדם	נמצאו חובות עובדים בסך של 274 אלף ₪ המועצה לא נוקטת בהליכים מספיקים להסדרת החובות הנ"ל	13
ההמלצה מקובלת	יש לקבוע נוהל בעניין העברת תיקי גבייה של חובות בעייתיים למשרד עורכי דין. יש לחדד ולקבוע שכספים נגבים אך ורק במשרדי המועצה	אין נוהל כתוב ומוסדר להעברת תיקים בעייתיים לטיפול משפטי על ידי עורך דין לטענת חברת הגביה כל התיקים שהועברו טרם נגבה בהם כספים	14

<p>הקווים המנחים של משרד הפנים לא אפשרו לנו לתקן דברים שחייבים לתקן בצו הארנונה. הקווים המנחים אינם רלוונטיים לצורך שלנו. הגשת התיקונים נעשו בתמיכה ובשיתוף המחוז.</p>	<p>יש להגיש הבקשות בהתאם לנוהלי משרד הפנים</p>	<p>בקשות של שינוי סיווג והעלאות בתעריפי ארנונה אשר הוגשו על ידי המועצה בשנים 2020 ו 2021 נדחו על ידי משרד הפנים וזאת בעקבות אי הגשת הבקשות בהתאם להנחיות של משרד הפנים, הדבר מביא להפסד הכנסות עתידיות של המועצה</p>	<p>15</p>
<p>עם הגשת הערר הראשון במועצה, המועצה פעלה במהירות וביעילות להקמת ועדת ערר. לא הייתה כל פגיעה בתושבים כי הגשת ערר היא זכות שעומדת להם ללא קשר לקיום ותפקוד הוועדה. עובדה, שכאשר הוגש ערר הוקמה הוועדה</p>		<p>בפועל נבחרה וועדת ערר במועצה בתאריך 19.04.2020 לפני תאריך זה לא הייתה וועדת ערר במועצה. עד לתאריך 08/2021 הוגשו 26 עררים לוועדת הערר והוועדה דנה והחליטה בחלק נכבד מהם</p>	<p>16</p>
<p>לא מדובר בגביה כפולה והרישומים נערכו אחת לתקופה. בנוסף, גויסה עובדת מיומנת האמונה בין היתר גם על ההתאמות בין הנה"ח לגביה.</p>	<p>הביקורת ממליצה על קיום התאמות מלאות וסדירות בין מערכת הגביה למערכת הנה"ח. יש לבצע התאמה רטרו לכלל הכרטיסים ולדאוג לנוהל התאמות בין שתי המחלקות</p>	<p>מבדיקה שנעשתה התברר שלא קיימת התאמה מלאה של התקבולים ושל ההחזרים, אי קיום התאמות במלואם בין מערכת הגביה לבין מערכת הנה"ח גורם לאי דיוק ביתרות החייבים ומביא להפסד הכנסות למועצה מצד אחד ולטרטור התושבים מצד שני אשר שילמו אולם התשלום שלהם לא עודכן במערכת בזמן.</p>	<p>17</p>

פרק ג' - 2 - תבריס

תקציבים בלתי רגילים - כללי

1. התקציב הבלתי רגיל (להלן גם - תב"ר או תקציב פיתוח) משמש את הרשות המקומית למימון פרויקטים שונים לפיתוח התשתיות בתחומה. הוא תקציב חד-פעמי לפרויקטים הנושאים אופי של עבודות פיתוח ומוגדרים כהשקעה.
על פי דיני הרשויות המקומיות תקציב בלתי רגיל הוא "תקציב של עירייה המיועד לפעולה חד-פעמית או לתחום פעילות מסוים, הכולל אומדן תקבולים ותשלומים לאותה פעולה או לאותו תחום פעילות, וכספים שיועדו על פי דין למטרות שאינן תקציב רגיל". לרוב, מקורות התקבולים בתב"ר הם ממענקים המועברים לרשויות המקומיות ממשרדי ממשלה וממוסדות ציבור, ממקורות עצמיים של הרשויות ומהלוואות.
2. התקציב הבלתי רגיל (תב"ר) הינו תקציב המנוהל בנפרד מכספי חשבון התקציב הרגיל ויכול לשמש את המועצה רק למטרה מוגדרת מראש שלשמה נועד. התב"ר הינו תקציב מועצה רב שנתי המיועד למימון פרויקטים חד פעמיים שנמשכים לעיתים מעבר לשנת תקציב אחת כגון: פיתוח תשתיות, רכישות ציוד ועוד.
3. רישומי הפרויקטים הממומנים מכספי התב"ר אמורים לכלול בין היתר, אומדנים, פירוט תקבולים ותשלומים, וכספים שיועדו על פי דין למטרות שאינן תקציב רגיל. לכל תב"ר מוגדרים מראש מקורות מימון ייעודיים מכספי המועצה ולעיתים גם ממקורות חיצוניים. התב"ר נסגר על ידי המועצה עם סיום התשלומים בפרויקט וגביית כל הסכומים שנועדו למימונו.
4. הסמכות לאישור תב"ר, הוקנתה לרשויות המקומיות בסעיף 210 לפקודת העיריות בו כונה התב"ר כ"תקציב מילואים", כלהלן: ראש העירייה רשאי להורות לגזבר להכין לעירייה, בשעת הצורך, הצעת תקציב מילואים".
5. סעיף 19 לתקנות הרשויות המקומיות (הכנת תקציבים) תשל"א – 1971 מחייב את אישור התב"ר על ידי מועצת העירייה ומשרד הפנים, כלהלן: ראש הרשות המקומית יגיש את התקציב במועד שיאפשר למועצה לדון בו ולאשרו, ולשר הפנים או לממונה על המחוז לאשר לפני התחלת ביצוע פעולה לפיו.

6. חוקים, הוראות ונהלים

- 1.6. חוק יסודות התקציב התשי"ע 2010
- 2.6. פקודת העיריות, נוסח חדש, תשכ"ד. 1964.
- 3.6. תקנות 15, 16 לתקנות הרשויות המקומיות (הכנת תקציבים), תשל"א.-1971.
- 4.6. חוזר מנכ"ל משרד הפנים. 98/1.
- 5.6. חוזר מנכ"ל משרד הפנים בנושא הנחיות להנהלת חשבונות ודיווח כספי ברשויות המקומיות. 2004.
- 6.6. ההנחיות להנהלת חשבונות ודיווח כספי ברשויות המקומיות שפרסם משרד הפנים בדצמבר 2004 (להלן - ההנחיות לדיווח הכספי)
- 7.6. המדריך השימושי לנבחר ברשות המקומית, (להלן - מדריך לנבחר), משרד הפנים.
- 8.6. המדריך לגובר ברשויות המקומיות, משרד הפנים.

7. להלן פרטים אודות היקף התברים במועצה לתאריך 06/2021

2021 - לתקופה: רבעון 2, שנת 2021

חריש

טופס 4 - ריכוז תב"רים											
מזטבר נטו עודף/גרעון	ביצוע מזטבר עודף הוצאות	ביצוע מזטבר עודף הכנסות	ביצוע מזטבר הוצאות	ביצוע מזטבר הכנסות	ביצוע תקופה זאת הוצאות	ביצוע תקופה זאת הכנסות	ביצוע שנה קודמת הוצאות	ביצוע שנה קודמת הכנסות	התקציב המאושר	סה"כ תב"רים	הפרק התקציבי
6,370		6,370	12,603	18,973	1,195	4,068	11,408	14,905	24,899	15	61 מנהל כללי 62 מנהל כספי 63 הוצאות מימון 64 פרעון מלוות 71 תברואה 72 שמירה ובטחון 73 תכנון ובנין 74 נכסים צבוריים 75 חגיגות וארועים 76 שונות והשתתפויות 77 כלכלה ותיירות 78 פיקוח עירוני 79 שרותים חקלאיים
713	713	28	741	30	28	711	741	449	741	2	81 חינוך 82 תרבות 83 בריאות 84 רווחה 85 דת 86 קליטת עליה 87 איכות הסביבה 91 מים 92 בתי מטבחיים 93 נכסים 94 תחבורה 95 תעסוקה 96 חשמל 97 ביוב 98 מפעלים אחרים 99 תשלומים לא רגילים
34	34	236	270	4	110	232	160	449	449	7	
15,413	15,413	55,871	71,284	12,152	21,296	43,719	49,988	101,414	101,414	34	
2,908	2,908	27,146	30,054	512	4,456	26,634	25,598	40,812	40,812	14	
6,000		6,000		6,000		6,000		6,000	6,000		
(40,717)	40,717		420,265	379,548	94,134	72,386	326,131	307,162	494,077	58	
2,891		2,891	8,968	11,859	4,577	5,043	4,391	6,816	13,981	5	
(533)	533		2,369	1,836	(21)		2,390	1,836	2,547	3	
(126)	126		657	531			657	531	675	2	
			11	11			11	11	11	1	
(47)	47		556	509			556	509	630	1	
1,458		1,458	42	1,500	42			1,500	1,500	1	
<u>(5,636)</u>	<u>41,423</u>	<u>35,787</u>	<u>528,752</u>	<u>523,116</u>	<u>112,595</u>	<u>113,389</u>	<u>416,157</u>	<u>409,727</u>	<u>687,736</u>	<u>143</u>	

8. עד 6/2021 הופעלו ברשות 143 תברים שונים בהיקף תקציבי של 688 מיליון ₪ ביצוע של 528 מיליון ₪ במצטבר. וגירעון זמני של 5,636 אלף ₪.

9. מטרות הביקורת

- א. הביקורת מתכוונת לבדוק את נושא התב"רים במועצה בהמשך לביקורת שנעשתה על ידי בשנת 2017 ובהמשך להליך ביקורת כספית שנערכה עם כניסתו של הגזבר החדש באמצעות חברת טלדר.
- ב. הביקורת מתכוונת לבדוק את הליך אישור וביצוע התב"רים וכן לבדוק האם התקציבים שנועדו לביצוע התב"רים נעשו בהתאם לחוקים ולנהלים הקיימים
- ג. בחינת התהליך הנ"ל והמלצה על דרכים לשיפור תהליכי העבודה והביקורת הקשורות בהן ובכך לצמצם את החשיפה לטעויות
- ד. . איתור חריגות מחוקים, הוראות ונוהלי עבודה
- ה. . איתור חריגות מסמכות. איתור סיכונים עסקיים ותפעוליים, איתור ליקויים מערכתיים (כגון: חסר או ליקוי בנהלים, ליקויי תוכנה).
- ו. האם פעילות המועצה בתחום ניהול התב"רים מתבצעת תוך שמירה על חוקיות, סדירות, עקרון השוויון, חסכון, יעילות שקיפות ומניעת פגיעה בטוהר המידות.

10. נהלי המחלקה

- 10.1 **לא נמצאו נהלים במועצה בתחום ניהול התב"רים.** לדעת הביקורת יש לכתוב נוהל שיכלול הנחיות בנוגע לרישום התב"ר בספרי המועצה מספר תב"ר, הגדרתו ושיוכו במערכת וכן הוראות מילוי טופס בקשה לתב"ר וכן הסבר מילולי מובנה המתאר ומפרט את מהות התב"ר בנייה חדשה, שיפוצים, פיתוח, הצטיידות וכדומה אשר לדעת הביקורת, ראוי לפרט לצורך שקיפות ההליך.
- 10.2 בנוסף על הנוהל לכלול הליך אישור התב"ר.
- 10.3 **גזבר המועצה הכין בחודש 9/2021 טיוטת נוהל לאישור תב"ר טרם הועבר לאישור ו/או הופץ.**

11. ייזום הפרוייקט.

- א. סעיף 4 ל"המדריך השימושי לנבחר ברשות המקומית" מאוקטובר 2013 שפרסמו מרכזי הדרכה ופיתוח בשלטון המקומי (להלן - מדריך לנבחר) מפרט מספר שלבים להכנת תב"ר.
- השלב הראשון הוא "ייזום והצגת הפרוייקט" ביחידות העירוניות השונות:

- הצגת הפרויקט - גיבוש הרעיון המרכזי הכללי של הפרויקט, מהותו, אופיו והסיבות העיקריות לביצועו.
- בדיקת אישורים סטטוטוריים - יש לוודא שהשטח שייך לרשות המקומית או שיש לה אישור מהבעלים להשתמש בו. יש לוודא שהפרויקט תואם את תוכניות המתאר הקיימות ואת אתרי הבנייה וייעודי הקרקע הקיימים.
- הכנת תוכנית רעיונית - הגדרה מדויקת של הפרויקט על כל פרטיו.
- אומדן עלות - מתן אומדן עלויות כללי ובמחירים ריאליים.
- תוכנית מימון הפרויקט - הגדרת מקורות המימון של הפרויקט ופירוטם.
- השלכות - יש להעריך את ההשלכה של הפרויקט על התקציב הרגיל.

ב. בסעיף 2.2.2 ל"המדריך לגזבר ברשויות המקומיות" משנת 1997 שפרסם איגוד הגזברים ברשויות המקומיות (להלן - **מדריך לגזבר**) מצוין כיצד לקבל דרישות לתב"ר מהיחידות השונות:

"הגזברות מוציאה הנחיות ליחידות ברשות להכנת הדרישות לתקציב הבלתי רגיל. הדרישות יפרטו תיאור הפרויקט המבוקש (או ההצטיידות פיזיים וכמותיים), מטרת השימוש בפרויקט ואומדן עלות כולל מע"מ. היחידה המבקשת תציין מקורות מימון אפשריים או מובטחים באם יש (התחייבות משרד החינוך, משרד התחבורה, מפעל הפיס, תרומות וכדומה). מומלץ לציין במסגרת הדרישה השלכות כספיות של אחזקת הפרויקט עם הפעלתו (לדוגמא: הוצאות תפעול מהתקציב הרגיל של מבנה חדש: אחזקה, ניקיון, חשמל, ביטוח וכד', ציוד מוטורי - דלק, תיקונים, ביטוח, סה"כ העלות השנתית)", וכן, ש"היחידה המבקשת תערוך דירוג של עדיפויות של רשימת הפרויקטים המבוקשים על ידה".

ג. **הביקורת מעירה כי יש למסד את נושא ייזום הפרויקט כך שבקשות לייזום תב"ר יגיעו מהאגפים השונים על גבי טופס" בקשה**

לתב"ר/תוספת לתב"ר" לטופס זה יצורפו תחשיב ובו פירוט הרכב עלויות התקציביות המתוכננות.

ד. עוד יכלול הטופס את הצעת התקציב הנחוץ לביצוע תכנית הפיתוח בהתבסס על אומדנים המבוססים על מחירי השוק. בתחשיב יכלול המנהל את כל העלויות הנלוות לעבודה כגון הוצאות תכנון, מדידות, חיבורי חשמל, התייקרויות צפויות, תקורה לחברה מפתחת מע"מ, תשלומים לחברות חשמל, תקשורת, וכיו"ב. בבקשה לתב"ר/תוספת לתב"ר ירשמו מקורות המימון - הן מגורמי חוץ והן מקרנות העירייה", וכן ש"כשיש השתתפות מגורמי חוץ או מממשלה, יש לצרף לבקשה את אישור ההקצבה."

12. תכנון התב"ר.

א. דוח מבקר המדינה 55א לשנת 2004 בנושא "עיריית מעלה אדומים" המליץ כי :

"מן הראוי שהעירייה בשיתוף משרד הפנים תפעל להכנת תכנית עבודה שנתית ומתוקצבת במלואה ומראש לכל הפעילויות, האמורות להיכלל במסגרת התב"רים, אשר תתבסס על תכנית רב-שנתית כוללת בעלת ראייה ארוכת-טווח, אשר תיגזר מסדרי עדיפויות, בדיקת כדאיות של חלופות וצפי של מקורות מימון. הדבר יאפשר ליזום ולתקצב פרויקטים על פי סדר עדיפויות, ויאפשר לחברי מועצת העירייה להפעיל שיקול דעת על סמך נתונים ידועים מראש. תכנית כזו תקטין את מספרן הרב של הבקשות להגדלת תב"רים, הפוגמות ביכולת לתכנן, לבצע ולעקוב אחר ביצוע פרויקטים ביעילות ותוך שימוש ראוי במשאבים הציבוריים המוגבלים בהיקפם."

ב. בשנת 2005 פרסם משרד הפנים הנחיות לרשויות המקומיות במסגרת הנחייה בדבר

"כללים חדשים להכנה ואישור של תקציבים בלתי רגילים" לפיהן :

"הרשויות המקומיות יכינו תכניות עבודה רב שנתיות (לפחות 2 שנים). ע"פ המתכונת על הרשות המקומית לרשום את כלל הפרויקטים או הפעולות המיועדות לתכנון או לביצוע במהלך שנות התכנית, לפי סדר עדיפות, לרשום לוחות זמנים משוערים לביצוע, אומדני עלויות ומקורות המימון ידועים או אפשריים. כמו כן, על הרשות לציין השפעות אפשריות של הפרויקט או

הפעולה על מצבת כוח אדם ועל ההוצאות השוטפות בתקציבה הרגיל. הרשויות המקומיות יגזרו מהתכנית הרב שנתית, תכנית עבודה שנתית. התכנית תכלול תקבולים ותשלומים בלתי מותנים(כאשר מקור המימון מובטח) וברשימה נפרדת, תקבולים ותשלומים מותנים (כאשר מקור המימון אינו מובטח)

ג. מבדיקת הביקורת עולה כי המועצה לא הכינה תוכנית פיתוח רב שנתית

ד. תכנית פיתוח רב-שנתית עשויה לסייע למועצה לתכנן, לבצע ולעקוב אחר ביצוע הפרויקטים באופן יעיל ומתוך שימוש ראוי במשאבים הציבוריים..

13. ביקורות קודמים – ביקורת קודמת משנת 2017 בעניין תקציבים בלתי

רגילים - להלן עיקר הממצאים :

- א. המועצה לא מנהלת תיק תב"ר בהתאם להנחיות .
- ב. נתגלו תקציבים בלתי מנוצלים בתב"רים שאושרו למועצה אי ניצול תקציבים אלו בזמן יביא לביטול הרשאות תקציביות .
- ג. נמצאו תברים אשר החלו בביצוע העבודות ללא קבלת אישור הממונה.
- ד. קיימת בעיה בדווחים לצורך קבלת כספים ממשרדי הממשלה .
- ה. בוצעה ביקורת עומק לתב"ר הקמת בניין המועצה
- ו. תברים שמתוקצבים מקרן עבודות פיתוח –נמצא שאין עדכון או שריון תקציב
- ז. נמצאו כמה בעיות במיוני הוצאות והכנסות בהתאם לסעיפים תקציבים בתברים .
- ח. נתגלו תקציבים שלכאורה הלכו לאיבוד ושעבר תקופה בגין דיווח בגינן.

14. בנוסף עם כניסתו של הגזבר החדש ולאחר ביצוע בקרות ע"י משרד הפנים במחוז בתאריך 17.06.2021 –פנה גזבר המועצה לחברת טלדור לבצע ביקורת כספית במועצה .

15. מטרת הבדיקה הייתה

- א. גילוי ליקויים בניהול תברים
- ב. ניתוח מצב קיים .
- ג. **בדיקת סך יתרות הרשאת משרד השיכון בגין השלמת מוסדות חינוך ע"ס 90 מלש"ח – לרשות קיימת הרשאה בסכום כולל של 90 מלש"ח. לאורך השנים אישרה הרשות תקציבים מגובה ההרשאה ומימשה חלק מהתקציב שאושר.**
- ד. בדיקת תוקף הרשאות קיימות .- הפסד הרשאות

- ה. בדיקת גובה ניצול קרן עבודות פיתוח וייתרת הקרן לניצול עתידי .
- ו. בדיקת הרשאות ותשלומים ממפעל הפיס .

16. להלן עיקר הממצאים :

מס'ד	נושא	ממצאים שנתגלו	המלצות לתיקון הממצאים/ עדכון בדבר תיקון הליקויים
1.	סקירת התב"רים	נמצאו תב"רים ישנים משנים קודמות שלא טופלו ושיש צורך בסגירתם	בסיום הבדיקה תב"רים ישנים יועלו למליאה לסגירה בהתאם לנהלים. נערך נוהל רשות בנושא תב"רים. צפי סוף אוגוסט 2021
2.	התאמת נתוני הנה"ח לאסמכתאות - קיום אישור חתום ממשד הפנים לפתיחת התב"ר.	נמצאו 7 תב"רים ללא שנמצא אישור פיזי בתיקים של אישור משרד הפנים	בדיקה מול משרד הפנים. במידה ולא תמצא הרשאה – עדכון ספרי הנה"ח וסגירת התב"ר באופן מידי.
3.	התאמת נתוני הנה"ח לאסמכתאות - קיום הרשאות חתומות ממשד הפנים הממשלה השונים	28 תב"רים נמצאו ללא אסמכתא פיזית בגין הרשאות משרד ממנו ועם אישור משרד הפנים	בסיום הבדיקה תצא בקשה אל משרדי הממשלה הרלוונטיים לקבלת עותק הרשאות שניתנו על מנת לסדר את מסד הנתונים ברשות. צפי 15/08/2021.
4.	בדיקת תוקף הרשאות קיימות- בדיקת תוקף ההרשאות של מקורות התקציב השונים. גובה הרשאה מאושר אל מול ההכנסה בפועל ובדיקת היתרה להשלמה.	קיימים 30 תב"רים ללא הרשאות בתוקף כאשר 17 מתוך תב"רים אלו טרם הסתיימו.	בסיום הבדיקה תצא בקשה להארכת תוקף ההרשאות עבור התב"רים שההרשאה עליהם פג תוקפה.

5.	בדיקת גובה ניצול קרן לעבודות פיתוח- בדיקת סך ההוצאות מהקרן אל מול אישורי משרד הפנים, בהמשך בדיקה אל מול היתרות.	נמצאו 5 תב"רים שלא נזקפה להם הכנסה מהקרן אל מול אישור משרד הפנים. כמו כן נמצאו 3 תב"רים שיש זקיפה בכרטיסות ללא אישור משרד הפנים.	עדכון ספרי הנהלת החשבונות בהתאם לאישור משרד הפנים. צפי 01/08/2021
6.	התאמת הסכומים אותם אישר משרד הפנים בהוצאות התב"ר אל מול ההוצאות בפועל של התב"ר - זיהוי חריגות.	נמצאו כ 22 תב"רים אשר הביצוע בפועל גבוה מסכום האישור של משרד הפנים. חלקם כבר מטופלים ועולים לישיבת מועצה לעדכון בעקבות הרשאות שהתקבלו.	ביצוע הגדלות בתב"רים אשר לא תואמים את אישור משרד הפנים ובקשה מחודשת לעדכון התקציב. ישנם 21 תב"רים אשר יש לעדכן בהם את התקציב במליאה הקרובה.
7.	בדיקת סך יתרות הרשאת משרד השיכון בגין השלמת מוסדות חינוך (90 מלש"ח)- השוואה בין אישורי התקציב לסך ההרשאה בפועל.	קיימת חריגה של 8.5 מיליון ₪ בין אישורי משרד הפנים לגובה ההרשאה.	נערך אקסל מרכז העוקב אחר ניצול הרשאת משרד השיכון. במליאה הקרובה יערכו עדכוני תב"רים שיובילו להפחתת היתרה מתחת ל- 90 מיליוני ₪.
8.	בדיקת הרשאות ותשלומים ממפעל הפיס	לא נזקפו תשלומים בכרטיסות	נערכה פניה למפעל הפיס לקבלת גישה לחשבונות הרשות ונרשמו ההכנסות בספרי הנהלת החשבונות

להלן אסביר עיקר הממצאים ומה שנעשה בעקבות הביקורת :-

- א. נמצא שהמועצה לא סוגרת תברים בניגוד להנחיות משרד הפנים, בהתאם לכך נערכה סקירה מקיפה ונסגרו תברים בהתאם להנחיות .
- ב. חלק מהתברים בוצעו ללא קבלת אישור משרד הפנים – נעשתה פנייה למשרד הפנים לקבל אישורים. בחלק מהמקרים התברר שלא היה אישור בכלל ושהרשות החלה לבצע את העבודות לפני קבלת אישור משרד הפנים בניגוד להנחיות והוראות החוק.
- ג. לא נמצאו הרשאות תקציביות מהמשרד הממן ו בדיקת תוקף הרשאות תקציביות – נעשתה פנייה למשרד הממן בחלק מהם ההרשאות היו פגי תוקף דהיינו המועצה הפסידה את הכספים. או שהמועצה הייתה צריכה לפנות לחדש את ההרשאות .
- ד. נמצא אי רישום נכון של קרן עבודות פיתוח הרישומים תוקנו וייתרת הקרן עודכנה בהתאם. אי רישום נכון של התחייבויות מהקרן גורם לאי עידכון ליתרת הקרן ופוגע בתכנון עתידי .
- ה. נמצאו חריגות תקציביות – נעשתה פניה למשרד הפנים לעידכון תקציבי התברים. במצב הקיים נתגלו גירעונות בתברים שלא היה בהם אישור תקציבי הדבר מעיד על בעיה במעקב תקציבי .
- ו. בדיקת יתרת קרן משרד השיכון הובילה לכך שסך הניצול הנו מעבר להרשאה של 90 מיליון שקל מהמשרד לבינוי ושיכון בהתאם לכך נערכו שינויים ועידכונים תקציביים לתיקון המצב . גם פה נתגלה אי מעקב תקציבי כך שבפועל נרשמו התחייבויות תקציביות בסכום הגבוה מסך התחייבות של משרד השיכון . יש לציין שמשרד השיכון הקציב סך של 90 מיליון ₪ כקרן תקציבית בגין השלמת מבני חינוך בחריש כאשר הרשות הייתה אמורה ליעד את ה 90 מיליון למבני חינוך השונים בתחומי העיר בפועל נוצר מצב שהעירייה ייעדה מעבר ל 90 מיליון שקל דהיינו מעבר למסגרת התקציב אשר הוקצה לה בעקבות גילוי הליקוי הנ"ל נעשו שינויים תקציביים בתברים וההפרש יועד מקרן עבודות פיתוח .
- ז. בדיקת מערכת מנוף של מפעל הפיס גילתה שלא נערכו רישומים של תשלומים מתקציבי מפעל הפיס לספקים וקבלנים , ההכנסות וההוצאות נרשמו בספרי הרשות והספקים חוייבו בהתאם . להלן נפרט שיטת התשלומים וההתחשבנות של מפעל הפיס אשר מנוהלת דרך מערכת מנוף , המועצה לא ביצעה התאמה מול מערכת מנוף ובכך תשלומים לספקים וקבלני משנה אשר בוצעו על ידי מפעל הפיס לא נרשמו בכרטסת הספק מאידך גיסא תקבולים בגין תברים ממפעל הפיס לא נרשמו במערכת תקופה ארוכה . בעקבות הביקורת תוקנו הרישומים הנ"ל. יש לוודא שכל הרישומים נעשים ובנוסף לבצע התאמה חודשית מול מערכת מנוף וזאת בכדי להימנע מתשלומים כפולים לספקים .

ביקורת תב"ר תיכון 36 כיתות חריש מגרש 201 -

1. מטרת הביקורת

האם המועצה פעלה בהתאם לכללים והנוהלים שנקבעו בחוק ואם הליך העבודה בוצע באופן חוקי .

2. הליך הביקורת

- בדיקת הליך המכרז .
- בדיקת תקציב הפרויקט .
- בדיקת חשבון ביצוע.

3. הפרויקט בניית בית ספר תיכון 36 כיתות מגרש 201 :

3.1 יציאה למכרז ותכנון מחדש :

- א. כידוע בעבר יצאו במכרז לבניית ב"ס תיכון 36 כיתות במגרש 201 , נבחר זוכה במכרז דרך החברה למשק וכלכלה מכרז שהיה בנוי על בסיס תכנון וביצוע ע"י הקבלן , התכנון בוצע והקבלן התחיל לבצע עבודות גידור ועליה לשטח התארגנות וכו....
- ב. התכנון התחיל במסגרת שיטת תכנון ביצוע בנוהל החברה למשק וכלכלה על ידי חברת עצמון אדריכלים. מהנדס המועצה לשעבר הוביל תכנון המתפרס על שטח קרקע גדול מאוד ובמ"ר גדול משמעותית מתיקצוב משרד החינוך.
- ג. כאשר הוגשו תוכניות להיתר, מהנדסת הוועדה המיוחדת לתכנון ובניה חריש לא אישרה את ההיתר וזאת עקב תכנון בזבזני לשיטתה . למרות עשרות פגישות וויכוחים ונסיונות חוזרים ונשנים לקדם את היתר הבניה ההיתר לא התקדם.
- ד. בשלב מסויים מנכ"ל המועצה לשעבר הכניס את חגית נעלי ואת שלומי צדרבוים לתמונה בניסיון לגשר על הפערים. בשלב זה מאחר והתהליך כבר אז נמשך כשנתיים והאדריכלים לא קיבלו תשלום כפי שציפו היה קשה מאוד לעשות עידכונים לפי הדרישות.
- ה. על מנת לנסות לשכנע את מהנדסת הוועדה נכנס לתמונה אדריכל נוסף בשם אריאל גושן בניסיון לתת רעיונות להעמדה חדשה ופחות בזבזנית בשטח אך גם ניסיון זה לא צלח.
- ו. בהמשך נכנסו לתמונה יובל מהנדס מועצה לשעבר וישראל מנהל אגף החינוך . יובל בעצמו ניסה להוביל שינויים ולאחר שישראל נכנס עמוק להבנת התכנון הוא גילה שזה רחוק מאוד מהתפיסות אותן הוא מנסה להוביל.
- ז. כאשר הובן לכלל הגורמים ובהם מנכ"ל המועצה שלא רק שיש קושי מצד הוועדה בנוגע לתכנון הבזבזני לכאורה אלא התכנון לא עונה על הצורך והתפיסה החינוכית אותה מוביל אגף החינוך הוחלט על הרצון להביא לביטול התכנון ולתכנון מחדש.

ח. לטענת המועצה בטרם התקבלה החלטה נבדק הנושא של המשמעויות הכספיות של הביטול בישיבות משותפות עם נציגי החברה למשק וכלכלה ולאחר שהובן שככל הנראה לא רק שלא יהיה פה הפסד כספי לטענתם אלא חסכון הוחלט על תכנון מחדש. **טענה הנ"ל תיבדק על ידינו במהלך הביקורת ונדון בה בהמשך.**

ט. לאור הנ"ל, המועצה קיבלה החלטה להפסיק את הקבלן ולצאת לתכנון חדש ואכן הקבלן הפסיק את העבודות. **ידוע לביקורת שהקבלן הגיש דרישת תשלום של כ 12 מיליון ₪ בעוד שהמועצה נוטה לאשר סכום של כ 3 מיליון ₪ הואיל והמכרז שלו היה בנוי על בסיס תכנון וביצוע ולטענת המועצה הוא בעצם הפסיד את השקעתו בתכנון, גידור, עליה לשטח והתארגנות. בעוד הקבלן מדבר על עלויות תכנון גבוהות יותר והפסדי רווחים. (לפי ההתנהלות זה הולך לתביעה משפטית).**

י. בעקבות ההפסקה הנ"ל המועצה יצאה בתכנון חדש על חשבונה ויצאה למכרז חדש גם פה דרך חברה למשק וכלכלה וזכה קבלן אחר שכיום מבצע את העבודה ושהייה מתוכנן לסיים לקראת 5/2022 כעת הקבלן נכנס להקפאת הליכים

יא. מהסריקה לעיל אנו עדים לכך שהמועצה המשיכה בתכנון הישן והליכי הביצוע בניסיון לאשר תכנון שאינו ישים לא מבחינה הנדסית ולא מבחינה פדגוגית.

יב. נמסר לי התכתבויות מההנדסה וסיכום דיון אשר הגיע בעקבות החלטה על שינוי פרוגרמתי, מהמכתב אנו מבינים שכבר ב 15.08.2017 עם פרסום נוהל הצעות מחיר לקבלנים זכיינים של חברה למשק וכלכלה ההצעה הזולה ביותר הייתה בחריגה של כ 15 מיליון שקל מהתקציב ועל אף הנ"ל המועצה המשיכה בהליך...!!!

יג. החריגה הנ"ל לטענת ההנדסה נובעת מכך שהפרוגרמה נבנתה לפי 10,000 מ"ר בעוד שמשרד החינוך מתקצב 7,768 מ"ר בנוסף לכך התכנון לא התייחס לבעיות הטופוגרפיה כאשר שטח הפרויקט חולש על כ 33 דונם מה שמצריך עלויות פיתוח רבות.

יד. בעקבות שינוי התכנון נתקבלה פרוגרמה מאושרת ממשרד החינוך בגודל 9330 מ"ר (הישנה 7,768 מ"ר) ושטח הפרויקט הועמד על כ 15 דונם מה שאפשר הקטנת עלויות הפיתוח, מאידך גיסא נתקבל מהקבלן הקודם דרישה ע"ס 12 מיליון ₪ ממנה אושר לו כ 2.2 מיליון ₪. דהיינו לטענת ההנדסה ההפסד שנגרם נחסך בפרויקט החדש !!! . במאמר מוסגר הביקורת מציינת שהחיסכון אמור לממן פרויקטים אחרים ולא הפסדי תכנון. מה עוד אי אפשר להשוות בין בנייה על שטח של כ 33 דונם לבניה על שטח של כ 15 דונם.

טו. ממסמכי מחלקת הנדסה, נתגלה שהאומדן המתוכנן הנו מעל לתקציבים וההרשאות שקיימות לרשות המועצה, על אף הנ"ל נחתמו הסכמים מוגבלים בסכום על אף שידעו שהתקציב גירעוני.

טז. על אף החלטת המועצה על הפסקת העבודה ויציאה לתכנון ומכרז מכרז חדש הנושא לא הובא לדיון במליאת המועצה.

יז. ספרי המועצה לא כוללים הפרשה לתביעות הקבלן הראשון. דהיינו התב"ר אמור להיות בגירעון ויש למצוא מקורות תקציביים עתידיים לצורך כיסוי תביעות הקבלן.

3.2 התחייבות משרד להגנת הסביבה :

א. משרד להגנת הסביבה נתן התחייבות כספית לפרויקט הנ"ל ע"ס של 2,969,355 ₪.

ב. בתאריך 20.04.21 נתקבלה החלטה במליאת מועצה אשר שינתה את הרכב התקציבי של התב"ר בכך שהקטינה את ההתחייבות הכספית הנ"ל לאפס, סה"כ תקציב מאושר להיום 61,506,199 ₪

ג. בהמלצת ההנדסה ובשל לוחות הזמנים הוחלט לוותר על תקציב של משרד להגנת הסביבה.

ד. לטענת אגף הנדסה נושא עלות תועלת " הוכח שהתועלת הכספית שולית מול העלות הרווח הוא בבינוי יותר איכותי לפחות ברמה התיאורטית."

ה. על אף הנ"ל ועל אף בקשת הביקורת לא הוצג בפנינו שום תחשיב לכדאיות הנ"ל ו/או כל פרוטוקול דיון בעניין הוויתור על התקציב ומעבר לבניה רגילה.

ו. על אף הנ"ל כל הנושא הנ"ל לא הובא לדיון במליאת המועצה מלבד דיון טכני של הקטנת התב"ר שבו הפעולה נעשתה באופן טכני של הקטנה מצד אחד והגדלה מצד שני.

ז. לא הוצג לביקורת שום חישוב שמראה עלויות הנדרשות ע"י משרד הגנת הסביבה כנגד תמיכתם בסך של כ 3 מיליון ₪ נטען שהבעיה שעלויות אלו משתנות מפרויקט לפרויקט והם בעצמם לא עמדו מאחורי הדרישות המקוריות שלהם ושינו אותם פעם אחר פעם בכל הפרויקטים בהם בוצעה בניה ירוקה.

ח. תקציבים ממושרד להגנת הסביבה קיימים עוד 4 פרויקטים חלקם בדיווחים וחלקם לדעתי נגמרה הרשאה או שקיים בעיה בדיווחים, בסה"כ נתקבל סכום קטן מכל ההרשאות הנ"ל והמשרד לטענת מחלקת הנדסה מערים קשיים בדיווחים ובקבלת הכסף

ט. נטענה טענה שעלות השקעה בבניה ירוקה בהתאם למפרט של המשרד להגנת הסביבה הנה מעבר להתחייבות הכספית של המשרד דהיינו 3 מיליון ועל כן לא ניצלו התקציב אולם לא הוצג בפנינו שום תחשיב מפורט של המועצה או של יועץ או של קבלן בגין העלויות הנ"ל. מה עוד האם נלקח בחשבון מרכיבים נוספים של יעילות בעקבות בנייה ירוקה כגון בידוד שיביא לחסכון בעלויות מיזוג עתידי או חיסכון בתאורה עתידי וכו..

3.3 ביצוע הפרויקט

א. הפרויקט מבוצע דרך חברה למשק וכלכלה באמצעות חברת מחאמיד תאופיק.

ב. חשבון אחרון ליום הביקורת הנו חן מס' 9 ע"ס של 37 מיליון ₪, חשבון זה כולל חריגים בגובה של 738 אלף ₪.

ג. החריגה הנ"ל מורכבת בעיקר מבניית חדר חשמל ואספקת והתקנת ציוד מתח גבוה לחדר החשמל.

ד. יש לציין שהקבלן נכנס לאחרונה לצוו הקפאת הליכים כך שלא ניתן לדעת איך ומה יתקדם בפרויקט.

ה. לפי מידע ממחלקת הנדסה תוספות ודרישות של חריגים של הקבלן מעבר לחוזה הנם מעל ל 1.4 מיליון ₪.

עיקר הממצאים והמלצות הביקורת :

<p>הרשות במהלך חודש 09/21 ערכה נוהל בנושא תב"רים הכולל את התהליך מתחילתו ועד סופו. הנוהל יאושר מול הגורמים הרלוונטיים.</p>	<p>יש לאשר נוהל תב"רים מפורט</p>	<p>1 לא נמצאו נוהלי עבודה כתובים ומאושרים במועצה בתחום ניהול תב"רים , גזבר המועצה החדש הכין בחודש 09.2021 נוהל לאישור תב"ר.</p>
<p>הרשות ערכה במהלך חודש 09/21 נוהל בנושא תב"רים הכולל את התהליך מתחילתו ועד סופו - במסגרת הנוהל יש התייחסות לשלב ייזום הפרויקט והאישורים הנדרשים מול הגורמים הרלוונטיים ברשות.</p>	<p>יש לעבוד בהתאם לנוהל ייזום פרויקט .</p>	<p>2 הביקורת מעירה כי יש למסד את נושא ייזום הפרויקט כך שבקשות לייזום תב"ר יגיעו מהאגפים השונים על גבי טופס" בקשה לתב"ר/תוספת לתב"ר" לטופס זה יצורפו תחשיב ובו פירוט הרכב עלויות התקציביות המתוכננות. עוד יכלול הטופס את הצעת התקציב הנחוץ לביצוע תכנית הפיתוח בהתבסס על אומדנים המבוססים על מחירי השוק. בתחשיב יכלול המנהל את כל העלויות הנלוות לעבודה כגון הוצאות תכנון, מדידות, חיבורי חשמל, התייקרויות צפויות, תקורה לחברה מפתחת מע"מ, תשלומים לחברות חשמל, תקשורת, וכיו"ב. בבקשה לתב"ר/תוספת לתב"ר ירשמו מקורות המימון - הן מגורמי חוץ והן מקרנות העירייה", וכן ש"כשיש השתתפות מגורמי חוץ או מממשלה, יש לצרף לבקשה את אישור ההקצבה</p>
<p>בשנת 2018, 2019, 2021 נסגרו 4, 25 , 29 תב"רים בהתאמה הרשות פועלת ותמשיך לפעול לסגירת תב"רים ישנים.</p>	<p>יש לבצע מעקב רבעוני על התב"רים ולהביא לאישור סגירה במליאה</p>	<p>3 נמצא שהמועצה לא סוגרת תב"רים בניגוד להנחיות משרד הפנים, בהתאם לכך נערכה סקירה מקיפה ע"י הגזבר החדש ונסגרו תב"רים בהתאם להנחיות</p>
<p>מדובר במקרי קצה משנים קודמות. הרשות לא פועלת כך כיום.</p>	<p>יש לחדד נוהלים אין להתחיל ביצוע שום תב"ר ללא קבלת אישור משרד הפנים</p>	<p>4 חלק מהתבררים בוצעו ללא קבלת אישור משרד הפנים – נעשתה פנייה למשרד הפנים לקבל אישורים. בחלק מהמקרים התברר שלא היה אישור בכלל ושהרשות החלה לבצע את העבודות לפני קבלת אישור משרד הפנים בניגוד להנחיות והוראות החוק</p>
<p>מדובר במקרים בודדים משנים קודמות. הרשות לא פועלת כך כיום. קיים תהליך תקופתי לסקירת ההרשאות והתב"רים הפתוחים על מנת לתת מענה לנושא זה.</p>	<p>אין לפתוח תב"ר ללא קבלת הרשאה תקציבית חתומה, יש לבצע מעקב שוטף אחרי תוקף הרשאות לדווח בזמן ולדאוג ולעקוב אחרי קבלת הכספים</p>	<p>5 לא נמצאו הרשאות תקציביות מהמשרד הממון ו בדיקת תוקף הרשאות תקציביות – נעשתה פנייה למשרד הממון בחלק מהם ההרשאות היו פגי תוקף דהיינו המועצה הפסידה את הכספים. או שהמועצה הייתה צריכה לפנות לחדש את ההרשאות</p>
<p>הרשות מבצעת כחלק מתהליכי עבודה השוטפים בקרה לרישום תקין בק.ע.פ</p>	<p>יש לבצע מעקב שוטף אחרי רישומי הנה"ח ובמיוחד יתרת הקרנות</p>	<p>6 נמצא אי רישום נכון של קרן עבודות פיתוח הרישומים תוקנו וייתרת הקרן עודכנה בהתאם. אי רישום נכון של התחייבויות מהקרן גורם לאי עדכון ליתרת הקרן ופוגע בתכנון עתידי</p>
<p>מדובר בתב"רים של מוסדות חינוך להם היה צפי לקבלת הרשאות משלימות ממשרדי הממשלה</p>	<p>יש לבצע מעקב ובקרה תקציבית באופן שוטף, אין לאשר חריגות תקציביות</p>	<p>7 נמצאו חריגות תקציביות – נעשתה פניה למשרד הפנים לעדכון תקציבי התב"רים. במצב הקיים נתגלו גירעונות בתב"רים שלא היה בהם אישור תקציבי הדבר מעיד על בעיה במעקב תקציבי</p>

<p>לא הייתה חריגה בפועל מהסכום. אכן היה אישור תקציבי החריגה לא מהותית בשל אי הפחתת הסכומים שאינם נדרשים ושוריינו עבור תב"רים מסוימים.</p> <p>בינתיים, עוד לפני החלטת ממשלה חדשה דאגה העירייה לקבלת 20 מש"ח נוספים מעבר ל-90 מש"ח</p>	<p>יש לחדד נוהלי מעקב ובקרה תקציבית, יש לבצע מעקב שוטף על יתרת הקרנות</p>	<p>בדיקת יתרת קרן משרד השיכון הובילה לכך שסך הניצול הנו מעבר להרשאה של 90 מיליון שקל מהמשרד לבינוי ושיכון בהתאם לכך נערכו שינויים ועדכונים תקציביים לתיקון המצב. גם פה נתגלה אי מעקב תקציבי כד שבפועל נרשמו התחייבות תקציביות בסכום הגבוה מסך התחייבות של משרד השיכון. יש לציין שמשרד השיכון הקציב סך של 90 מיליון ש"ח כקרן תקציבית בגין השלמת מבני חינוך בחריש כאשר הרשות הייתה אמורה לייעד את ה-90 מיליון למבני חינוך השונים בתחומי העיר בפועל נוצר מצב שהעירייה ייעדה מעבר ל-90 מיליון שקל דהיינו מעבר למסגרת התקציב אשר הוקצה לה בעקבות גילוי הליקוי הנ"ל נעשו שינויים תקציביים בתב"רים וההפרש יועד מקרן עבודות פיתוח.</p>	<p>8</p>
<p>הרשות מבצעת כחלק מתהליכי עבודה השוטפים בקרה להתאמת חשבון מפעל הפיס</p>	<p>יש לבצע מעקב שוטף בעניין מערכות מנוף ומערכות דיווח מצד ג' לבצע התאמות שוטפות</p>	<p>בדיקת מערכת מנוף של מפעל הפיס גילתה שלא נערכו רישומים של תשלומים מתקציבי מפעל הפיס לספקים וקבלנים, לאחר בדיקת הגזבר החדש ההכנסות וההוצאות נרשמו בספרי הרשות והספקים חויבו בהתאם. להלן נפרט שיטת התשלומים וההתחשבנות של מפעל הפיס אשר מנוהלת דרך מערכת מנוף, המועצה לא ביצעה התאמה מול מערכת מנוף ובכך תשלומים לספקים וקבלני משנה אשר בוצעו על ידי מפעל הפיס לא נרשמו בכרטיסת הספק מאידך גיסא תקבולים בגין תברים ממפעל הפיס לא נרשמו במערכת תקופה ארוכה. בעקבות הבדיקה תוקנו הרישומים הנ"ל. יש לוודא שכל חודשית מול מערכת מנוף וזאת בכדי להימנע מתשלומים כפולים לספקים.</p>	<p>9</p>

<p>פרויקט 201 הותנע בשנת 2016 כאשר מהנדס המועצה הוביל את הפרויקט יחד עם מנהל אגף החינוך דאז. כיום כחלק מיציאה לפרויקט הרשות מכנסת פורום בנוכחות מנכ"ל הרשות, מנהל אגף הנדסה, מנהל אגף חינוך וגזבר ובה נקבעים הצרכים לפי צפי האכלוס וקדימויות המבנים. במסגרת הישיבה התכנון נקבע בהתאם לפרוגרמה למבני ציבור שאושרה במליאת המועצה ורק לאחר ישיבה זו מוגשות הבקשות לאישור משרד החינוך בהתאם לכללי המשרד.</p>	<p>המועצה אמורה לעבוד בהתאם לנוהל תברים מפורט אשר יקבע שיטות עבודה והתקשרויות לרבות קביעה של נוהל אישור תכנון הפרויקט אשר יהיה ישים הן מבחינה תכנונית והן מבחינה פדגוגית. מן הראוי שהחלטות מעין אלו יהיו בידי וועדה מקצועית ולא בידי מהנדס המועצה בלבד</p>	<p>תב"ר בניית בית ספר תיכון 36 כיתות מגרש 201, נמצא שהמועצה יצאה למכרז בהתאם לנוהל של חברה למשק וכלכלה במסגרת שיטת תכנון וביצוע, התכנון לא אושר ע"י הוועדה המיוחדת לתכנון ובניה בטענה לתכנון בזבזני ומצד שני נתגלה שהתכנון לא עונה על הצרכים והתפיסה החינוכית אותה מוביל אגף החינוך, לאור הני"ל, המועצה קיבלה החלטה להפסיק את הקבלן ולצאת לתכנון חדש ואכן הקבלן הפסיק את העבודות. ידוע לביקורת שהקבלן הגיש דרישת תשלום של כ 12 מיליון ₪ בעוד שהמועצה נוטה לאשר סכום של כ 3 מיליון ₪ הואיל והמכרז שלו היה בנוי על בסיס תכנון וביצוע ולטענת המועצה הוא בעצם הפסיד את השקעתו בתכנון, גידור, עליה לשטח והתארגנות. בעוד הקבלן מדבר על עלויות תכנון גבוהות יותר והפסדי רווחים. (לפי ההתנהלות זה הולך לתביעה משפטית).</p>	<p>10</p>
<p>המועצה לא ידעה מהיום הראשון כי התכנון לא יאושר ולכן המשיכה בפרויקט על מנת לעמוד בלוחות הזמנים. בנוסף התאימה את תוכניות הבניה לצורך קידום האישור מול כללי משרד החינוך. החריגה במ"ר שצוינה אינה בהכרח חריגה בתקציב מאחר וחלק מהתוכניות אפשרו צמצום הפרויקט. כמו כן, בהתאם לנוהל הרשות כיום, חלק מהבדיקות ליציאה לפרויקט הוא הקבלת מקורות המימון לעלות ההשקעה הכוללת לפרויקט.</p>	<p>יש לחדד נוהלי עבודה ותקצוב אין לחתום על הסכמים ללא הגבלת תקציב וללא מציאת מקורות מימון לסיום הפרויקט. חיסכון בפרויקטים ובתכנון לא אמור לממן פרויקטים אחרים ולא הפסדי תכנון של המועצה</p>	<p>מהתכתבויות ממחלקת ההנדסה וסיכום דיון אשר הגיע בעקבות החלטה על שינוי פרוגרמתי, מהמכתב אנו מבינים שכבר ב 15.08.2017 עם פרסום נוהל הצעות מחיר לקבלנים זכיינים של חברה למשק וכלכלה ההצעה הזולה ביותר הייתה בחריגה של כ 15 מיליון שקל מהתקציב ועל אף הני"ל המועצה המשיכה בהליך !!! החריגה הני"ל לטענת ההנדסה נובעת מכך שהפרוגרמה נבנתה לפי 10,000 מ"ר בעוד שמשך החינוך מתקצב 7,768 מ"ר בנוסף לכך התכנון לא התייחס לבעיות הטופוגרפיה כאשר שטח הפרויקט חולש על כ 33 דונם מה שמצריך עלויות פיתוח רבות. בעקבות שינוי התכנון נתקבלה פרוגרמה מאושרת ממשרד החינוך בגודל 9330 מ"ר (הישנה 7,768 מ"ר) ושטח הפרויקט הועמד על כ 15 דונם מה שאפשר הקטנת עלויות הפיתוח, מאידך גיסא נתקבל מהקבלן הקודם דרישה ע"ס 12 מיליון ₪ ממנה אושר לו כ 2.2 מיליון ₪. דהיינו לטענת ההנדסה ההפסד שנגרם נחסך בפרויקט החדש !!! במאמר מוסגר הביקורת מציינת שהחיסכון אמור לממן פרויקטים אחרים ולא הפסדי תכנון</p>	<p>11</p>

<p>השינויים החלו לאחר התחלופה מנהלי אגף החינוך. בנושא הפרשה לתביעות הקבלן הרשות תפעל בהתאם לחו"ד יועמ"ש לסבירות התביעה. יש לציין כי הרשות פעלה בהתאם להנחיית הגורמים המקצועיים בחברה המנהלת משכ"ל.</p>	<p>הביקורת ממליצה לאשר תב"ר רק לאחר דיון פנימי והסכמה של האגפים הרלוונטיים דהיינו גזברות, הנדסה, חינוך. עבודה לפי נוהל ייזום פרויקט הייתה חוסכת למועצה הרבה כספים</p>	<p>12 הרשות ניסתה לבצע שינויים תכנוניים על התכנון הישן אולם זה לא הביא לקבלת היתר בניה, נשאלת השאלה מי אישר את התכנון הגרנדיוזי הראשון ולפי מה ומה השיקולים והאם נבדקו חלופות אחרות, לטענת המנכ"ל הפרויקט הובל על ידי מהנדס המועצה לשעבר אשר הוא הוביל את התכנון הראשוני. ממסמכי מחלקת הנדסה, נתגלה שהאומדן המתוכנן הנו מעל לתקציבים וההרשאות שקיימות לרשות המועצה, על אף הני"ל נחתמו הסכמים מוגבלים בסכום על אף שידעו שהתקציב גירעוני. יש לציין שספרי המועצה לא כוללים הפרשה לתביעות הקבלן הראשון. דהיינו התב"ר אמור להיות בגירעון ויש למצוא מקורות תקציביים עתידיים לצורך כיסוי תביעות הקבלן</p>
<p>הרשות מקבלת את ההמלצה</p>	<p>הביקורת ממליצה להביא החלטות מעין אלו למליאת המועצה לדיון ובכדי להפיק לקחים</p>	<p>13 על אף החלטת המועצה על הפסקת העבודה ויציאה לתכנון ומכרז חדש הנושא לא הובא לדיון במליאת המועצה</p>
<p>לא מדובר על ויתור מוחלט. ניתן לעשות הסבה למוסד בו יהיה פחות לחץ לוי"ז. עשינו כבר בעבר הסבה כזו</p>	<p>הביקורת ממליצה על עריכת תחשיב מפורט שיראה עלות תועלת משינויים כאלו ומהוויתור על הקצבה בסך של 3 מיליון ש"ח ממשרד להגנת סביבה</p>	<p>14 משרד להגנת הסביבה נתן התחייבות כספית לפרויקט הני"ל ע"ס של 2,969,355 ש"ח. אולם בתאריך 20.04.21 נתקבלה החלטה במליאת מועצה אשר שינתה את הרכב התקציבי של התב"ר בכך שהקטינה את ההתחייבות הכספית הני"ל לאפס, סה"כ תקציב מאושר להיום 61,506,199 ש"ח בהמלצת ההנדסה ובשל לוחות הזמנים הוחלט לוותר על תקציב של משרד להגנת הסביבה. לטענת אגף הנדסה נושא עלות תועלת- " הוכח שהתועלת הכספית שולית מול העלות הרווח הוא בנינוי יותר איכותי לפחות ברמה התיאורטית." על אף הני"ל ועל אף בקשת הביקורת לא הוצג בפנינו שום תחשיב לכדאיות הני"ל ו/או כל פרוטוקול דיון בעניין הוויתור על התקציב ומעבר לבניה רגילה</p>
<p>הרשות מקבלת את ההמלצה</p>	<p>הביקורת ממליצה להביא לדיון במליאת המועצה נושאים והחלטות בעניין התב"ר ובמיוחד והמדובר בסכום מהותי ובהחלטה על ויתור על הרשאה תקציבית</p>	<p>15 על אף הני"ל כל הנושא של ויתור על הקצבה בסך של כ 3 מיליון לא הובא לדיון במליאת המועצה, מלבד דיון טכני של הקטנת התב"ר שבו הפעולה נעשתה באופן טכני של הקטנה מצד אחד והגדלה מצד שני</p>
<p>הרשות עוקבת באופן שוטף קיבלה חלק מהותי מכספי ההרשאות ופועלת רבות לקבלת יתרות כספי ההרשאה</p>	<p>יש לדווח ולעקוב אחרי קבלת הכספים מכלל ההרשאות</p>	<p>16 תקציבים ממשרד להגנת הסביבה קיימים עוד 4 פרויקטים חלקם בדיווחים וחלקם לדעתנו נגמרה הרשאה או שקיים בעיה בדיווחים, בסה"כ נתקבל סכום קטן מכל ההרשאות הני"ל והמשרד לטענת מחלקת הנדסה מערים קשיים בדיווחים ובקבלת הכסף</p>

<p>הטענה אינה הטענה העיקרית בנושא אלא מכלול של שיקולים</p>	<p>לדעת הביקורת היה מן הראוי לערוך חישוב כדאיות מהיום הראשון של הגשת בקשה לתקצוב ממשרד להגנת הסביבה</p>	<p>17</p> <p>נטענה טענה שעלות השקעה בבניה ירוקה בהתאם למפרט של המשרד להגנת הסביבה הנה מעבר להתחייבות הכספית של המשרד דהיינו 3 מיליון ועל כן לא ניצלו התקציב אולם לא הוצג בפנינו שום תחשיב מפורט של המועצה או של יועץ או של קבלן בגין העלויות הנ"ל. מה עוד האם נלקח בחשבון מרכיבים נוספים של יעילות בעקבות בנייה ירוקה כגון בידוד שיביא לחסכון בעלויות מיזוג עתידי או חיסכון בתאורה עתידי וכו..</p>
<p>החריגה היא מההסכם מול הקבלן ולא מתקציב התב"ר העומד לטובת הפרויקט</p>	<p>הביקורת ממליצה על מעקב תקציבי צמוד בדיקה של החריגים ובדיקה של תקציב כולל מול כל החריגים בכדי להימנע מכניסה לגירעון תקציבי גדול . יש לבצע בדיקה לחשבון המאושר ובמיוחד חריגים שמאושרים על ידי הפיקוח ללא התחשבות בתקציב המאושר של הפרויקט</p>	<p>18</p> <p>הפרויקט מבוצע דרך חברה למשק וכלכלה באמצעות חברת מחאמיד תאופיק. חשבון אחרון ליום הביקורת הנו חן מס' 9 ע"ס של 37 מיליון ₪ , חשבון זה כולל חריגים בגובה של 738 אלף ₪ . החריגה הנ"ל מורכבת בעיקר מבניית חדר חשמל ואספקת והתקנת ציוד מתח גבוה לחדר החשמל . יש לציין שהקבלן נכנס לאחרונה לצו הקפאת הליכים כך שלא ניתן לדעת איך ומה יתקדם בפרויקט . לפי מידע ממחלקת הנדסה תוספות ודרישות של חריגים של הקבלן מעבר לחוזה הנם מעל ל 1.4 מיליון ₪</p>

תלונות הציבור

ריכוז תלונות הציבור לשנת 2021

<u>תאריך</u>	<u>שם מתלונן</u>	<u>עיקר התלונה</u>	<u>תגובה והתייחסות</u>
02.01.21	ל.ב.ש	תלונה בגין הנחה מארנונה היו חסרים אשורים מביטוח לאומי	ההנחה ניתנה לאחר קבלת כל המסמכים החסרים
02.01.21	כ.פ	תלונה בגין אגרת שילוט - טענה שהשלט הוסר והעסק נסגר	נשלח אישור על סגירת עסק ובהתאם לזה שולם חצי אגרת שילוט .
04.01.21	א.ו.ע	תלונה כנגד חיוב ארנונה טענה כנגד מדידה ושטחים מחויבים	הוסבר למתלוננת שיטת החישוב , נשלח לה סקיצה מעודכנת ושיטת חישוב והתאמה מול צוו הארנונה .
13.01.21	ב.א	אי מתן אישור להצבת שילוט	בעקבות בדיקת הנושא העניין הועבר לטיפול לשכת המנכ"ל בכדי לקדם מתן האישור .
14.01.21	ר.ר	טענה לאי קבלת זיכוי בגין תשלום עודף	לאחר בדיקה התברר שהזיכוי קוזז מחוב נוסף
05.02.21	י.א	תלונה כנגד דוח מהפיקוח	הופנה לנוהל ערעור על דוח פיקוח אנו לא מתערבים בנושאים כאלו
11.03.21	פ.ז	תלונה בגין אי קבלת הנחה	לאחר בדיקה התברר שאושר לה כבר הנחה
12.03.21	ו.י	תלונה בגין אי עדכון מספר נפשות באופן רטרואקטיבי	לאחר בדיקה העניין סודר ועדכנו מספר הנפשות
13.03.21	ט.ב	תלונה בגין חיוב הפרשי ארנונה	הוסבר שהחיוב נובע מדידה חדשה שחויבה מתחילת השנה
11.04.21	נ.צ	תלונה בגין הפעלת מחצבה ללא רישיון	העבודה הופסקה והקבלן נקנס
18.04.21	ע.מ.ל	תלונה בגין הליך מכרזי של יועץ משפטי	נענה בפירוט המועצה עבדה בהתאם לחוזר המנכ"ל
20.04.21	ב.ב.ס	תלונה בגין חיוב שטח רטרואקטיבי	נשלח תשריט מדידה עדכני והוסבר נוהל השגה
22.04.21	א.כ	תלונה בגין אי קבלת הנחה	התלונה נבדקה היו חסרים מסמכים לקבלת הנחה , התושבת עדכנה המסמכים וקיבלה הנחה בהתאם לחוק .
09.05.21	ב.א	טענה לחוב לא מוצדק ואי התייחסות לבקשתו להוראות קבע	הוסבר מהות החוב ונשלח לו הוראות קבע להחתמה
09.05.21	א.ב	טענה כנגד חוב ארנונה טענה ששלמה וטענה	הוסבר לה מהות החוב ונשלח לה

פירוט חוב בעניין הקנס הוסבר לה דרך השגה על קנס	כנגד קנס פיקוח		
העניין נבדק והסבר מהות החוב	טענה לאי קיום חוב	י.ח.א	09.05.21
הוסבר שהפינוי היה בכדי שלא יתקעו בתקופת החגים	טענה כנגד מפגע פינוי פסולת בשעות מאוחרות	א.ס	18.05.21
הוסבר מהות החוב וממה נובע	טענה כנגד חוב	א.ב.ר	18.05.21
הוסבר לתושבת שהמסמכים נמסרו באיחור רב אולם בכדי להעביר את העניין למחיקת חובות על ידי משרד הפנים היא צריכה לשלם את הפרש החוב ואז ניתן לטפל במחיקה	טענה להנחה שלא אושרה	ה.ל	19.05.21
הוסבר מהות החוב וממה נובע	טענה כנגד חוב	ר.ג	24.05.21
העניין טופל ניתן לה הנחת נכס ריק	הנחת נכס ריק	ש.ד	26.05.21
הוסבר מהות החוב	טענה כנגד חוב	א.י	27.05.21
הוסבר שההנחה ניתנה ומדובר ביתרת חוב	טענה כנגד הנחה	ר.ס	28.05.21
לאחר המצאת מסמכים ניתנה הנחה בהתאם	טענה כנגד חוב / הנחה	ד.ר	28.05.21
לאחר בדיקה אכן השלט הוסר ובוטלה האגרה	טענה כנגד אגרת שילוט נטען שהשלט הוסר	ה.ל.ד	28.05.21
הבעיה ידועה המועצה מנסה להעסיק עוד עובדים ופתיחת מוקד זמין	טענה כנגד תפקוד קירות לתושב ומענה לטלפונים	פ.ב	28.05.21
החוב אופס המדובר בטעות	טענה כנגד חוב	ע.ש	06.06.21
לאחר בירור העניין התברר שהתושב לא צודק ומדובר בחוב ישן שקיים על שמו	טענה כנגד חוב ארנונה	י.ש	13.06.21
הבקשה הוגשה באיחור לאחר סגירת שנה אין אפשרות חוקית לתת הנחת נכס ריק רטרו עבור שנת 2018	תלונה בעניין הנחה נכס ריק	ר.פ	17.06.21
הבקשה טופלה ובוצע החזר	החזר כספי בעקבות תשלום בייתר	י.כ	06.07.21

07.07.21	ג.ס	אישור העדר חובות	האישור הופק
08.07.21	א.ג	ערעור על קנס	הוסבר שיש הליך ערעור חוקי על קנסות
26.07.21	נ.צ	הפעלת מגרסה על ידי קבלן באופן לא חוקי וללא היתר	העבודה בוצעה הקבלן נקנס
26.07.21	מ.כ	הנחת ילד נכה , טענות כנגד קבלת קהל	הובהר שיש צורך בהמצאת מסמכים מביטוח לאומי מדובר בילד בגיר , מבחינת קבלת קהל יש מגבלות קורונה
23.08.21	ע.ו	ערעור על קנס שהוכפל בתקופת הערר	העניין נבדק מול התובע העירוני והקנס הועמד על סכומו המקורי
23.08.21	ש.מ	רישום לגנים , רשמו אותם לגן רחוק מהבית לטענתם	נבדק מול מנהלת המחלקה , בהתאם לחוק ניתן לרשום ילד מרחק עד 2 ק"מ מהבית , בכל מקרה הוצע לתושב עוד אופציה שהוא קיבל אותה .
01.09.21	י.ש	מיקום תמרור	לאחר בדיקה עם אגף הנדסה העניין תוקן והתמרור הוזז
30.09.21	ו.ז	תלונה כנגד אי קבלת זיכוי בגין צריכת מים	התברר שבפועל קיבל זיכוי שקוזז כנגד צריכה שוטפת
11.10.21	ר.ז	תלונה בעניין אי עמידה בתנאי סף למכרז	הועבר ליועץ משפטי אשר הסביר למה לא עמדה בתנאי הסף של המכרז
11.10.21	ס.א	תלונה בעניין הנחת נכס ריק	הוסבר לתושבת שההנחה תהיי ריטרו רק לאחר שעברו 6 חודשים ורק לאחר שבודקים שאכן הנכס ריק
13.10.21	מ.ס	הנחה – חד הורית	ההנחה עודכנה
20.10.21	א.ת	קנס חניה נכה – טענה כנגד מיקום התמרור	הועבר לבדיקת אגף הנדסה , מיקום התמרור הנו חוקי ותקין
20.10.21	א.ס	העסקת מורים ומועמדות לתפקיד	קיבלה תגובה ממנהל אגף חינוך בעניין מועמדותה
25.10.21	פ.ש	הנחת נכס ריק	הועברה למחיקת חובות
	ע.כ	טענה כנגד חוב תשלום שלא שויך	אכן לאחר בדיקה התברר שהתשלום שויך בטעות לתושב אחר
12.11.21	ג.כ	נזק שנגרם לקיר ממשאית קבלן האשפה	לאחר בדיקה , הקיר תוקן
12.11.21	א.ב	צריכת מים מוגזמת בעקבות נזילה	לאחר קבלת אישור על תיקון מאינסטלטור קיבלה זיכוי במחיר

בהתאם לחוק			
נשלחה תגובה מפורטת , הנכס לא מופיע על שם המתלונן , על אף תיקון ההצלבה התושב נשאר חייב	תלונה כנגד צריכת מים והצלבת מדי מים	מ.מ.	15.11.21
הוסבר לתושב שהוא עדיין חייב	טענה כנגד חוב ארנונה	ב.ב.מ	23.11.21
התושב קיבל זיכוי ושלם את ההפרש	טענה כנגד חוב / שטח	א.ש	23.11.21
הוסבר שקיים חוב גדול ושאינ פתרון מלבד הסדר חוב	טענה כנגד עיקול	ל.נ	23.11.21
נבדק קיבל הנחה נכס ריק החוב נמחק	תלונה כנגד חוב	א.מ	28.11.21
לאחר בדיקה התברר שהרכב אכן חנה על מדרכה ועל כן קיבל קנס	תלונה כנגד פיקוח וקנס חניה על מדרכה	א.ס	29.11.21
הוסבר לה שלא היה תשלום כפול ושהיא אכן נשארה חייבת	טענה כנגד חוב ששולם פעמים	ל.ח	09.12.21
החוזר בוצע לאחר בדיקה	החוזר יתרת זכות	א.מ	09.12.21
לאחר בדיקה ההנחה ניתנה	הנחת נכס ריק	ע.ב	13.12.21
לאחר קבלת מסמכים הנכס הועבר	העברת בעלות נכס על שם היורשים	א.צ	15.12.21

עקרונות יסוד של עבודת הביקורת

הציבורית ברשויות המקומיות

עקרונות יסוד של עבודת הביקורת הציבורית ברשויות המקומיות

א. מבוא

הביקורת ברשויות המקומיות, המהווה נדבך חשוב במערך הביקורת הציבורית בישראל, ייחודית במהותה ובעקרונותיה .

ב. הצהרה בדבר עקרונותיה של הביקורת על פי דין ברשויות המקומיות

(1) הביקורת ברשויות המקומיות פועלת מכוח הדין ומהווה נדבך חשוב במערך הביקורת הציבורית בגופי השלטון.

(2) הביקורת הציבורית, הפועלת על פי חוק בגופים השלטוניים, בין שהביקורת היא חיצונית לגוף המבוקר ובין שהיא שתולה בתוכו, היא חלק ממערכת הבקורות והאיזונים (checks and balances) של המבנה הדמוקרטי של השלטון בישראל.

(3) תפקידה של הביקורת הציבורית להבטיח שהגוף השלטוני המבוקר פועל על פי הכללים שנקבעו לו כדין ולדווח לציבור על כל חריגה מהם. הביקורת הציבורית אינה חלק ממערך הביצוע של הרשות השלטונית אותה היא הוסמכה לבקר.

(4) עצמאותה של הביקורת ברשויות המקומיות היא נשמת אפה של הביקורת. יכולת תפקודה של עבודת הביקורת והאפקטיביות שלה, עומדים ביחס ישיר וקשורים למידת העצמאות וסמכויות הפעולה שהחוק העניק לה.

(5) כפופים לסמכות הביקורת של מבקרי הרשויות המקומיות הם ראשי הרשויות, חברי המועצות, עובדי הרשויות, יו"ר המועצה הדתית שבתחום הרשות, חברי המועצה הדתית ועובדיה וכן כל המנהלים של הגופים המבוקרים ועובדיהם.

(6) עבודת מבקר הרשות המצביע על ליקויים בעבודתה, המלצותיו לתיקונם ומעקב אחר יישומן, עשויים להיות לעזר רב לעבודת הרשות. לפיכך, על המבקר להשתמש בסמכויות שהוקנו לו כדין ולבצע את תפקידו באופן המועיל ביותר לעבודת הרשות המקומית.

ג. תפקידה של הביקורת ברשויות המקומיות על פי הוראות החוק

ואלה תפקידי המבקר ותחומי סמכותו לביקורת, כפי שנקבעו בפקודת העיריות ובצו המועצות המקומיות:

(1) לבדוק אם פעולות הרשות המקומית, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבנייה התשכ"ה-1965, נעשו כדין, בידי המוסמך לעשותם, תוך שמירה על טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון.

(2) לבדוק את פעולות עובדי הרשות המקומית.

(3) לבדוק אם סדרי הבוחן והוראות הנוהל הנהוגים ברשות המקומית מבטיחים קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון.

(4) לבקר את הנהלת החשבונות של הרשות המקומית ולבדוק אם דרכי החזקת כספי הרשות המקומית ושמירת רכושה והחזקתו מניחות את הדעת.

מן הראוי לזכור, כי כאשר באים להגדיר את תפקידה של הביקורת ברשויות המקומיות יש להבחין בין הגדרת התפקיד לבין השאלה כיצד מבצעים את התפקיד.

ד. הכפיפות לסמכות הביקורת של מבקר הרשות על פי הוראות החוק

הוראות הדין הקובעות את מרחב הסמכות של מבקר הרשות המקומית מתייחסות לנבחר הציבור, לעובדי הרשות המקומית ולגופים הנלווים לה והיונקים מתקציבה של הרשות המקומית או שהרשות המקומית משתתפת במינוי הנהלתם.

הוראות הדין קובעות, כי הכפופים לסמכות הביקורת של מבקר הרשות המקומית הם: ראש הרשות המקומית, חברי המועצה וכל עובדי הרשות המקומית.

סעיף 170ב(א) לפקודת העיריות קובע:

המצאת מסמכים ומסירת מידע (תיקון: התש"ן, התשס"ב)

170ב. (א) ראש המועצה וסגניו, חברי המועצה, עובדי המועצה, ראש המועצה

הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, וחברים

ועובדים של כל גוף עירוני מבוקר, ימציאו למבקר המועצה, על פי דרישתו, כל

מסמך שברשותם אשר לדעת מבקר המועצה דרוש לצורכי הביקורת ויתנו

למבקר המועצה כל מידע או הסבר שיבקש, בתוך התקופה הקבועה בדרישה

ובאופן הקבוע בה.

סעיף 145ה(א) לצו המועצות המקומיות קובע:

המצאת מידע למבקר [תיקון: התשנ"ז (מס' 3)]

145ה. (א) ראש המועצה וסגניו, חברי המועצה, עובדי המועצה, ראש המועצה הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, וחברים ועובדים של כל גוף מבוקר, ימציאו למבקר, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם אשר לדעת המבקר דרוש לצורכי הביקורת ויתנו למבקר כל מידע או הסבר שיבקש.

בהגדירו את הגופים הכפופים לסמכות הביקורת של מבקר הרשות, מרחיב המחוקק את תחום הסמכות מעבר לתחומה המיידי של הרשות המקומית עצמה וקובע, כי סמכות הביקורת של מבקר הרשות תחול על כל גוף שנתקיימו בו אחד משני התנאים הבאים: או שהרשות המקומית משתתפת במינוי הנהלתו או שהיא משתתפת בתקציבו כדי עשירית ומעלה.

סעיף 170א(ב) לפקודת העיריות קובע:

(ב) הביקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום המועצה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר המועצה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב או משתתפת במינוי הנהלתם. למי שעומד לביקורת לפי סעיף קטן זה ייקרא להלן "גוף עירוני מבוקר".

סעיף 145ד(ב) לצו המועצות המקומיות קובע:

(ב) הביקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום המועצה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר המועצה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב, או משתתפת במינוי הנהלתם (כל אחד מאלה, להלן – גוף מבוקר).

ב. חוקים, תקנות וצווים המתייחסים למבקר המועצות המקומיות

צו המועצות המקומיות (א) התשי"א-1950

סימן ב': מינוי מבקר וסמכויותיו

מינוי מבקר המועצה [תיקון: התשנ"ז (מס' 3)]

145א. (א) המועצה, בהחלטת רוב חבריה, תמנה מבקר פנימי במשרה מלאה, למועצה (להלן –

המבקר), על פי הוראות צו המועצות המקומיות (שירות עובדים), התשכ"ב-1962.

(ב) היה מספר התושבים בתחום המועצה 10,000 או יותר, רשאי השר לאשר שהמבקר יכהן

במשרה חלקית שלא תפחת מחצי משרה, בתנאי שהשלמת משרתו לא תהיה אלא

בעבודת ביקורת ברשות מקומית אחרת ובאישור השר.

(ג) היה מספר התושבים בתחום המועצה פחות מ-10,000 רשאי השר לאשר שהמבקר יכהן

במשרה חלקית שלא תפחת מרבע משרה ובתנאים האמורים בסעיף קטן (ב).

(ד) המבקר לא ימלא במועצה תפקיד נוסף על הביקורת זולת תפקיד הממונה על תלונות

הציבור או הממונה על תלונות העובדים, וזאת אם מילוי תפקיד נוסף כאמור לא יהיה

בו כדי לפגוע במילוי תפקידו העיקרי.

(ה) המבקר לא ימלא מחוץ למועצה תפקיד שיש בו או שעלול להיות בו ניגוד עניינים עם

תפקידו כמבקר.

מינוי המבקר [תיקון: התשנ"ז (מס' 3)]

145ב. (א) לא ימונה אדם למבקר מועצה ולא יכהן כמבקר מועצה אלא אם כן נתקיימו בו כל

אלה:

(1) הוא יחיד;

(2) הוא תושב ישראל;

(3) הוא לא הורשע בעבירה שיש עמה קלון;

(4) הוא בעל תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה בישראל או מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ שהכיר בו, לעניין זה, מוסד להשכלה גבוהה בישראל או שהוא עורך דין או רואה חשבון;

(5) הוא רכש ניסיון במשך שנתיים בעבודת ביקורת.

(ב) מי שכיהן כחבר מועצה לא ימונה למבקר אותה מועצה ולא יכהן ככזה, אלא אם כן עברו עשר שנים מתום כהונתו כחבר מועצה.

(ג) מי שהיה מועמד בבחירות למועצה לא יכהן כמבקר אותה מועצה למשך כל תקופת כהונתה של המועצה שהיה מועמד לה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי הממונה על המחוז לאשר מינויו למבקר המועצה של אדם אשר לא נתמלא בו:

(1) אחד התנאים המנויים בסעיף קטן (א)(4), אם רכש ניסיון במשך עשר שנים בעבודת

ביקורת בגוף ציבורי כמשמעו בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992;

(2) התנאי שבסעיף קטן (א)(5), אם עבר השתלמות מקצועית שאישר השר.

מועצה שלא מינתה מבקר [תיקון: התשנ"ז (מס' 3)]

145ג.א) ראה הממונה כי המועצה אינה ממנה מבקר, רשאי הוא לדרוש ממנה בהודעה, כי תמנה מבקר כאמור בסעיף 145א תוך הזמן הנקוב בהודעה.

(ב) לא מילאה המועצה אחר ההודעה תוך הזמן האמור, רשאי הממונה על המחוז למנות מבקר למועצה.

תפקידי המבקר [תיקון: התשנ"ז (מס' 3)]

145ד.א) ואלה תפקידי המבקר:

(1) לבדוק אם פעולות המועצה, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבנייה התשכ"ה-1965, נעשו כדין בידי המוסמך לעשותם, תוך שמירה על טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון;

(2) לבדוק את פעולות עובדי המועצה;

(3) לבדוק אם הוראות הנוהל של המועצה מבטיחות קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרונות היעילות והחסכון ;

(4) לבקר את הנהלת החשבונות של המועצה ולבדוק אם דרכי החזקת כספי המועצה והחזקת רכושה ושמירתו מניחות את הדעת ;

(5) לבדוק אם תוקנו הליקויים בהנהלת ענייני המועצה שעליהם הצביע המבקר או מבקר המדינה.

(ב) הביקורת, לפי סעיף קטן (א), תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום המועצה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר המועצה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב, או משתתפת במינוי הנהלתם (כל אחד מאלה, להלן – גוף מבוקר).

(ג) בכפוף להוראות סעיף קטן (א), יקבע המבקר את תכנית עבודתו השנתית, את נושאי הביקורת בתקופה פלונית ואת היקף הביקורת לפי :

(1) שיקול דעתו ;

(2) דרישת ראש המועצה לבקר עניין פלוני ;

(3) ככל האפשר בהתאם להמלצות ועדת הביקורת.

(ד) המבקר יקבע, לפי שיקול דעתו, את הדרכים לביצוע ביקורתו.

(ה) המבקר יכין ויגיש לראש המועצה מדי שנה הצעת תקציב שנתית ללשכתו, לרבות הצעת תקן עובדים ; המועצה תדון במסגרת דיוניה בהצעת התקציב השנתי, בהצעת התקציב והתקן של לשכת המבקר, כפי שהגיש המבקר.

המצאת מידע למבקר [תיקון : התשנ"ז (מס' 3)]

145ה. (א) ראש המועצה וסגניו, חברי המועצה, עובדי המועצה, ראש המועצה הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, חברים ועובדים של כל גוף מבוקר, ימציאו למבקר, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם, אשר לדעת המבקר דרוש לצורכי הביקורת ויתנו למבקר כל מידע או הסבר שיבקש.

- (ב) למבקר, או לעובד שהוא הסמיך לכך, תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר מידע, רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של המועצה או של גוף מבוקר.
- (ג) לגבי מידע החסוי על פי דין, יחולו על המבקר ועל העובדים מטעמו המגבלות הקבועות בחוק או לפיו לגבי המורשים לטפל במידע כאמור.
- (ד) עובד של המבקר שאינו עובד המועצה יחולו עליו, לעניין עבודתו האמורה, כל איסור והגבלה החלים על עובד הציבור שהוא עובד המבקר.
- (ה) לצורך ביצוע תפקידו, יוזמן המבקר ויהיה רשאי להיות נוכח בכל ישיבה של מליאת המועצה או של כל ועדה מוועדותיה או כל ועדה מוועדותיו של גוף מבוקר; בישיבה שאינה סגורה רשאי להיות נוכח גם עובד מעובדיו של המבקר.

דוח על ממצאי הביקורת [תיקון: התשנ"ז (מס' 3)]

145. (א) המבקר יגיש לראש המועצה אחת לשנה דוח על ממצאי הביקורת שערך; בעת הגשת הדוח כאמור ימציא המבקר העתק ממנו לוועדת הביקורת.
- (ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), רשאי המבקר להגיש לראש המועצה ולוועדת הביקורת דוח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש המועצה או ועדת הביקורת דרשו ממנו לעשות כן.
- (ג) בתוך שלושה חודשים מיום קבלת דוח המבקר יגיש ראש המועצה לוועדת הביקורת את הערותיו על הדוח וימציא למועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו.
- (ד) ועדת הביקורת תדון בדוח המבקר ובהערות ראש המועצה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה בתוך חודשיים מיום שנמסרו לה הערות ראש המועצה, כאמור בסעיף קטן (ג); בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של המועצה או של גוף מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדוח.

- (ה) תוך חודשיים מן היום שבו הגישה ועדת הביקורת את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ותחליט בדבר אישור ההצעות.
- (ו) לא יפרסם אדם דוח מן האמורים בסעיף זה או את תוכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ואולם רשאים המבקר או ראש המועצה, באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור; לעניין סעיף קטן זה, "דוח" – לרבות חלק מדוח ולרבות ממצא ביקורת.
- (ז) הוגש דוח הביקורת למועצה, יעביר ראש המועצה העתק ממנו לשר; אין בהוראות סעיף זה לגרוע מסמכות השר לפי סעיף 203.

מינוי עובדים ללשכת המבקר [תיקון: התשנ"ז (מס' 3)]

145. (א) ראש המועצה ימנה, בהסכמת המבקר, עובדים ללשכת המבקר בהתאם לתקנים שקבע השר ובכפוף להוראות סעיף 140.
- (ב) דין עובדי לשכת המבקר כדין שאר עובדי המועצה, ואולם הם יקבלו הוראות מקצועיות מהמבקר בלבד.
- (ג) לא יופסק שירותו של עובד לשכת המבקר שלא בהסכמתו של המבקר, אלא בכפוף להוראות סעיף 144א(1).

ועדת ביקורת [תיקונים: התשכ"ד (מס' 2), התשל"ט, התשל"ט (מס' 2)]

122. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדת ביקורת.
- (ב) ראש המועצה וסגניו לא יהיו חברים בוועדת הביקורת.
- (ג) מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה, ובלבד שבמועצה שלידה פועלת ועדת הנהלה ולא כל הסיעות במועצה מיוצגות בה, יהיה לפחות חבר אחד של ועדת הביקורת נציג של סיעה שאיננה מיוצגת בוועדת הנהלה.
- (ד) יושב ראש ועדת הביקורת יהיה מסיעה שונה מזו של ראש המועצה, זולת אם היתה במועצה סיעה אחת בלבד.

תפקידי ועדת הביקורת [תיקון : התשנ"ז (מס' 3)]

122א.1. (א) אלה תפקידי ועדת הביקורת :

- (1) לדון בכל דוח ביקורת של מבקר המדינה ושל נציב תלונות הציבור על המועצה ;
 - (2) לדון בכל דוח של משרד הפנים על המועצה ובכל דוח של מבקר המועצה ;
 - (3) לדון בכל דוח ביקורת אחר על המועצה שהוגש לפי כל דין ;
 - (4) לעקוב אחר תיקון הליקויים שהעלתה הביקורת.
- (ב) ועדת הביקורת תגיש למועצה את סיכומיה והצעותיה.
- יש לשים לב ששר הפנים לא שינה את צו המועצות המקומיות בהתאם לשינוי פקודת העיריות ולכן ההוראה בדבר בחירת יושב ראש ועדת ביקורת מן האופוזיציה לא חלה, עדיין, על המועצות המקומיות בישראל. לעומת זאת, על המועצות המקומיות ביהודה ושומרון החיל צו המושל הצבאי את הוראות פקודת העיריות.)

צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958

ועדת ביקורת [תיקון : התשכ"ה (מס' 2)]

39. (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדת ביקורת.
- (ב) ראש המועצה וסגניו לא יהיו חברים בוועדת הביקורת.
- (ג) מספר חברי ועדת הביקורת לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה, ובלבד שבמועצה שלידה פועלת ועדת הנהלה ולא כל הסיעות במועצה מיוצגות בה, או במועצה שראש המועצה שלה לא נבחר בקולותיהם של נציגי כל הסיעות בה, יהיה לפחות חבר אחד של ועדת הביקורת נציג של סיעה שאינה מיוצגת בוועדת הנהלה או שלא הצביע בעד בחירתו של ראש המועצה.

תפקידים וסמכויות [תיקון : התשכ"ה (מס' 2)]

39א. (א) אלה תפקידי ועדת הביקורת וסמכויותיה :

- (1) לבדוק אם החלטות המועצה הוצאו לפועל כדין ;

(2) לבדוק את חשבונות המועצה ולבדוק אם פעולות המועצה נעשו במסגרת תקציבה
המאושר ;

(3) לבדוק אם תוקנו הליקויים בהנהלת ענייני המועצה עליהם הצביעו הוועדה או
מבקר המדינה בפני המועצה.

(ב) ועדת הביקורת רשאית לקבל מכל חבר מועצה, או עובד המועצה, ידיעות, מסמכים .